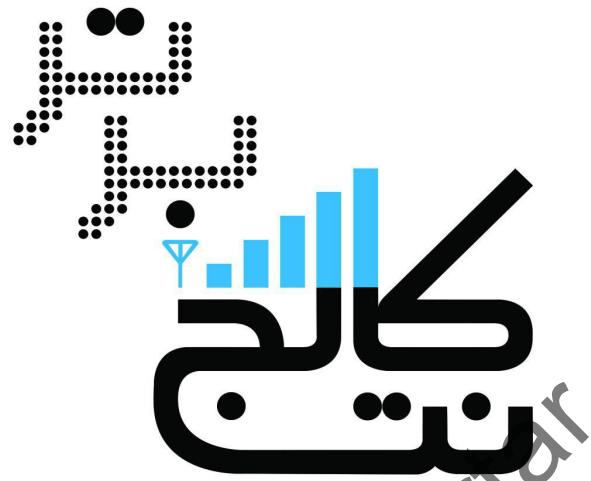

netcollege-bartar.ir

<https://t.me/netCollege>

شبکه های کامپیووتری

netcollege bartar

فهرست مطالب

صفحة	عنوان
۴	فهرست مطالب
	فصل اول: آشنایی با شبکه
۱	۱- تاریخچه شبکه:
۱	۱-۲ انواع شبکه ها:
۳	۳- سه دلیل استفاده از شبکه:
	فصل دوم: ساختار شبکه
۵	۱- اجزای اصلی شبکه عبارتند از:
۵	۲- End System ها به دو دسته زیر تقسیم می شوند
۶	۳-۲ وظایف NIC :
۷	۴-۲ IMP (Inter face messaging protocol) ها به ۴ دسته هستند:
۸	۵-۲ Media : انتقال داده
۸	۶-۲ روش های انتقال داده
۹	۷-۲ مزیت های روش نوری:
۹	۸-۲ انواع Media
۹	۹-۲ انواع Media کابلی به صورت زیر می باشد:
۱۰	۷-۲ نوع اول Coaxial
۱۰	۷-۲ نوع دوم Twisted pair
۱۲	۷-۲ نوع سوم Isdn
۱۲	۷-۲ نوع چهارم x25
۱۳	۷-۲ نوع پنجم فیبر نوری:
۱۴	۸-۲ انواع مدیا های بی سیم
۱۴	۸-۲ نوع اول Wifi
۱۵	۸-۲ نوع دوم Wimax
۱۵	۸-۲ نوع سوم Microwave
۱۶	۸-۲ نوع چهارم Infrared
۱۶	۸-۲ نوع پنجم لیزری ::
	فصل سوم: توپولوژی های شبکه
۱۸	۱-۳ توپولوژی:
۱۸	۱-۳ Broad cast
۲۰	۲-۱-۳ Point To Point
۲۱	۲-۳ انواع توپولوژی های broadcast
۲۱	۲-۳ Bus1
۲۱	۲-۳ Ring
۲۲	۲-۳ شبکه های ماهواره ای :
۲۲	۳-۳ Point To Point
۲۲	۳-۳ bus

۲۳: star ۲-۳-۳
۲۴: Full mesh ۳-۳-۳ شبکه کامل یا
۲۴: ۴-۳-۳ شبکه درختی :
۲۵: ۴-۳ توپولوژی اینترنت:
	فصل چهارم :معماری شبکه
۲۷: ۱-۴ معماری شبکه:
۲۷: (Open System Interconnection) OSI ۲-۴ معماری
۲۸: ۴-۳-۴ لایه های مدل OSI :
۲۸: ۱-۳-۴ لایه Application یا کاربرد :
۲۸: ۶-۲-۳-۴ لایه presentation یا نمایش:
۲۸: ۵-۳-۳-۴ لایه session یا جلسه :
۲۸: ۴-۴-۴ لایه Transport یا لایه انتقال :
۲۹: ۴-۴-۴ لایه Network یا شبکه:
۲۹: ۴-۴-۴ لایه Data link یا پیوند داده ها:
۲۹: ۴-۴-۴ لایه physical یا فیزیکی:
۳۰: ۴-۴-۴ لایه شبکه چایگاه لایه :
۳۰: ۴-۴-۴ مدل TCP/IP :
۳۱: ۷-۴ مدل Client/server :
	فصل پنجم :لایه پیوند داده ها
۳۳: ۱-۵ ماهیت خط:
۳۳: ۲-۵ ویژگی های خط:
۳۳: ۳-۵ نحوه برخورد با خط:
۳۳: ۱-۳-۵ Error detection یعنی کشف خط:
۳۴: ۲-۳-۵ Error Recovery یعنی اصلاح خط:
۳۴: ۴-۵ روش کشف خطای تکی:
۳۴: ۱-۴-۵ توازن زوج:
۳۴: ۲-۴-۵ روش اصلاح خطای تکی:
۳۶: ۵-۵ چند جمله ای معادل یک پیغام:
۳۶: ۶-۵ عملیات مازول ۲ :
۳۶: ۷-۵ چند جمله ای : $G(x)$.
۳۶: ۸-۵ روش الگوریتم CRC :
۴۰: ۹-۵ نحوه برخورد با خطای Burst :
۴۰: ۱۰-۵ تشخیص خرابی یا خطأ توسط الگوریتم CRC
۴۱: ۱۱-۵ وظایف لایه پیوند داده ها
	فصل ششم :لایه شبکه
۴۴: ۱-۶ وظایف لایه شبکه عبارتند از
۴۴: ۲-۶ ویژگی های الگوریتم مسیریابی عبارتند از :
۴۴: ۳-۶ انواع الگوریتم های مسیریابی :
۴۵: ۴-۶ دسته بندی الگوریتم های مسیریابی:
۵۱: ۵-۶ عوامل بروز ازدحام :
۵۲	

.....	6-6 روش های جلوگیری از بروز ازدحام :
.....	7-6 بن بست به سه روش رخ می دهد
52	فصل هفتم:لایه حمل..... چهار
56	1-7 لایه حمل نحوه انتقال داده ها را به یکی از ۳ روش زیر مشخص می کند :
56	1-1-1 روش Virtual circuit یا روش VC : 1-1-2 روش Message Switching : 1-1-3 روش Packet switching : 1-1-4 نمودار Packet switching ,Message switching
60	2-7 فصل هشتم : شبکه های محلی
61	1-8 ویژگی های شبکه های محلی :
64	2-8 انواع شبکه های محلی از نظر عملکرد :
65	3-8 عملکرد CSMA در شبکه های محلی : Carier Sense Multiple Access
66	4-8 1-3-8 Persistant : مصر
66	2-3-8 Non Persistant : غیر مصر
67	4-8 (CSMA / CD) Ethernet
68	5-8 : Collision Free
68	1-5-8 : Bitmap
69	2-5-8 : BRAP
69	3-5-8 : Multi Level Multi Access : MLMA
69	6-8 : Limited Contension
70	7-8 : Token Ring
71	8-8 : Slotted Ring
71	9-8 : Shared memory
71	1-9-8 : Multi processor
72	2-9-8 : Multi Computer
73	10-8 : IP آدرس های
73	11-8 کلاس های آدرس IP :
74	12-8 مفهوم Subnet Mask
75	13-8 آدرس های Invalid
75	14-8 ارتباط بین شبکه های محلی :
76	15-8 وظایف Getway عبارتند از فصل نهم:شبکه اینترنت
78	9-9 : TCP/IP
80	2-9 پسوند صفحات وب :
81	3-9 پروتکل های Mail دو دسته اند.
81	1-3-9 1- دسته اول پروتکل های دسترسی به Mail
81	2-3-9 2- دسته دوم انتقال Mail در شبکه:
83	4-9 مراحل ایجاد وب سایت :
83	5-9 سرویس VPN :
85	6-9 لایه حمل :
85	

- ۷-۹ لایه حمل به وسیله دو پروتکل کانال ارتباطی را مشخص می کند:
- ۸۵ : TCP ۱-۷-۹
- ۸۷ : UDP ۲-۷-۹
- ۸۷ لایه شبکه :
- ۸۸ (Forward Table) ۹-۹ جدول مسیریابی
- ۸۹ : RIP ۱-۹-۹ جدول
- ۹۰ OSPF: ۲-۹-۹ جدول

netcollege bartar

فصل اول:

آشنایی با شبکه

netcollege bartar

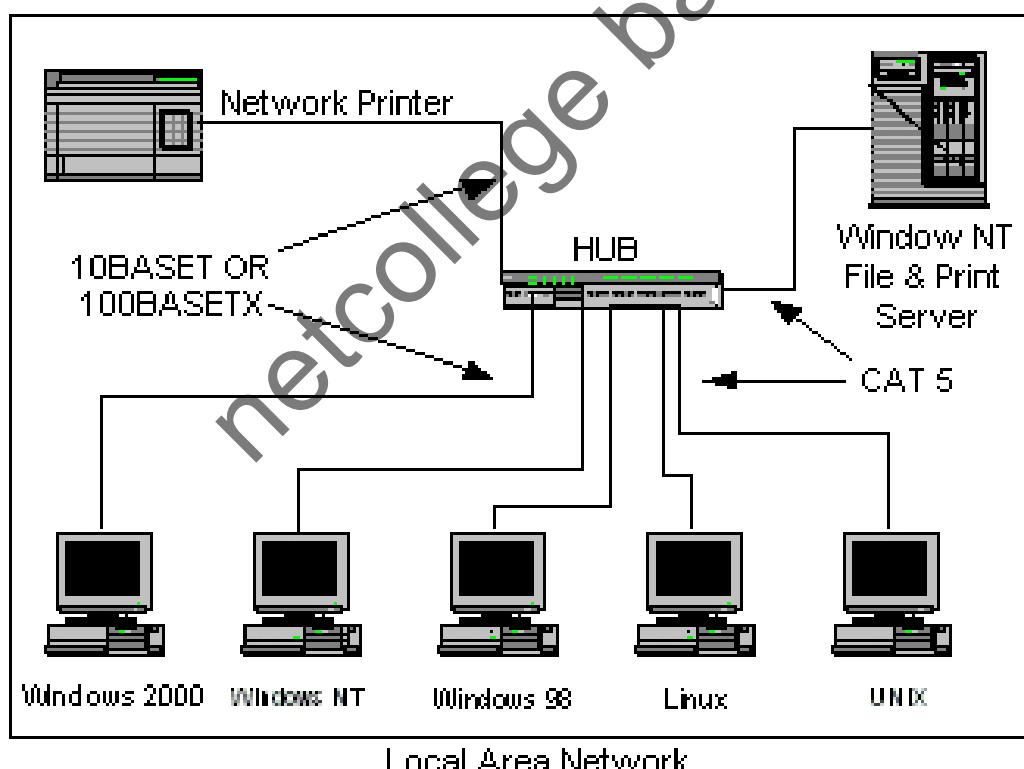
۱-۱ تاریخچه شبکه:

شبکه در سال ۱۹۶۰ متولد شد . و نام اولین شبکه *Arpanet* بود که این شبکه به منظور ایجاد ارتباطات بین پایگاه های نظامی با استفاده از خطوط تلگراف و تلفن که در آن زمان وجود داشت ایجاد شد . در سال ۱۹۷۰ مراکز علمی (مراکز تجاری) به این شبکه پیوستند . نکته قابل توجه این است که شبکه ها تا سال ۱۹۸۰ منسجم نبودند اما از سال ۱۹۸۰ به بعد با هم ادغام شدند و *Internet* را تشکیل دادند . در سال ۱۹۸۹ وب سایت ها به دو منظور ایجاد شدند (۱) انتقال اطلاعات (۲) یکجا و منسجم قرار گرفتن اطلاعات زیرا تا قبل از ۱۹۸۹ اطلاعات یک جا قرار نداشتند و همچنین امکان انتقال اطلاعات نیز وجود نداشت . در سال ۱۹۹۰ اینترنت عمومی شد . و در سال ۲۰۰۰ *VO IP , IP TV* ها به روی کار آمدند .

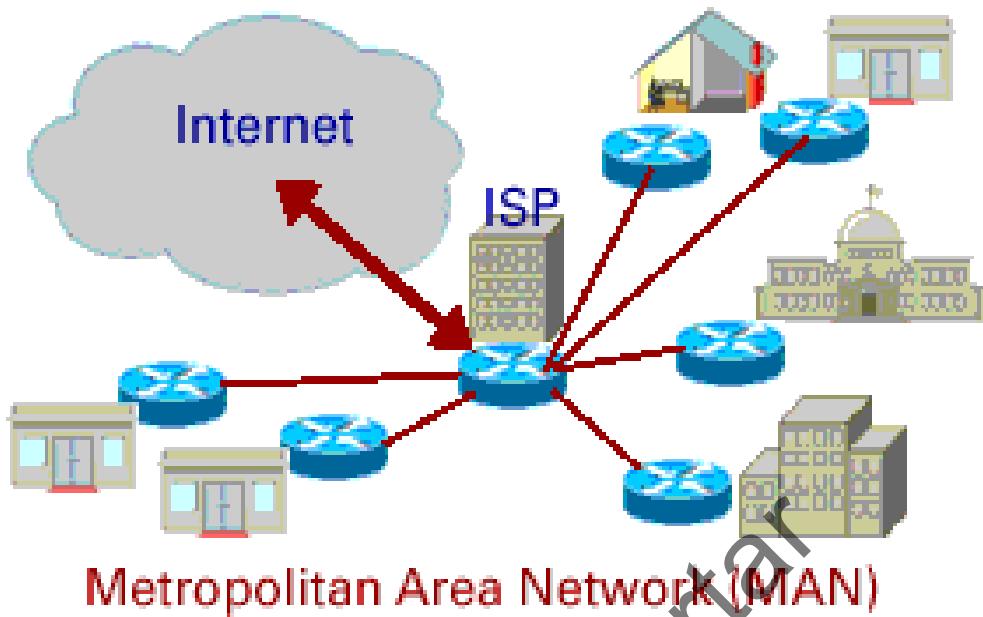
۱-۲ انواع شبکه ها :

شبکه ها را بر اساس فاصله کامپیوتر ها از هم تقسیم بندی می نمایند.

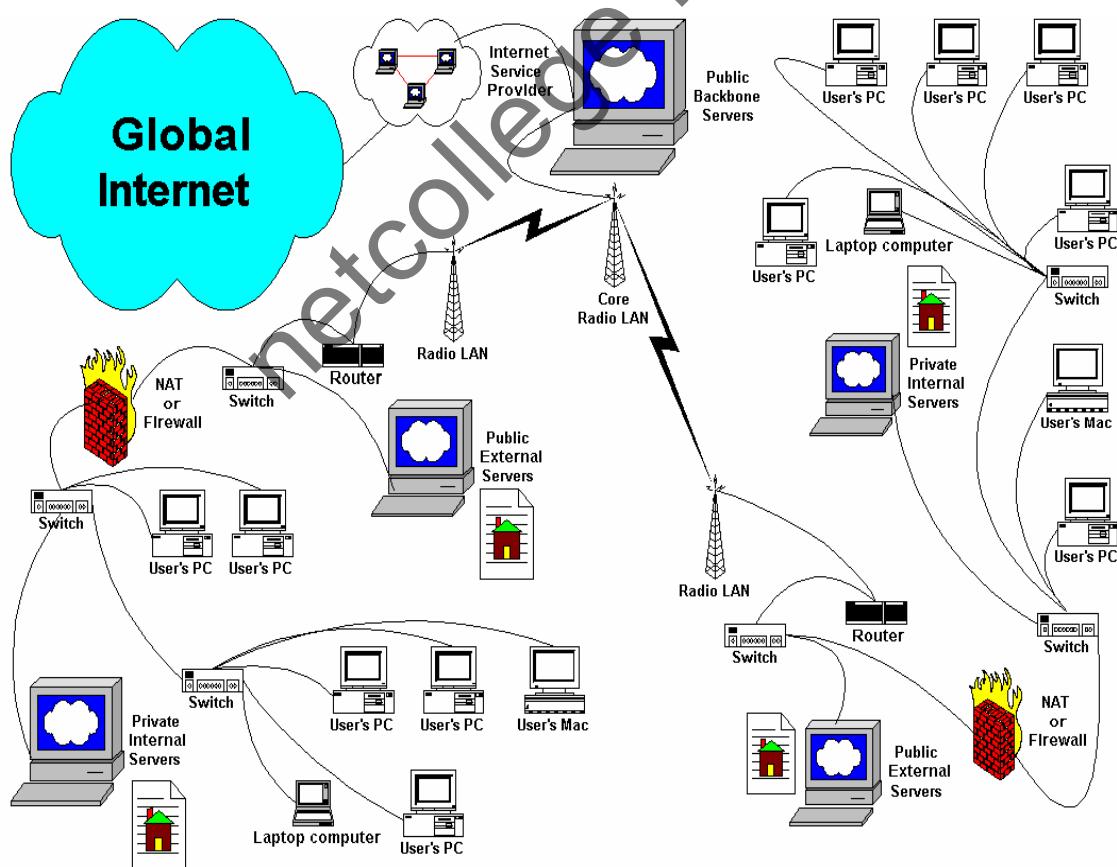
۱. شبکه محلی (Lan) : فاصله کامپیوتر ها از هم در حد یک ساختمان است . و حدودا تا شعاع ۲۰۰ متر را پوشش می دهد .

.۲ (شبکه سه‌ری) : فاصله یک شهر را پوشش میدهد . حدودا ۲۰ کیلومتر *Man*

.۳ (شبکه های گسترده) : مثل اینترنت محدودیت جغرافیایی ندارد . *Wan*

Wide Area Network

نکته قابل توجه این است که : میانگین سرعت در شبکه های گستردۀ کمتر از شهری و هر دو شبکه گستردۀ و شهری کمتر از شبکه های محلی می باشد پس هر چه فاصله کمتر سرعت بالاتر است .

۱-۳ سه دلیل استفاده از شبکه:

۱. تبادل اطلاعات
۲. استفاده اشتراکی از منابع
۳. انجام محاسبات پیچیده : بعضی از محاسبات توسط یک کامپیوتر قابل انجام نیست و مجبور می شویم از چند کامپیوتر با هم استفاده نماییم که این مساله نیاز ما را به شبکه زیاد می کند .

فصل ۶۰م:

ساختار شبکه
netcollege bartar

در فصل دوم ابتداء اجزای سخت افزاری شبکه بررسی می شود .

۱-۱ اجزای اصلی شبکه عبارتند از :

۱) *EndSystem*

۲) *IMP*

۳) *Media*

• هر ابزاری که بتواند از شبکه استفاده کند یا سرویسی را در شبکه ارائه دهد مثل *EndSystem*

کامپیوتر - لپ تاپ - چاپگر - تبلت و ... را *EndSystem* گویند . (یعنی کامپیوترها یا دستگاه

هایی که در انتهای شبکه قرار دارند)

• ابزاری برای ایجاد ارتباطات *IMP*

• (رسانه انتقالی) : ابزاری که انتقال داده ها را بر عهده دارد (می تواند کابلی یا بی سیم باشد) *Media*

۲-۲ *EndSystem* ها به دو دسته زیر تقسیم می شوند :

۱. *Host* یا *server* : ارائه کننده سرویسی می باشد که قرار است در شبکه در اختیار دیگر کامپیوترها

قرار بگیرد . (*Terminal*)

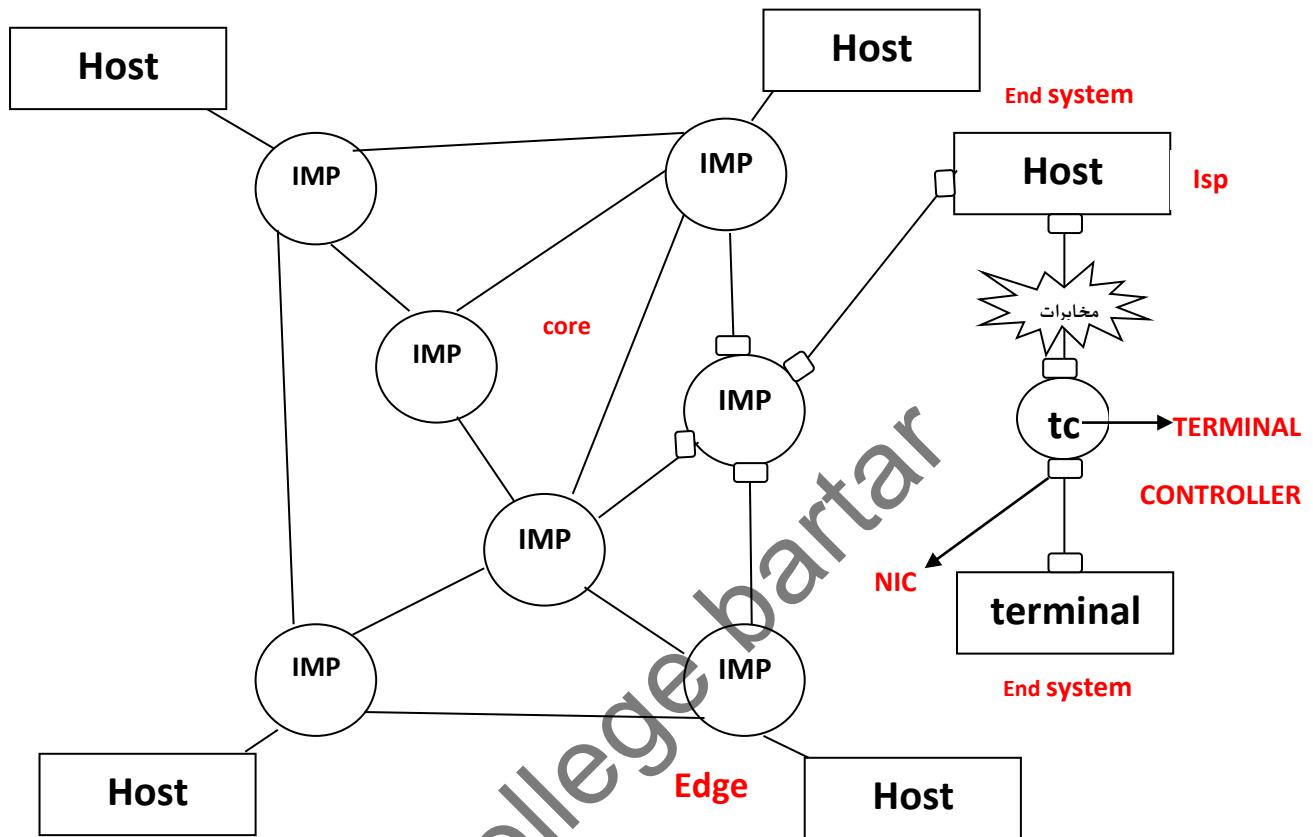
۲. *Client* یا *Terminal* : مشتری (سرویس گیرنده)

تفاوت *Host* و *Host* : *Host* یک کامپیوتر دائمی است که دارای آدرس ثابت است و مستقیماً به شبکه

متصل می شود اما *Terminal* یک کامپیوتر موقت است که دارای آدرس متغیر است و با واسطه *Host* می تواند

به شبکه متصل شود .

در شکل زیر ساختار یک شبگه گستردگی مشاهده می نمایید :

هایی که وسط قرار دارند و به بقیه *Imp* ها متصل هستند را فر اصطلاح *core* می گویند .

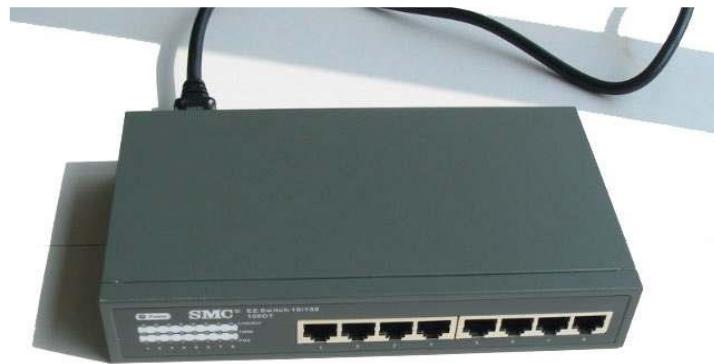
هایی که لبه های شبکه ها هستند و به *End system* ها متصل اند را لبه یا *Edge* گویند.

۳-۲ : NIC وظایف

۱. تبدیل دیجیتال به آنالوگ و بالعکس
۲. تبدیل موازی به سریال و بالعکس : در کامپیوتر انتقال اطلاعات یا ۳۲ یا ۶۴ بیتی همزمان است اما روی رسانه انتقالی باید در یک باند حرکت کنند و موازی را به سریال تبدیل می کند .

لایه ۱ (Layer 1) : *Interface messaging protocol (IMP)* ۴-۲

لایه ۱ (Layer 1) : فقط وظیفه برقراری ارتباط را دارند . و هیچگونه مدیریتی روی اطلاعات انجام نمی دهد .
مانند *Hub*

لایه ۲ (layer2) : علاوه بر برقراری ارتباط امکان مدیریت داده ها را نیز بر عهده دارد مانند *Switch*

لایه ۳ (layer3) : امکان ارتباط بین ۲ یا چند شبکه شبکه متفاوت از هم را برقرار می کند. مانند *Router* این *IMP* وظیفه مسیریابی دارد.

لایه ۴ (Layer4) : توانایی کنترل ورودی و خروجی های یک شبکه را دارد مانند *firewall*

نکته : لایه اول و دوم مربوط به شبکه محلی یا *Lan* می باشد و لایه سوم و چهارم مربوط به شبکه گسترده یا

wan

: ابزاری است که مزایای هر دو را دارد . هر جا لازم باشد مانند یک سوئیچ رفتار می کند و هر جا نیاز به مدیریت نباشد همچون *Hub* عمل می کند . امتیاز *Hub* نسبت به *Switch* در سرعت بالای آن است.

یا سوئیچ لایه ۳ : هم می تواند سوئیچ باشد و هم می تواند مسیر یاب .

نکته ۱ : مهم این است که *Terminall controller* یک سوئیچ لایه ۳ محسوب می شود زیرا از یک طرف به یک شبکه محلی و از یک طرف به شبکه گسترده متصل است.

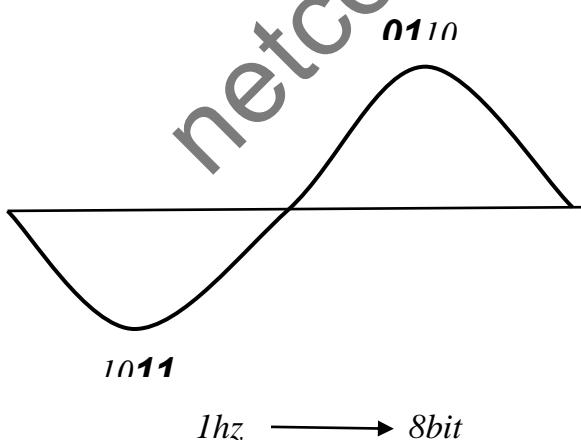
نکته ۲ : مسیر یاب باید تمام ورودی هایی از شبکه های مختلف باشند نباید ورودی ها در یک شبکه قرار داشته باشند.

Media ۵-۲: انتقال داده

۱-۵-۲ روش های انتقال داده

۱. موج سینوسی
۲. نوری

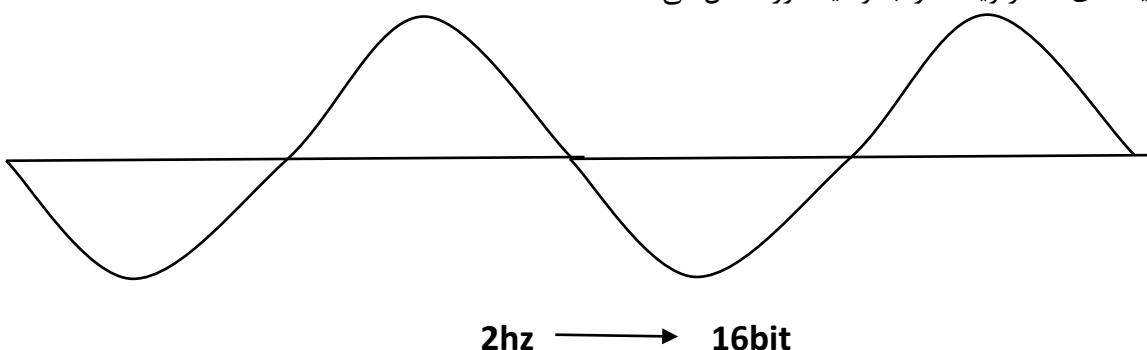
۱- موج سینوسی : امواج می توانند بر روی خود دیتا (صفر و یک) را حمل کنند. در یک سیکل کامل اگر مثلا در یک ثانیه در نظر بگیریم ۸ بیت قابل انتقال است.

هر چه فرکانس بیشتر سرعت بالاتر است . پس سرعت وابسته به فرکانس است.

ویژگی موج ها در این است که موج های غیر هم نوع که فرکانس هایشان متفاوت باشد روی هم تاثیر نمی گذارند.

۲-نوری: دیتا های (صفر و یک) را به وسیله نور انتقال می دهد.

۲-۵-۲ مزیت های روش نوری :

۱. سرعت بالا
۲. عدم وجود نویزبرای نور

۶-۲ انواع *Media*

- (۱) کابلی
- (۲) بی سیم

۷-۲ انواع *Media* کابلی به صورت زیر می باشد:

Coaxial (۱)

Twisted pair (۲)

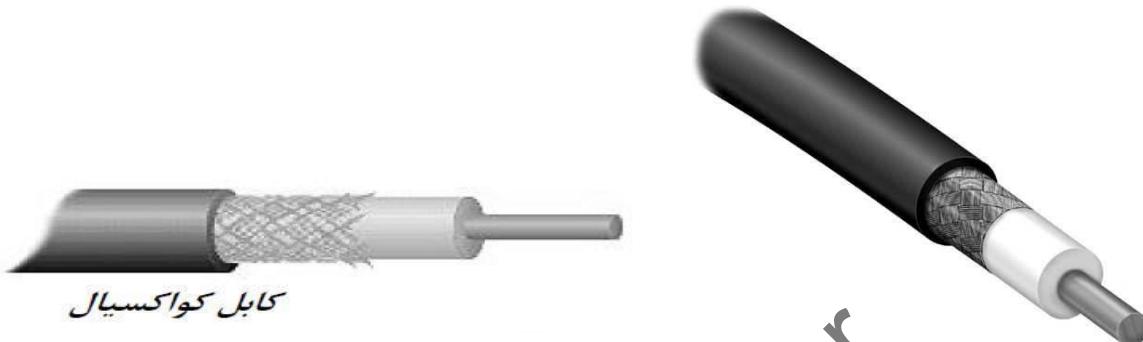
Isdn (۳)

X25 (۴)

Fiber optic (۵)

۲-۷-۲ نوع اول : *Coaxial*

در این نوع کابل هسته مسی کار انتقال اطلاعات را انجام می دهد و روکش آن را *shield* می گویند حدود ۲۰۰ متر داده را می تواند انتقال دهد و سرعت آن 10 mbps می باشد برای شبکه های محلی استفاده می شود .

۲-۷-۲ نوع دوم : *Twisted pair*

یا زوج سیم به هم تابیده شده که به آن کابل زوچی نیز گویند دارای دسته بندی خاصی است که به آن گویند. این زوج سیم به هفت دسته زیر تقسیم می شود داده را تا فاصله ۳۰-۲۰ کیلومتر انتقال می دهد و سرعت آن 56 kbps است.

Cat1

یک زوج به هم تابیده شده مثل خط تلفن

•

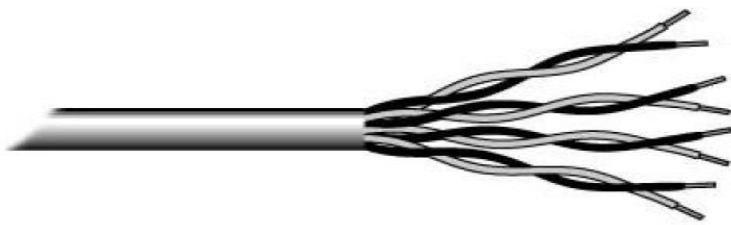
•

•

*Cat5**Cat6**Cat7*

}

کابل های ۸ رشته ای

داده ها را تا شعاع ۲۰۰ متر انتقال می دهند و سرعت این سه cat برای شبکه های محلی به ترتیب زیر است

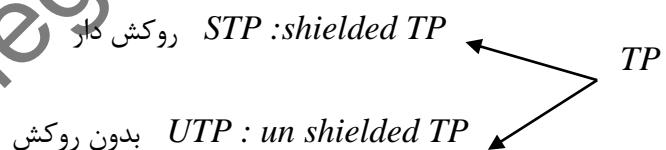
Cat5 → **100Mbps**

Cat6 → **1Gbps**

Cat7 → **10Gbps**

در هر سه مورد فوق امکان افزایش فرکانس بدون تداخل وجود دارد.

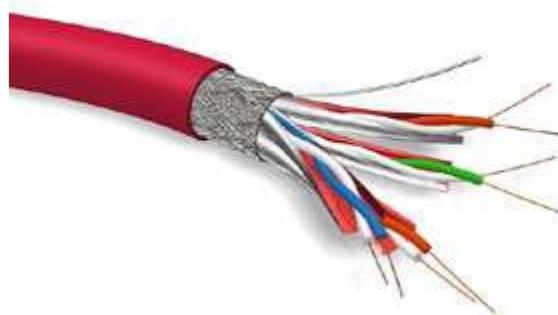
نوع دیگر تقسیم بندی زوج سیم به صورت زیر است.

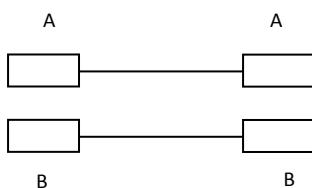
۱. نمونه ای از کابل های **UTP** یا کابل بدون روکش:

۲. نمونه ای از کابل های STP یا کابل روکش دار

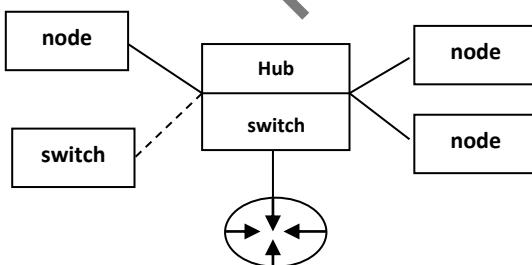
: کابل مستقیم : یک کابل cat ۵,۶,۷ اسیم درون خود دارد که نوع رنگ بندی آنها متفاوت است. ترتیب رنگ ها در ۴ زوج سیم به هم پیچیده در Rj45 مهم است. اگر دوسر سیم از استاندارد (968 A) یا دو سر از استاندارد (968 B) استفاده کنند به این سیم Straight گوییم. (ترتیب رنگی دوسر کابل یکسان است)

: کابل متقطع : اگر یک سر سیم از استاندارد (968 A) و یک سر از استاندارد (968 B) استفاده کنند. به این کابل Crossover گوییم.

برای اتصال دو دستگاه متفاوت به یکدیگر از کابل Straight استفاده می شود و برای اتصال دو دستگاه یکسان به یکدیگر از کابل Crossover استفاده میکنند.

۳-۷-۲ نوع سوم : Isdn

کاربرد اصلی این کابل در انتقال تصویر است. (مثل تلفن تصویری و تلویزیون کابلی) البته داده را نیز می تواند انتقال دهد . سرعتش ۱۲۸ kbps و تا شعاع حدود ۲۰ - ۳۰ کیلو متر داده را انتقال می دهد .

۴-۷-۲ نوع چهارم :

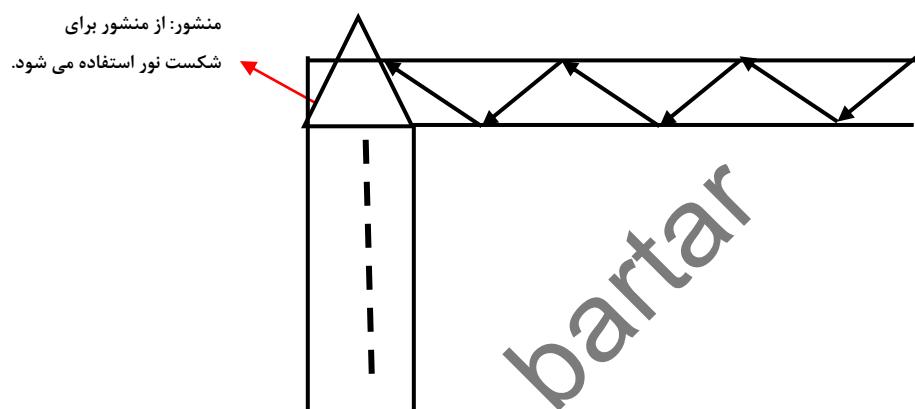
از این کابل برای انتقال فاکس با سرعت بالا استفاده می شود زیرا تلفن برای انتقال فاکس سرعتش کم است . برای انتقال داده تا شعاع ۲۰-۳۰ کیلومتر استفاده می شود و سرعت این کابل ها ۱.۵ mbps می باشد.

۵-۷-۲ نوع پنجم فیبر نوری :

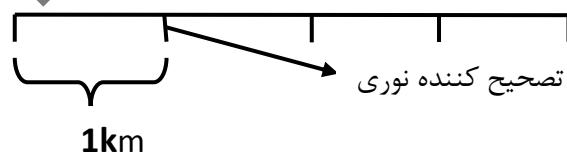
کابلی است که از تعدادی رشته‌ی شیشه‌ای تشکیل شده.

نکته ۱: بالاترین سرعت در تمام این روش‌ها را فیبر نوری دارد.

نکته ۲: فیبر نوری انعطاف پذیر نیست یعنی قابل خم شدن نیست. نور هم شکسته نمی‌شود.

نکته: فیبر نوری محدودیت مسافت ندارد ولی هر یک کیلومتر به یک کیلومتر نیاز به یک تصحیح کننده‌ی نوری دارد.

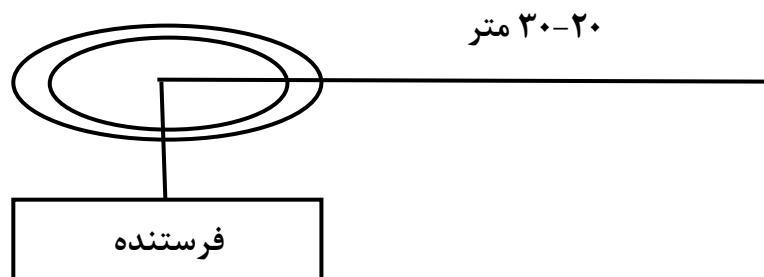
فیبر نوری و انواع مختلفی از آن (.../8-core/6-Core/4-Core)

۸-۲ انواع مدیا های بی سیم

- Wifi (۱)
- Wimax (۲)
- Microwave (۳)
- Infrared (۴)
- (۵) لیزری

۱-۸-۲ نوع اول :

یکی از روش های انتقال بی سیم است که فرستنده آن تا شعاع ۳۰-۲۰ متری رامی تواند پوشش دهد. سرعت آن ۳۰- ۵۰ mbps می باشد نمونه این دستگاه Access point یا مودم های بی سیم خانگی است. wifi از استانداری به نام IEEE 802/11 برای انتقال اطلاعات استفاده می نمایند. مزیت این روش در این است که کابل ندارد و قابل حمل است ولی مزیت سرعت بالا را ندارد.

Access point

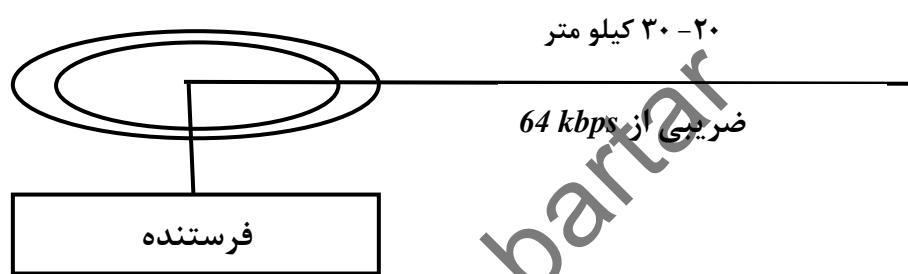
نکته ۱: بلوتوث یک نوع WiFi ضعیف است و تا فاصله حدوداً ۱۰ متر و با سرعت حداقل ۷۲۰ kbps می‌تواند داده را انتقال دهد.

نکته ۲: یک نوع WiFi خیلی ضعیف NFC است که در اتوبوس کارت‌ها را جلوی آن می‌گیرند.

نکته ۳: همیشه امواج بی‌سیم سرعت کمتری نسبت به امواجی که در کابل هستند دارند.

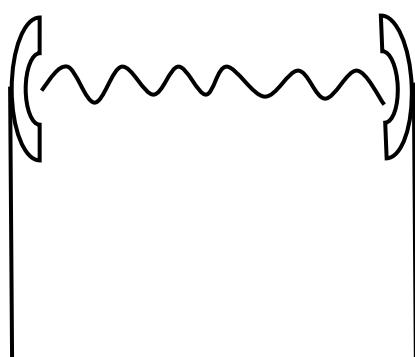
۲-۸-۲ نوع دوم : Wimax

فرستنده اش به وسیله امواجی که تولید می‌کند می‌تواند یک شهر را پوشش دهد. حداکثر سرعت آن ضریبی از ۶۴ kbps است و تا شعاع ۲۰-۳۰ km را پوشش می‌دهد

۳-۸-۲ نوع سوم : Microwave

متشابه Wimax سرعتش ضریبی از ۶۴ kbps است و تا شعاع حدود ۲۰-۳۰ کیلومتر را پوشش می‌دهند. تنها تفاوت این دو در خطی بودن Microwave است. در ضمن در این روش دکل‌های آن باید در یک خط مستقیم و روپروری هم باشند

۴-۸-۲ نوع چهارم : *Infrared*

مادون قرمز شعاع کمی حدود ۱۰ متر را پوشش می دهد و در ضمن باید روبروی هم قرار بگیرند. سرعت آن زیر ۱ است و از آن در کنترل تلویزیون استفاده می شود.

۵-۸-۲ نوع پنجم لیزری :

دقیقاً مانند فیبر نوری است. با این تفاوت که کابل ندارد. یعنی مبدا و مقصد باید روبروی هم باشند.

فصل سوم:

پروتکل های شبکه

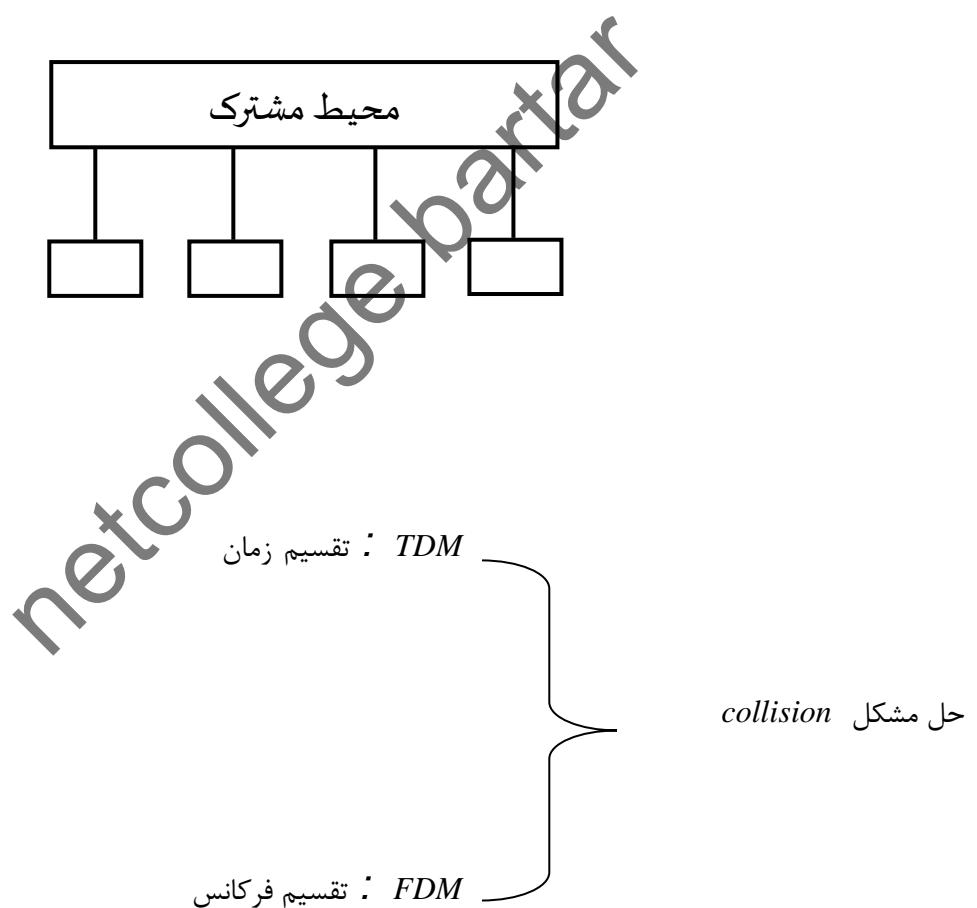
netcollege bartar

۱-۳ توبولوژی :

نحوه اتصالات برای انتقال داده ها که به ۲ دسته اصلی (*Point To Point* و *Broad cast*) تقسیم می شوند.

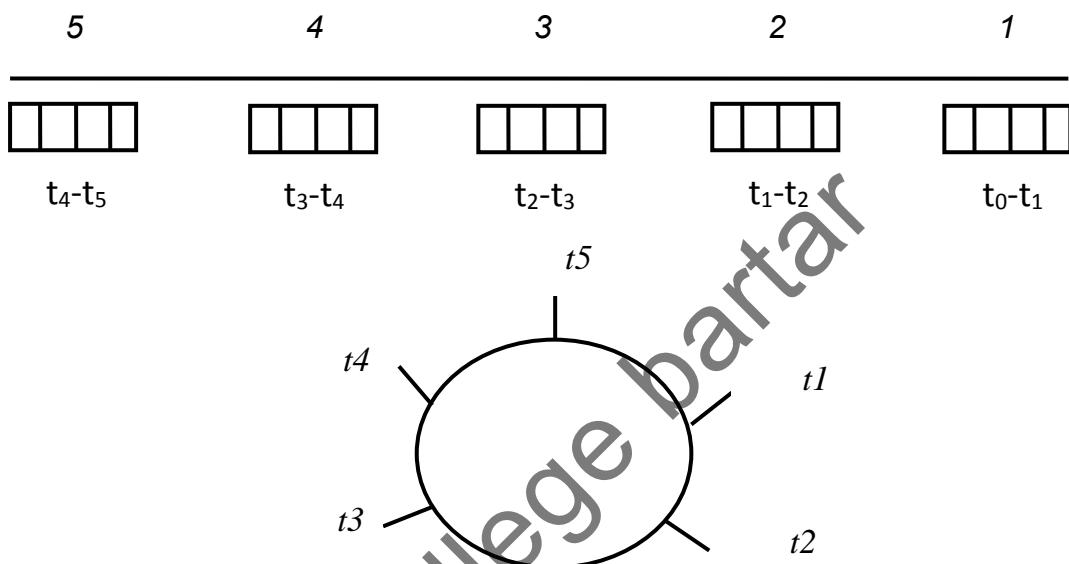
: *Broad cast* ۱-۱-۳

این یک روش پخشی است. یک محیط مشترک برای ارتباطات ایجاد می شود. کامپیوتر ها به محیط مشترک متصل هستند. فرستنده پیغام خود را بر روی محیط مشترک ارسال می کند. گیرنده یا گیرنده ها پیغام را دریافت می نمایند. در *Broad cast* مسیر یابی معنا ندارد. یک مشکل این روش *collision* یا تصادم است این مشکل زمانی رخ می دهد که دو فرستنده هم زمان پیغامی را ارسال نمایند.

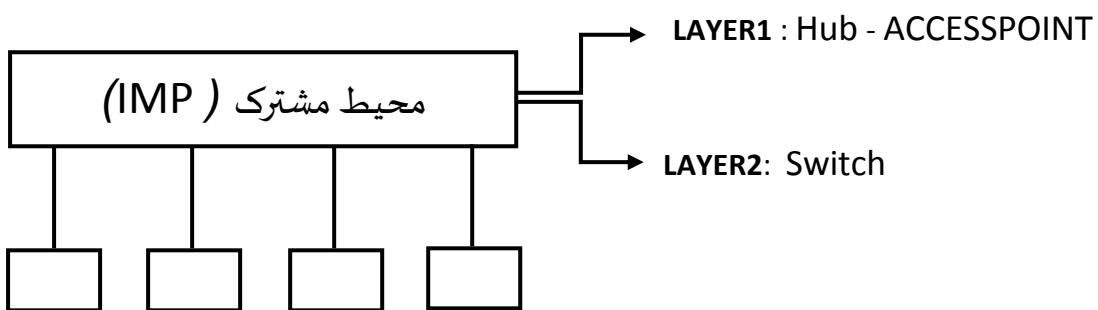
: (Time Devision Multiplexing) TDM (1)

تقسیم زمان برای فرستنده ها : مثلا فرستنده های ۱ تا ۵ می خواهند همزمان پیغام ارسال کنند در این روش پیغام ها به قسمت های کوچکتر تقسیم می شوند سپس فرستنده اول در زمان اول قسمت اول پیام خود را ارسال می نماید یعنی در زمان (t_0-t_1). فرستنده دوم قسمت اول پیام را در زمان (t_1-t_2) ارسال می نماید این روند تا زمانی ادامه پیدا می کند که کلیه ی پیام های هر ۵ فرستنده ارسال شوند.

: (Frequency Devision Multiplexing)FDM (2)

در این روش هر فرستنده ها هر کدام یک روش جداگانه برای ارسال پیغام دارند.

نکته محیط اشتراک را IMP ها یی که یا لایه یک یا لایه دو هستند ایجاد می کنند.

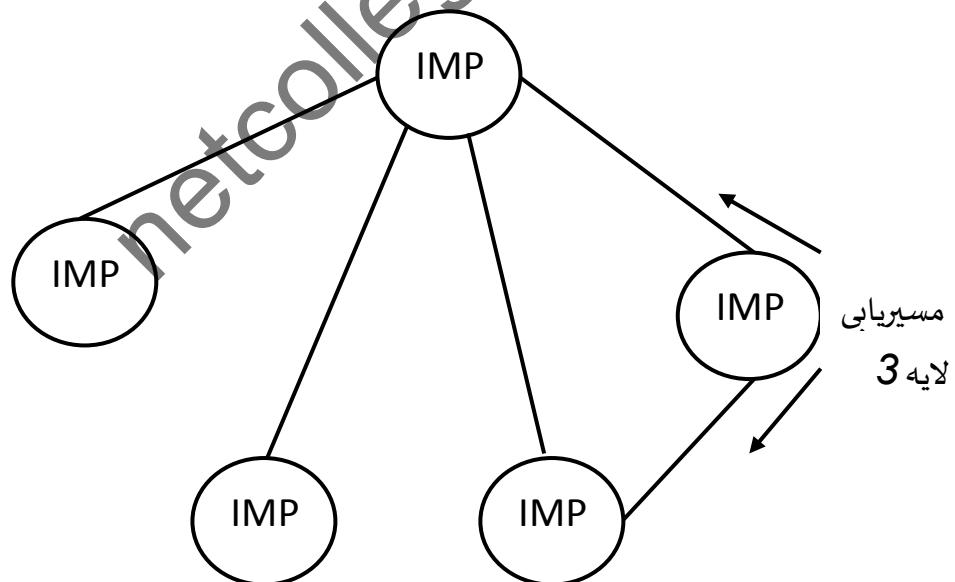

: Point To Point 2-1-3

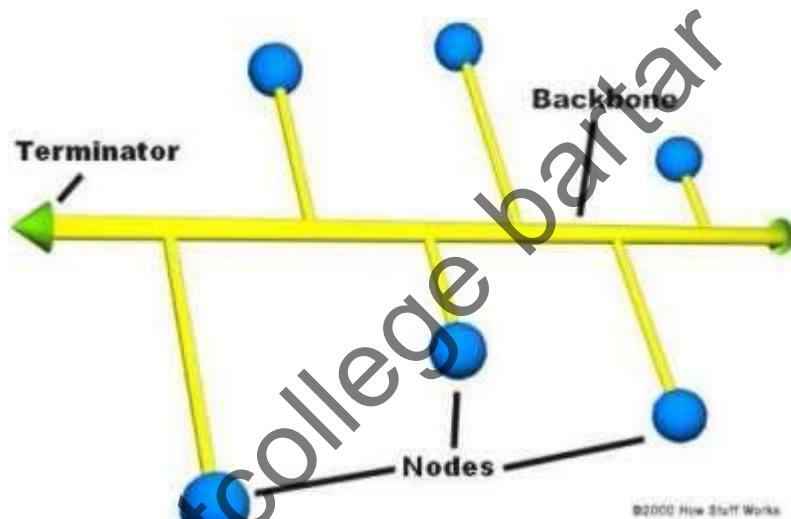
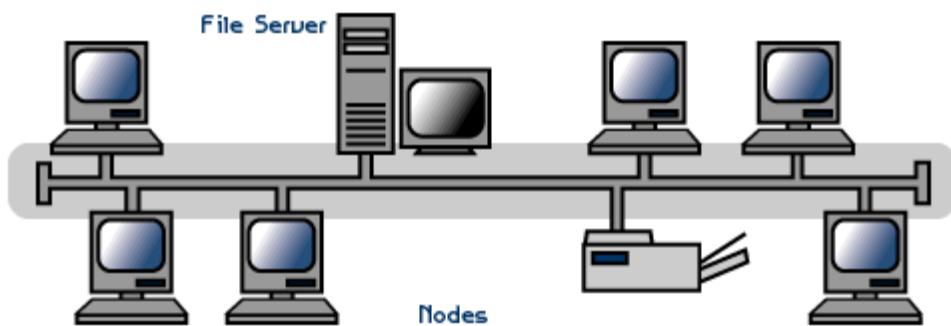
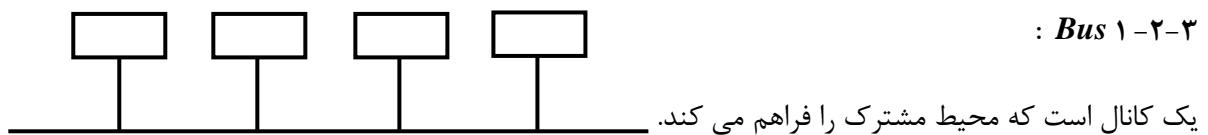
در این روش *IMP* مشترک وجود ندارد و هر *IMP* به یک یا چند *IMP* دیگر متصل است. مهم ترین مساله در این توپولوژی مسیریابی است.

نکته: تمام *IMP* ها لایه ۳ می باشند زیرا باید مسیریابی انجام دهند.

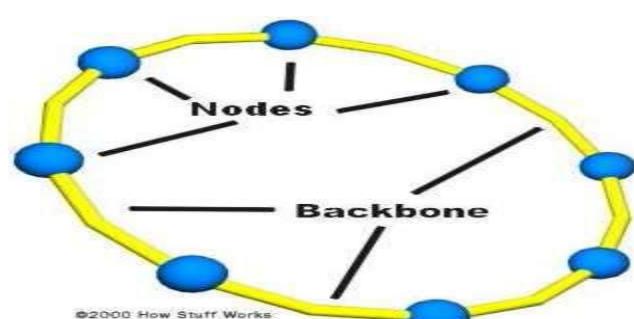
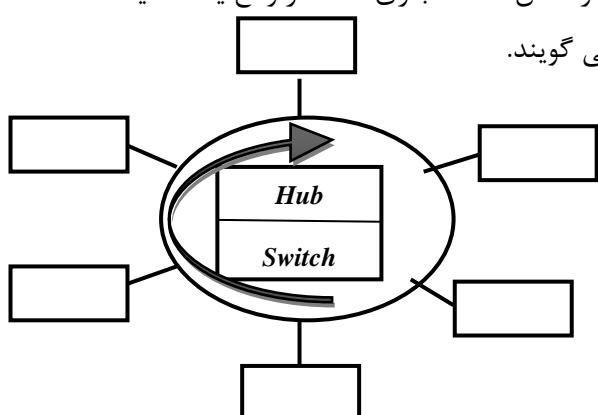

۲-۳ انواع تopoلوجی های : broadcast

:Ring 2-2-3

یا شبکه های حلقه ای ، داده ها درون یک حلقه حرکت می کنند. در ضمن حلقه مجازی است در واقع یک محیط مشترک توسط Hub و Switch ایجاد می شود که به آن حلقه می گویند.

۳-۲-۳ شبکه های ماهواره ای :

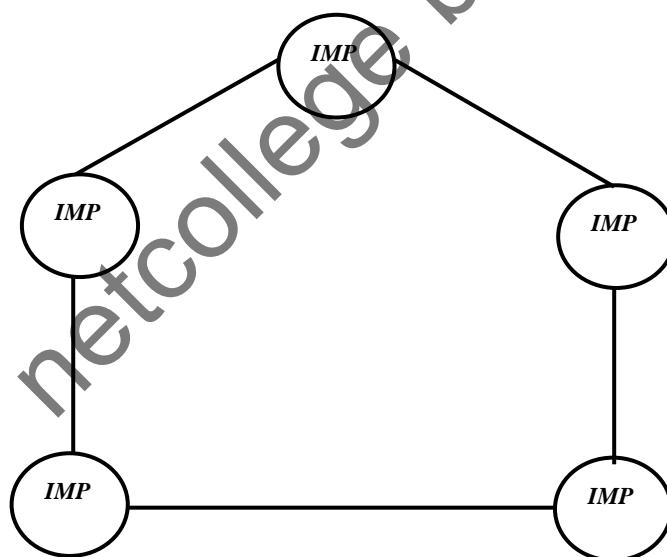
ماهواره محیط مشترک را فراهم می کند.

نکته ۱ : همه شبکه های محلی از توپولوژی Ring که همان (هاب و سوئیچ) است استفاده می کنند .

نکته ۲: هیچ کدام از شبکه های محلی Point To Point نیستند . در شبکه های محلی از مسیر یاب استفاده نمی شود.

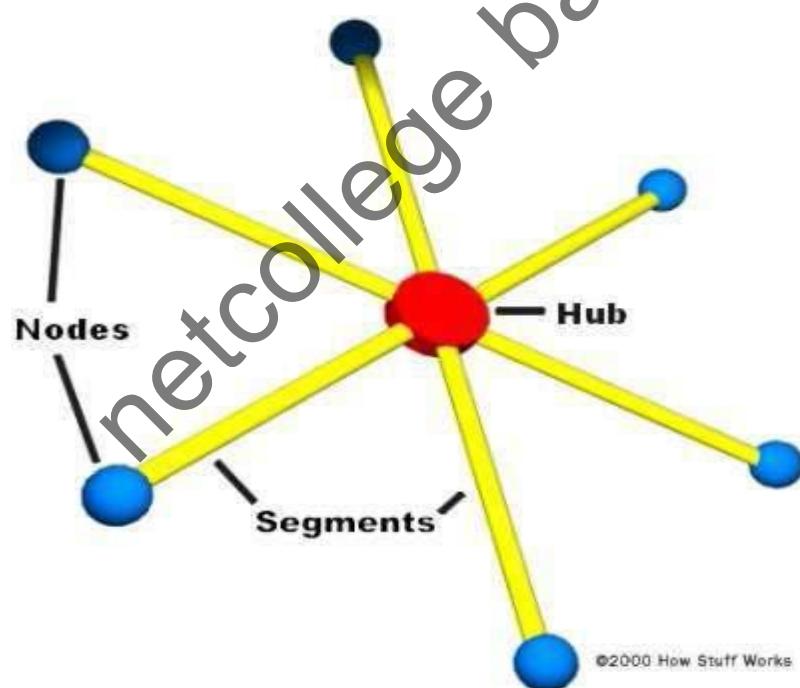
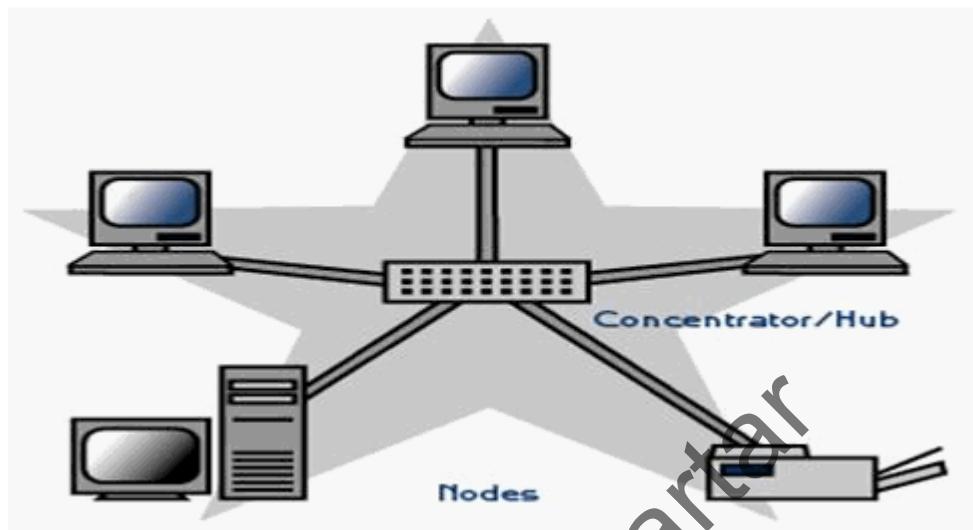
۳-۳ انواع توپولوژی های Point To Point :

۱-۳-۳ IMP ها دو به دو به هم متصل اند و یک حلقه (loop) را تشکیل می دهند. در loop تمام IMP ها در لایه ۳ قرار دارند.

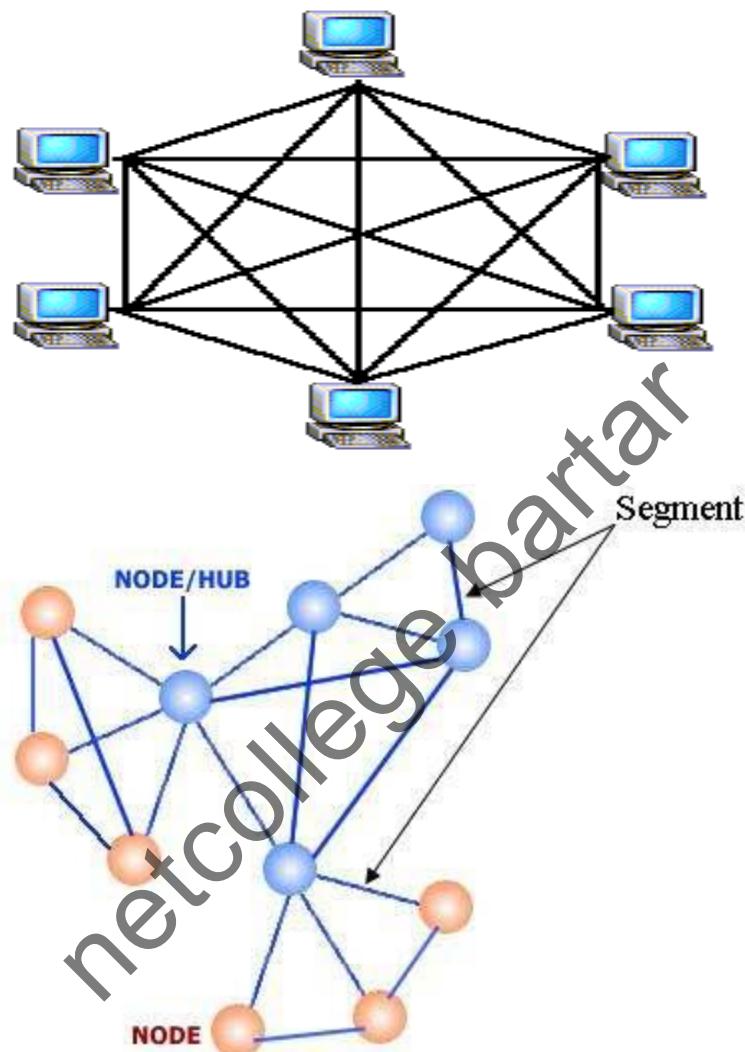
: star ۲-۳-۳

نکته قابل توجه در این بخش این است که IMP وسط حتما باید لایه ۳ باشد زیرا باید مسیریابی را انجام دهد اما IMP های کنارمی توانند لایه ۱ و لایه ۲ نیز باشند.

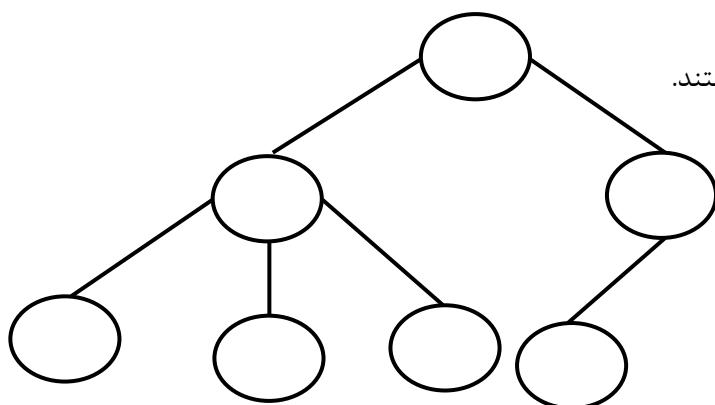
٣-٣-٣ شبکه کامل یا *Full mesh* :

در این نوع توپولوژی تمامی ارتباطات ممکن وجود دارد. هر جا سرعت بالا بود نیاز است این شبکه را استفاده کنیم تمام *IMP* ها باید در لایه ۳ باشند زیرا همه مسیریابی می کنند.

٤-٣-٣ شبکه درختی :

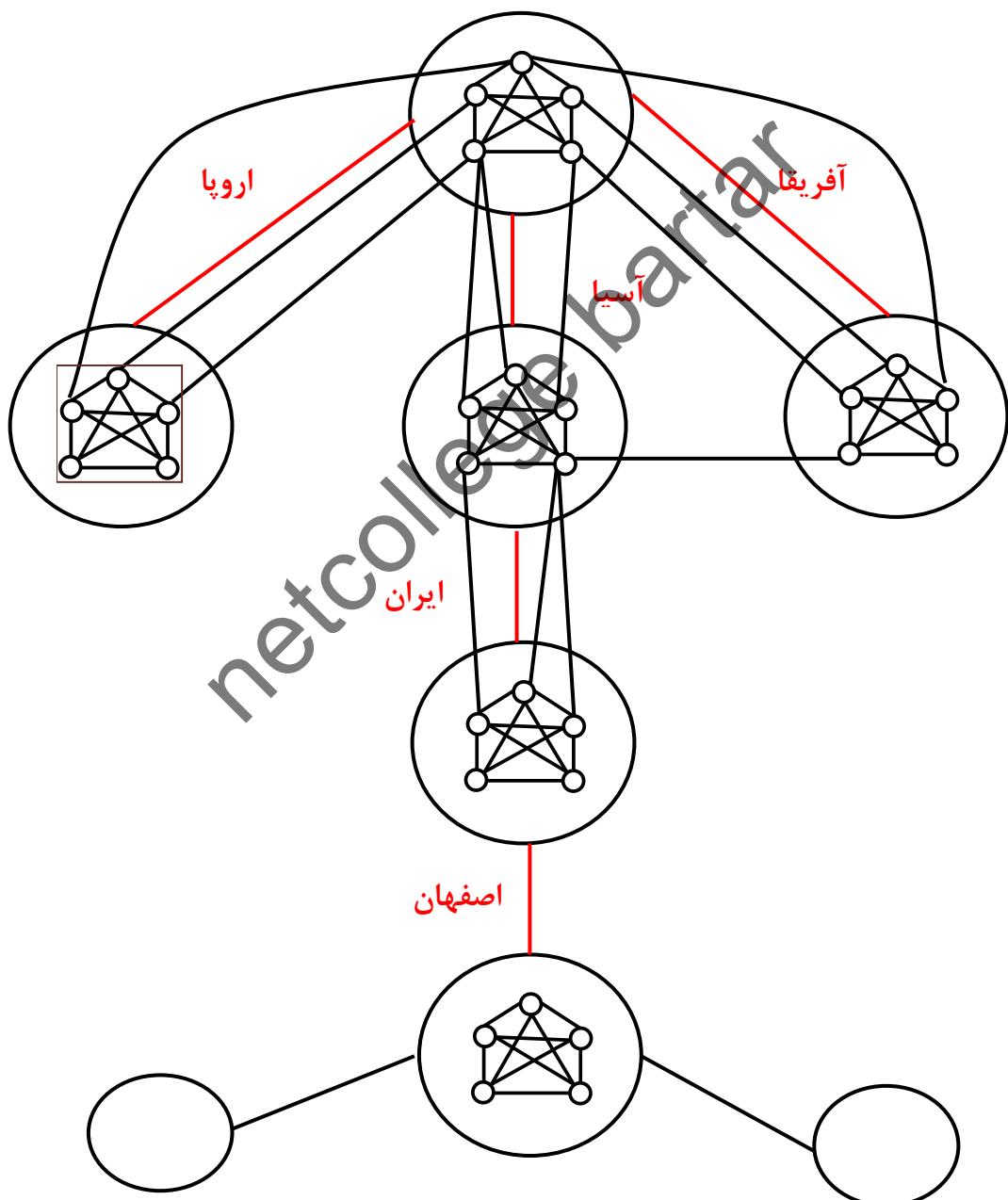
پدر ها در این گراف حتما لایه ۳ هستند.

۴-۳ توپولوژی اینترنت:

ساختار اینترنت بیشتر به توپولوژی درختی نزدیک است اما همه توپولوژی های گفته شده در آن کاربرد دارد. روند کار در این توپولوژی بدین شکل است. یک *Node* اصلی داریم که در آمریکا است (۱۶ سرور در آن قرار دارد). این *Node* اصلی دارای چندین فرزند مانند اروپا، آفریقا، آسیا می باشد و هر کدام از فرزند ها هم به چند قسمت تقسیم می شوند. در هر *Node* یک ساختار *full mesh* داریم. اما در کل مثل یک ساختار درختی است. تمام فیبر نوری هستند.

نکته: درختی کامل نیست و می تواند به روش های دیگر هم به هم متصل شوند.

فصل چهارم:

معارفی شبکه
netcollege bartar

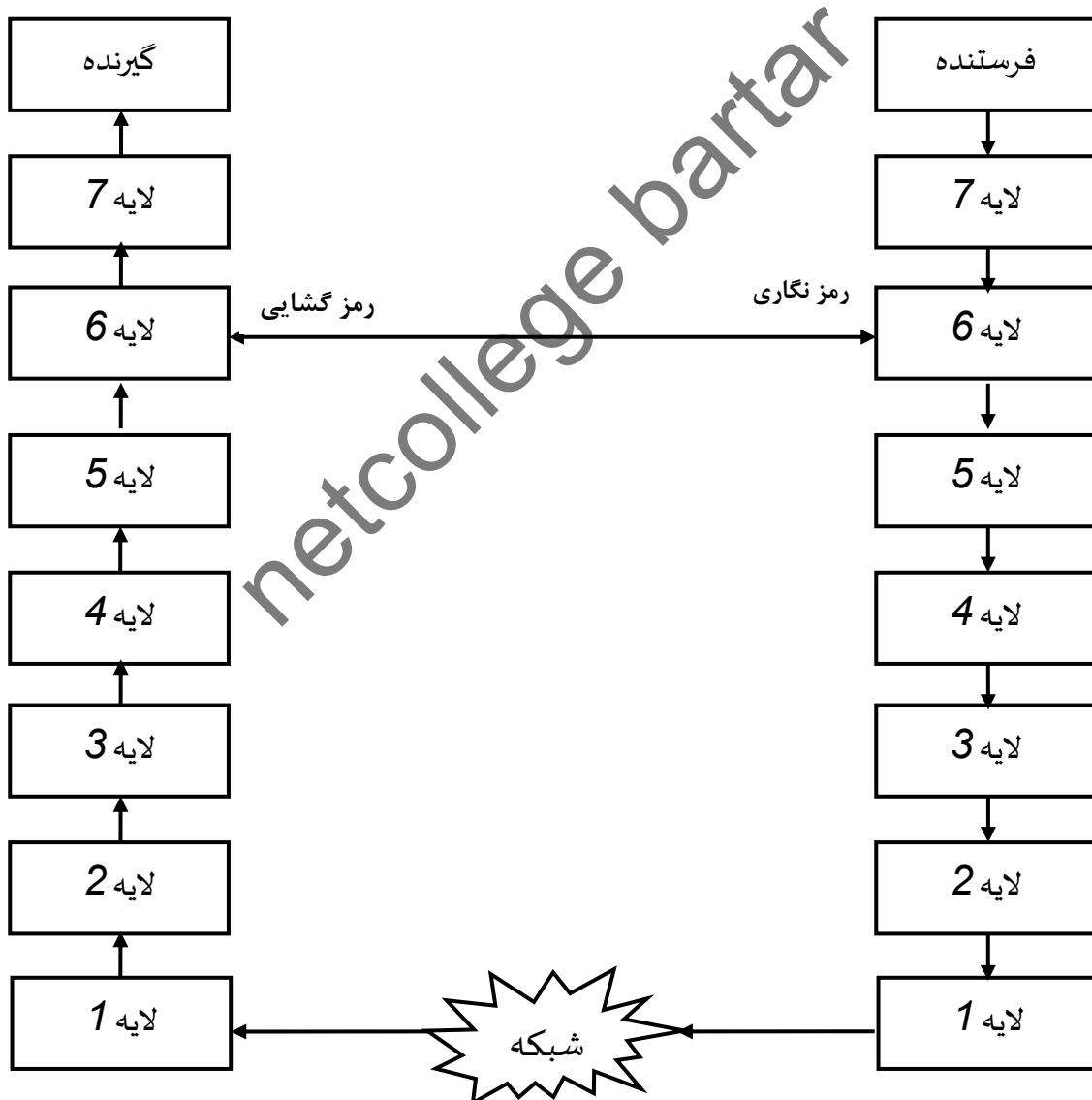
۱-۴ معماری شبکه:

منظور از معماری شبکه مراحلی است که بر روی اطلاعات برای ارسال آنها در شبکه انجام می شود.

2-4 معماری OS (Open System Interconnection) OSI

مدل عمومی است که به عنوان مدل مرجع برای شبکه استفاده می شود. یعنی مدل های عملی از روی این مدل ساخته می شوند.

توضیح شکل زیر: برای فرستادن پیغام هفت لایه کار روی آن انجام می شود که به آن معماری لایه ای گفته می شود. یعنی هر عملیات در یک بخش مستقل است. شاید این سوال به ذهن شما برسد که چرا از معماری لایه ای استفاده می شود؟ زیرا پیاده سازی آن راحت تر خواهد بود.

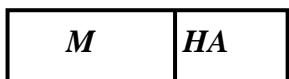

تعريف protocol : ارتباطات بین لایه های متناظر بین فرستنده و گیرنده را نشان می دهد.

۳-۴ لایه های مدل OSI :

۱-۳-۴ لایه ۷ : Application یا کاربرد :

اطلاعاتی که از کاربر می گیرد . در این لایه پیغام (message) نام دارد . در هر لایه با توجه به عملیاتی که آن انجام می دهد یک *header* به پیغام اصلی اضافه می شود.

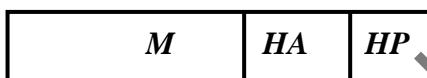

۲-۳-۴ لایه ۶ : presentation یا نمایش :

در این لایه کارهای زیادی انجام می شود که ۳ تای آنها مهم هستند ۱) فشرده سازی ۲) رمز نگاری ۳) تبدیل استاندارد ها (استانداردهای فرستنده و گیرنده را به هم تبدیل می کند) در این لایه پیغام (message) نام دارد .

نکته : امنیت در تمام لایه ها می تواند باشد ولی رمز نگاری فقط در لایه ۶ امکان پذیر است.

چرا به این لایه نمایش می گویند؟ چون اطلاعات را قابل نمایش می کند.

۳-۳-۴ لایه ۵ : session یا جلسه :

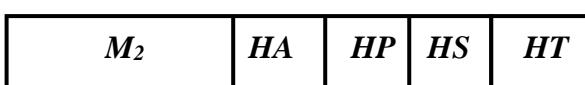
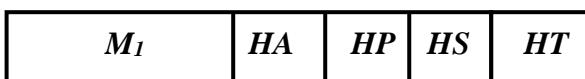
ارتباط شما را با یک مقصد که لایه ۵ است را کنترل می کند.(این کنترل می تواند کنترل زمانی یا کنترل دسترسی باشد) به طور کلی مدیریت ارتباطات یا مدیریت جلسه و کنترل آن بر عهده این لایه می باشد. در این لایه پیغام (message) نام دارد .

نکته : لایه های ۵ و ۷ نرم افزاری هستند.

۴-۴-۴ لایه ۴ : Transport یا لایه انتقال :

لایه انتقال یا حمل دو وظیفه مهم دارد ۱) پیغام را به بسته های کوچکتر تبدیل می کند جهت انتقال ساده تر ۲) تعیین نوع کanal ارتباطی (دوطرف یا یک طرفه) پیغام شکسته شده در این مرحله را segment گویند

٤-٤-٥ لایه ۳: Network یا شبکه:

وظیفه لایه سوم مسیر یابی است . مسیر یابی یعنی انتخاب بهترین مسیر ممکن تا مقصد مورد نظر دو وظیفه دیگر این لایه ۱) کنترل ازدحام ۲) کنترل بن بست می باشد . در ضمن ساده ترین کار این لایه بر روی پیغام ، مشخص نمودن مبدا و مقصد است. در این لایه پیغام (*paket*) نام دارد

<i>M₁</i>	<i>HA</i>	<i>HP</i>	<i>HS</i>	<i>HT</i>	<i>HN</i>
----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

٤-٤-٦ لایه ۲: Data link یا پیوند داده ها :

وظایف زیادی دارد اما این دو از همه مهم تر هستند: ۱) کنترل خطای که البته این امکان در لایه ۴ نیز وجود دارد
۲) ایجاد فریم

یا همان *Header Data Link* *HD* چیست؟ اطلاعاتی که فرستنده بر روی پیغام قرار می دهد که گیرنده به کمک آن مدیریت خطای انجام دهد یعنی ببیند خطای کجاست و آن را اصلاح کند.

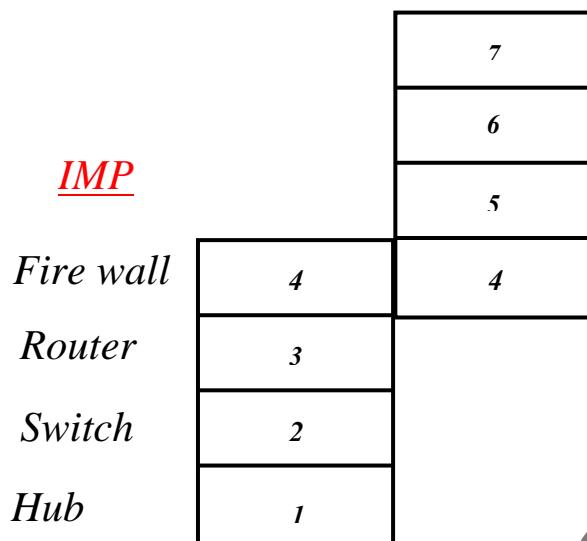
<i>M₁</i>	<i>HA</i>	<i>HP</i>	<i>HS</i>	<i>HT</i>	<i>HN</i>	<i>HD</i>
----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

٤-٧-١ لایه ۱: physical یا فیزیکی:

فریم را که دریافت کرد به صورت بیت های پشت سر هم انتقال می دهد.

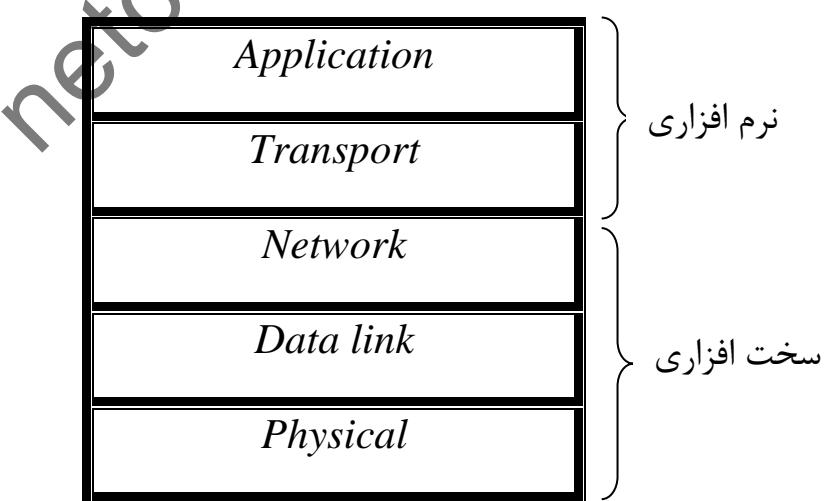
۴-۵ جایگاه لایه شبکه :

در شبکه *End System* ها وجو دارند که لایه ۵ و ۶ و ۷ به کامپیوتر وصل اند. لایه های ۱ و ۲ و ۳ در *IMP* هستند و لایه ۴ بعضی وقت ها در *End System* و بعضی وقت ها در *IMP* قرار می گیرند.

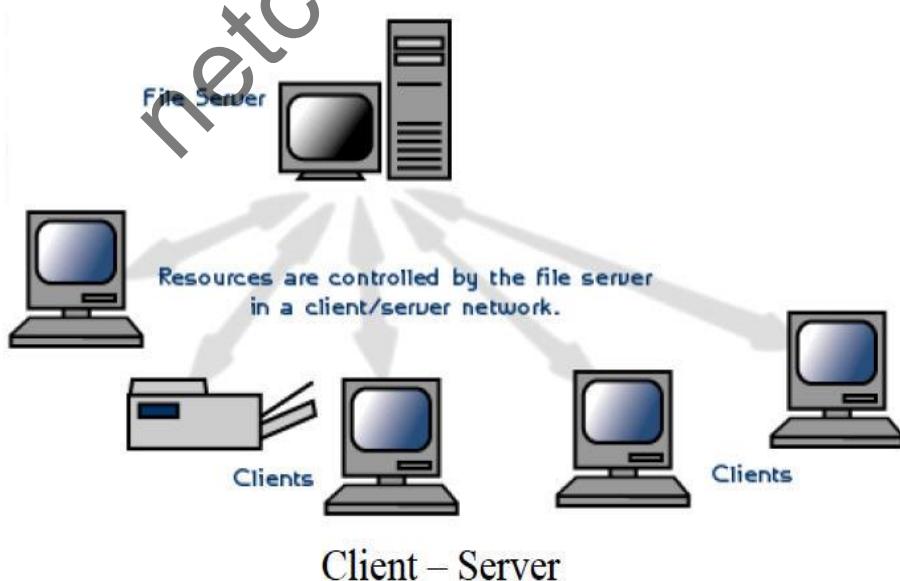
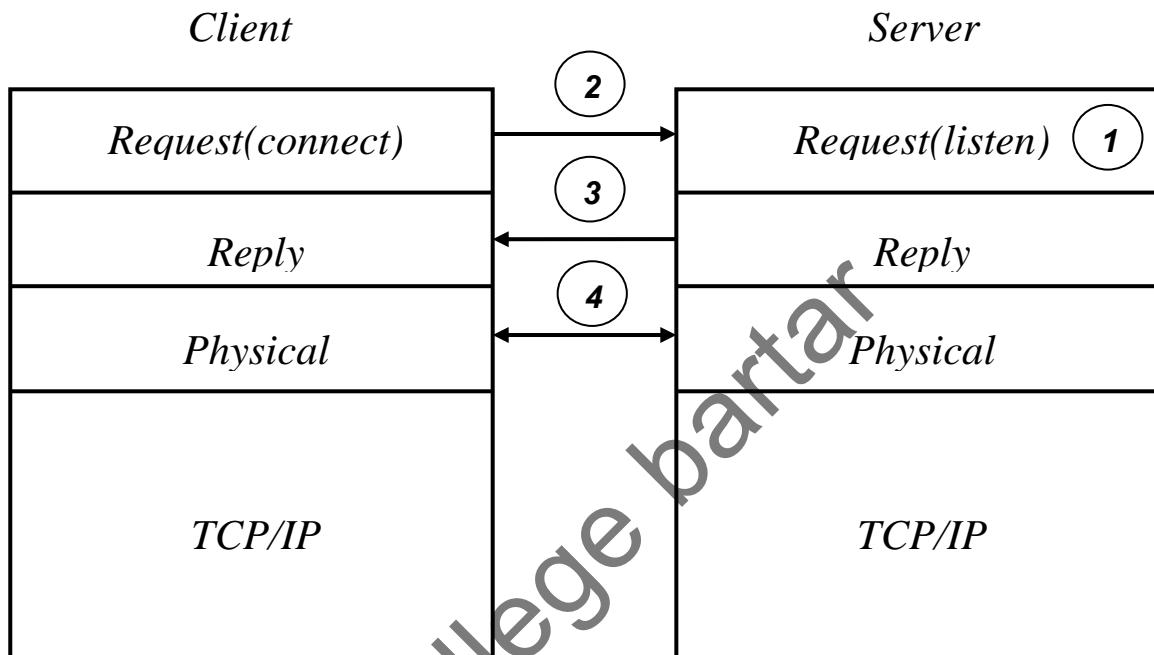
۶-۴ مدل TCP/IP :

پروتکلی است که امروزه ازان برای ارتباط بین کامپیوتر ها هم در اینترنت و هم در شبکه های محلی استفاده می شود

Network Access

: Client/server ۷-۴ مدل

یک مدل کاملاً نرم افزاری است. که بر روی یکی از مدل های شبکه اجرا می شود. روند کار بدین صورت است مرحله ۱) یک server ابتدا گوش به زنگ دریافت یک اتصال از طرف Client است مرحله ۲) در خواست Client از server می تواند بپذیرد یا نپذیرد ۳) در لایه بعد از طریق لایه فیزیکی می تواند انتقال اطلاعات داشته باشد.

فصل پنجم:

لایه پیوند داده ها

netcollege bartar

۱-۵ ماهیت خطأ :

وقتی که یک پیغام از طرف فرستنده به صورت M' ارسال شود اما به صورت M به دست گیرنده برسد می گویند خطأ رخ داده است

فرستنده $M=11011101$

گیرنده $M'=110\textcolor{red}{0001}1$

در واقع خطأ (E) : به این معنا است که بیت های صفر به یک تبدیل شوند و یا بر عکس. چرا خطأ ایجاد می شود؟ بر اثر وجود نویز در مديا

فرستنده $M=110110101$

خطأ $E = 000111000$

گیرنده $M'=110001101$

$E = 000111000$

$M = 110110101$

۲-۵ ویژگی های خطأ

۱) ناگهانی بودن خطأ

۲) انفجاری بودن خطأ

۱) ناگهانی بودن خطأ : خطأ قابل پیش بینی نیست. یعنی هیچ شبکه بدون خطای وجود ندارد.

۲) انفجاری بودن خطأ : یعنی چندین بیت پشت سر هم از بین می رود نه یک بیت. خطأ ماهیت دقیقی ندارد که سر یک بیت خاص برود و فقط آن را خراب کند.

۳-۵ نحوه برخورد با خطأ

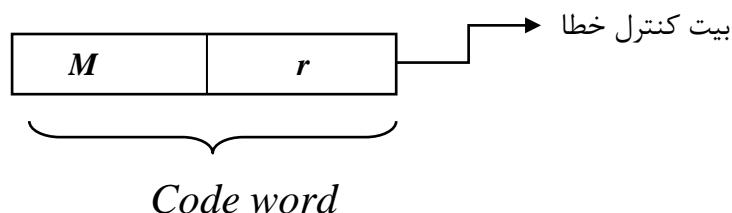
۴-۵ *Error detection* یعنی کشف خطأ:

در این روش اگر گیرنده متوجه شد پیغام خطأ دارد به فرستنده اعلام می کند پیغام را مجددا ارسال کند. اما قادر به تصحیح آن نیست.

۲-۳-۵: *Error Recovery* یعنی اصلاح خطای:

گیرنده علاوه بر تشخیص خطای خود اقدام به اصلاح خطای نماید.

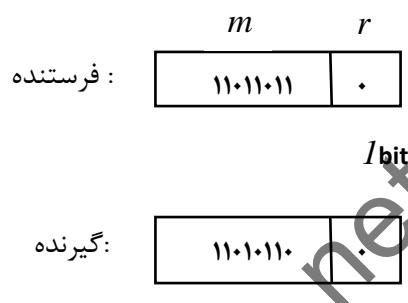
: *Code word*

۴-۵ روش کشف خطای تکی:

۱-۴-۵ توازن زوج:

در فرستنده فقط یک بیت اضافه می کند. (در ضمن مقدار این یک بیت را طوری در نظر می گیریم که تعدادیک های آن زوج شود)

نکته : در این روش اگر در دو بیت خطای خود گیرنده قادر به تشخیص آن نخواهد بود زیرا خطای های یکدیگر را

۲-۴-۵ روش اصلاح خطای تکی :

تعریف فاصله همینگ : حداقل تعداد بیتی که در یک روش کنترل خطای تغییر کند یا خراب شود ولی گیرنده متوجه خطای آن نشود مثلا فاصله همینگ در توازن زوج حداقل ۲ بیت است(یعنی اگردو بیت خراب شود متوجه نخواهد شد)

فاصله همینگ: رابطه‌ی بین فاصله همینگ، تعداد کشف خطا، و تعداد اصلاح خطا را بیان می‌کند.

فاصله همینگ	تعداد کشف خطا	تعداد اصلاح خطا
d	$d - 1$	$d - 1/2$
3	2	$2/2 = 1$

نکته: اگر بخواهید در گیرنده یک بیت را اصلاح کنید باید از روشی استفاده کنید که فاصله همینگ در آن ۳ باشد.

کاربرد فاصله همینگ چیست؟ فاصله همینگ با تعداد بیت‌های r در ارتباط است. اگر بخواهید فاصله همینگ ۳ شود بیت‌های r از رابطه زیر به دست می‌آید

$$M+r+1 \leq 2^r$$

M : تعداد بیت‌های پیام اصلی.

r : مجھول است در واقع نشان دهنده تعداد بیت‌هایی است که باید به پیغام فرستنده اضافه شود.

مثال) اگر $M = (1101011011)$ ، r چند است؟

$$M = \underbrace{\begin{array}{|c|c|} \hline 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ \hline \end{array}}_{\text{Code word}}$$

$$r = ?$$

$$10+r+1 \leq 2$$

$$r = 1 \quad 12 \leq 2$$

$$r = 2 \quad 13 \leq 4$$

$$r = 3 \quad 14 \leq 8$$

$$r = 4 \quad 15 < 16 \quad \checkmark$$

۵-۵ چند جمله ای معادل یک پیغام:

هر جا یک است X را می نویسیم و هر جا صفر است X را نمی نویسیم.

۴۳۲۱۰
۱۱۰۱۰ (مثال ۱)

$$X^4 + X^3 + X$$

۳۲۱
۱۰۰۱ (مثال ۲)

$$X^3 + I$$

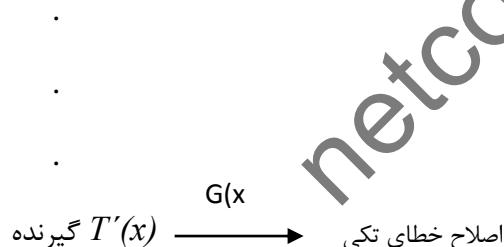
۶-۵ عملیات ماژول ۲ :

عملیات ریاضی بر روی اعداد باینری که جمع و تفریق در آن به صورت XOR است.

۷-۵ چند جمله ای : $G(x)$

یک پیغام عمومی است که بین فرستنده و گیرنده توافق می شود. فرستنده توسط این پیغام یعنی $(G(x))$ یا همان $T(x)$ را می سازد و گیرنده توسط این پیغام اصلاح خطای خطا را انجام می دهد.

$T(x)$: فرستنده

۸-۵ روش الگوریتم : CRC

یکی از الگوریتم های اصلاح خطای تکی الگوریتم CRC است. که ۲ بخش دارد یکی فرستنده (سمت فرستنده) و یکی گیرنده (سمت گیرنده). در طرف فرستنده اولین کار یک $G(x)$ باید بدست می آورد.

۱ - تعیین $G(x)$: یک پیغام عمومی است که ۲ شرط دارد

۱) از درجه r باشد . با توجه به پیغام r بدست می آید سپس $G(x)$ را از فرمول $r+I$ محاسبه می شود.

۲) بیت های اول و آخر آن حتما یک هستند ولی بیتهاي وسط مهم نیستند.

$$M=1101011011$$

$$r = 4$$

$$G(x)=5$$

$$10001$$

10011 یکی توسط فرستنده انتخاب می شود و استاندارد می شود.

$$10101$$

.

.

.

$$11111$$

۲ - به تعداد r بیت صفر به سمت راست پیغام اضافه می شود.

$$1101011011\textcolor{red}{0000}$$

۳ - باقی مانده تقسیم مازول ۲ پیغام مرحله ۲ بر $G(x)$ را بدست می اوریم.

$$\begin{array}{r}
 11010110110000 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 10011 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 10110 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 10100 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 1110
 \end{array}$$

۴ - باقی مانده تقسیم را با پیغام مرحله ۴ XOR می کنیم. که جواب مرحله ۴ بدست می آید جواب این بخش در اصل همان *code word* است.

$$\begin{array}{r}
 11010110110000 \\
 \underline{\oplus} \quad 1110 \\
 \hline
 1101011011\textcolor{red}{1110}
 \end{array}$$

$\underbrace{\hspace{1cm}}_r$

Code word

نکته مهم: اگر در طرف گیرنده $T(x)$ را بخواه باید به $G(x)$ زیر عمل کند.

37

$$\frac{T(x)}{G(x)} = \frac{T'(x)}{G(x)} + \frac{E(x)}{G(x)}$$

همیشه صفر است

$$\frac{T'(x)}{G(x)} = \frac{E(x)}{G(x)}$$

نکته: $E(x)$ فقط دارای یک بیت یا مقدار یک می باشد البته این بیت همان بیت اول است.

I - ابتدا باید باقی مانده این تقسیم را بدست آورید. (اگر باقی مانده صفر شد پس خطأ وجود نداشته است

 $G(x)$

در غیر اینصورت باید 2 مرحله زیر را انجام دهیم.

2 - بدست آوردن $E(x)$

$$T(x) = T'(x) + E(x) - 3$$

مثال) $T(x)$ را محاسبه کنید؟

$$T'(x) = 1101011111110$$

$$G(x) = 10011$$

$$\begin{array}{r}
 1101011111110 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 10011 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 11111 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 11001 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 10101 \\
 \underline{-} 10011 \\
 \hline
 1100
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 E(x) \quad 1000000 \\
 10011 \\
 \hline
 1100
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 10011 \\
 \hline
 38
 \end{array}$$

: مرحله دو

$$\begin{array}{r}
 : \text{ مرحله سه} \\
 11010111111110 \\
 + \quad 1000000 \\
 \hline
 T(x) = \quad 11010110111110
 \end{array}$$

تمرین: مقدار $T(x)$ را به دست آورید.

I - ابتدا باید باقی مانده تقسیم $T'(x)$ را به دست می آوریم.

$$T'(x) = 11010110111010$$

$$G(x) = 10011$$

$$\begin{array}{r}
 11010110111010 \\
 10011 \\
 \hline
 10011
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 10011 \\
 \hline
 1
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 10111 \\
 10011 \\
 \hline
 10001
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 10011 \\
 \hline
 100
 \end{array}$$

2- مرحله دو به دست آوردن $E(x)$ است اما قبل از نکته توجه داشت که $E(x)$ عددی است که باقی مانده تقسیمش بر $G(x)$ را به باقی مانده $T'(x)$ بر $G(x)$ می رساند.

در اینجا ما قصد داریم اولین عددی که بر $G(x)$ تقسیم شود و باقی مانده آن 100 شود و فقط یک بیت یک داشته باشد و بقیه بیت های آن صفر باشد را محاسبه کنیم.

$$\begin{array}{r}
 E(x): \quad 100 \\
 \hline
 0
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 10011 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 100
 \end{array}$$

نکته I : در صورتی که باقی مانده دارای یک بیت با مقدار I باشد خود نشان دهنده $(E(x))$ است

نکته 2 : در تقسیم باینری مقدار عدد مهم نیست تعداد مهم است که باید یکسان باشند.

مثال

100000	10011
10011	
110	

به این

نکته 3 : در صورتی که با قرار دادن تعدادی صفر برای $E(x)$ که بیشتر از تعداد ارقام $(x) T'$ بوده معنی است که پیغام دریافت شده بیش از یک خطابوده است.

-3- مرحله آخر زمان محاسبه $T(x)$ است

$$\begin{array}{r} 11010110111010 \\ \textcircled{+} \quad 100 \\ \hline T(x) \quad 11010110111110 \end{array}$$

: ۹-۵ نحوه برخورد با خطای **Burst**

در شبکه های کامپیوترا معمولاً بیش از یک بیت خراب می شود در صورتی که روش های بیان شده برای کشف خطای تکی می باشند برای حل این مشکل از روش زیر استفاده می کنیم .

در این روش از هر پیغام فقط یک بیت آن را ارسال می کند در صورتی که یکی از این پیغام های جدید دچار خرابی شوند و چند بیت آنها خراب شوند از هر پیغام فقط یک بیت خراب شده و توسط الگوریتم CRC قابل اصلاح است.

T_1	1	1	0	1	0	1
T_2	1	0	1	1	0	1
T_3	1	0	0	1	1	1
T_4	0	1	1	0	0	1
T_5	1	0	1	0	0	1

: ۱۰-۵ تشخیص خرابی یا خطای توسط الگوریتم CRC

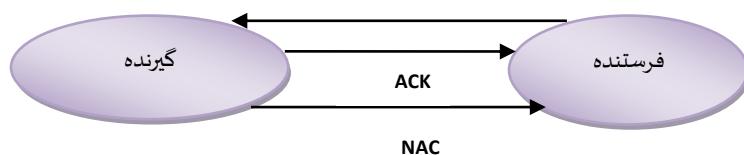
خطا یا در طرف فرستنده قابل تشخیص است یا در طرف گیرنده

: I - در طرف گیرنده :

خطا را گیرنده تشخیص می دهد .

وقتی فرستنده یک پیغام را به گیرنده می هد و گیرنده پیغام را دریافت می کند اگر درست بود یا خطای داشت ولی قادر به اصلاح خطای داشت پیغام را به درستی دریافت کرده است (ACK) اما اگر خطای تواند اصلاح نماید اما قادر به اصلاح آن نباشد پیغام (NAK) را که همان پیغام دریافت غلط است را ارسال می کند .

چرا گیرنده پیغام (ACK) را ارسال می کند ؟ تا فرستنده بسته بعدی پیغام را ارسال کند.

40

2 - در طرف فرستنده:

خطا را فرستنده تشخیص می دهد .

اگر فرستنده پیغام را ارسال کند اما وسط راه گم شود و اصلا به دست گیرنده نرسد گیرنده چون نمی دانست قرار است برای او پیغام ارسال شود جواب هم نمی دهد بنابراین خود فرستنده باید متوجه شود پیغام گم شده است.

هر فرستنده یک تایمر دارد که پاسخ گیرنده باید در زمان مشخص دریافت شود اگر زمان گذشته باشد می گوییم *Time out* شده و به پیغام گم شده *Last packet* یا پیغام گم شده گویند.

11-5 وظایف لایه پیوند داده ها

- ۱) کنترل خطای
- ۲) ایجاد فریم

ایجاد فریم : وظیفه دوم لایه پیوند داده ها ایجاد فریم است پیغامی که تا به حال ایجاد کردیم ($T(x)$) ، سه بخش به آن اضافه می کنیم و آن را ارسال می کنیم . در لایه دوم *Frame* ارسال می شود .

Type	FSN	ASN	$T(X)$
Frame			

قسمت های مختلف شکل بالا را به اجمال توضیح می دهیم

الف) *Type* : نوع فریم را مشخص می کند که سه نوع دارد :

(۱) : فرستنده به گیرنده ارسال می کند *Data*

(۲) : پاسخ دریافت صحیح *ACK*

(۳) : پاسخ دریافت غلط *NAK*

ب) شماره فریم ارسال : FSN

تمام پیغام هایی که ارسال می شوند دارای FSN ، صفر هستند مگر اینکه فرستنده مجبور شود پیغام را دو یا چند بار ارسال کند. دفعه دوم FSN ، یک می شود پس می توان گفت FSN عملاً تعداد تکرار از ارسال یک پیغام را نشان می دهد.

نکته : تعداد حداکثر تکرار یک پیغام بستگی دارد به اینکه طول FSN چند بیت باشد مثلاً اگر طول FSN ، دو باشد تعداد ارسال ها به شرح زیر است.

0	0	0
---	---	---

0	1	1
---	---	---

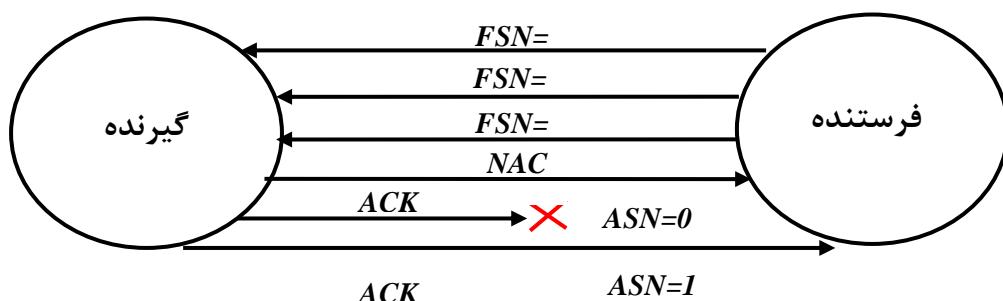
1	0	2
---	---	---

1	1	3
---	---	---

ج) شماره ACK ارسال

وقتی که یک فرستنده یک پیغام را به یک گیرنده می دهد اما بار اول که ارسال گیرنده دریافت کرد ولی با خطأ، بار دوم درست دریافت کرده و پیغام ACK را ارسال می کند اما جوابش به دست فرستنده نمی رسد فرستنده فکر می کند اینبار پیغام وسط راه خراب شده است یکبار دیگر پیغام را ارسال می کند بار سوم گیرنده یکبار دیگر پاسخ ACK خود را با ASN ، یک به فرستنده ارسال می کند

نکته : تمام مواردی که برای FSN گفته شد برای ASN نیز صادق است اما در طرف گیرنده

: FSN و ASN کاربرد

برای جلوگیری از دریافت پیغام های تکراری و همچنین حفظ ترتیب ارسال و دریافت پیغام ها استفاده

می شوند.

فصل ششم:

لایب بند

netcollege bartar

۶-۱ وظایف لایه شبکه عبارتند از

- (۱) مسیریابی
- (۲) کنترل ازدحام
- (۳) کنترل بن بست

مسیریابی :

برای مسیریابی از یک پیغام استفاده می شود به نام *Call Setup* وظیفه این پیغام پیدا کردن مسیر مناسب جهت ارسال پیغام اصلی می باشد (قبل از اینکه پیغام اصلی ارسال شود یک *Call Setup* ارسال می شود که مسیر را مشخص می کند تا پیغام اصلی ارسال شود).

چگونه مسیریابی انجام می شود؟ مسیریابی توسط الگوریتم مسیریابی انجام می شود.

۶-۲ ویژگی های الگوریتم مسیریابی عبارتند از :

- ۱ - الگوریتم باید ساده باشد : به دلیل اینکه الگوریتم های مسیریابی توسط *IMP* ها پیاده سازی می شوند و *IMP* ها پردازنده های قوی نیستند زیرا *CPU* ندارند بنابراین تا حد امکان باید ساده باشند.
- ۲ - الگوریتم باید بهینه باشند: یعنی مسیریاب کوتاه ترین و خلوت ترین مسیر ممکن را انتخاب کند
- ۳ - سازگار باشد: یعنی اگر یک مسیر اضافه یا کم شد بتواند مسیریابی را با توجه به مسیرهای جدید انجام دهد یعنی مسیریابی مناسب را ایجاد نماید. الگوریتم باقیستی در صورت بروز تغییرات در شبکه بتواند خود را با این تغییرات وفق دهد.
- ۴ - سرسخت باشد : یعنی بتواند حداقل یک مسیر تا مقصد پیدا کند.
- ۵ - با توجه به نوع پیغام اولویت آن را تعیین نماید: یعنی اگر دو پیغام به *IMP* رسید بداند اولویت کدام پیغام بالاتر است و بر اساس آن مسیریابی درست را انجام دهد.

۶-۳ انواع الگوریتم های مسیریابی :

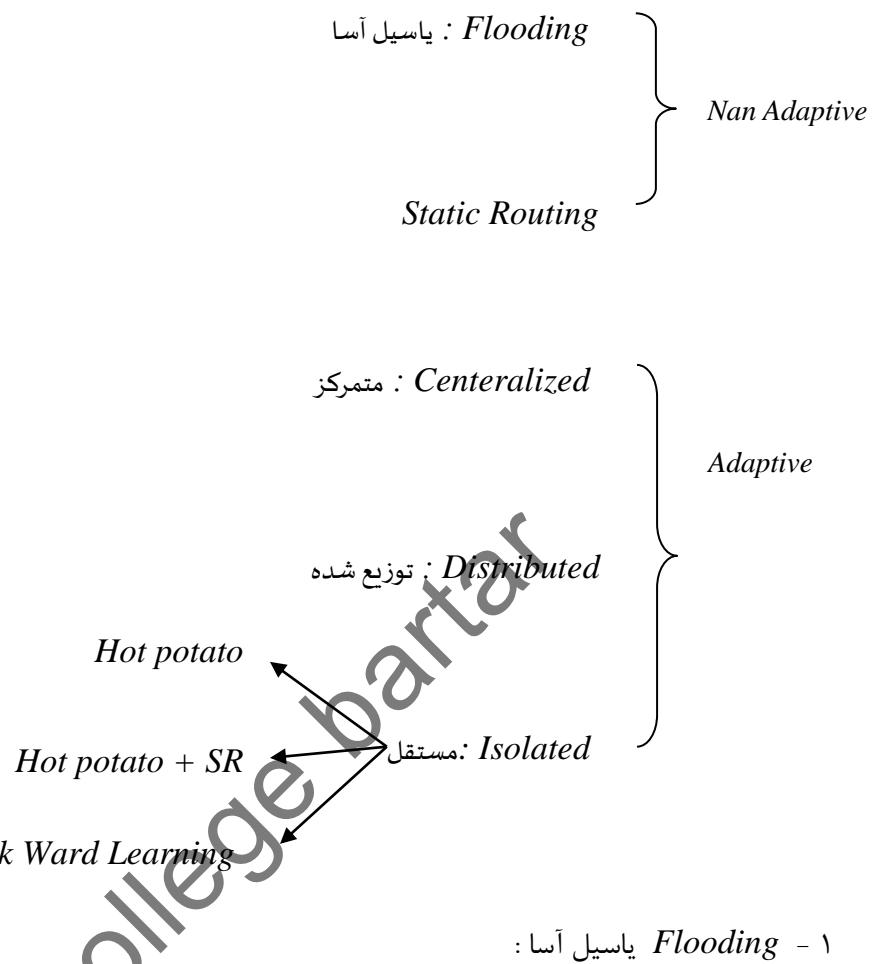
۱) غیر وفقی یا *Nan Adaptive*

الگوریتم هایی هستند که تغییرات شبکه باید به صورت دستی در آنها اعمال شود یعنی اگر تغییراتی در شبکه صورت بگیرد این تغییرات خودکار اعمال نمی شود.

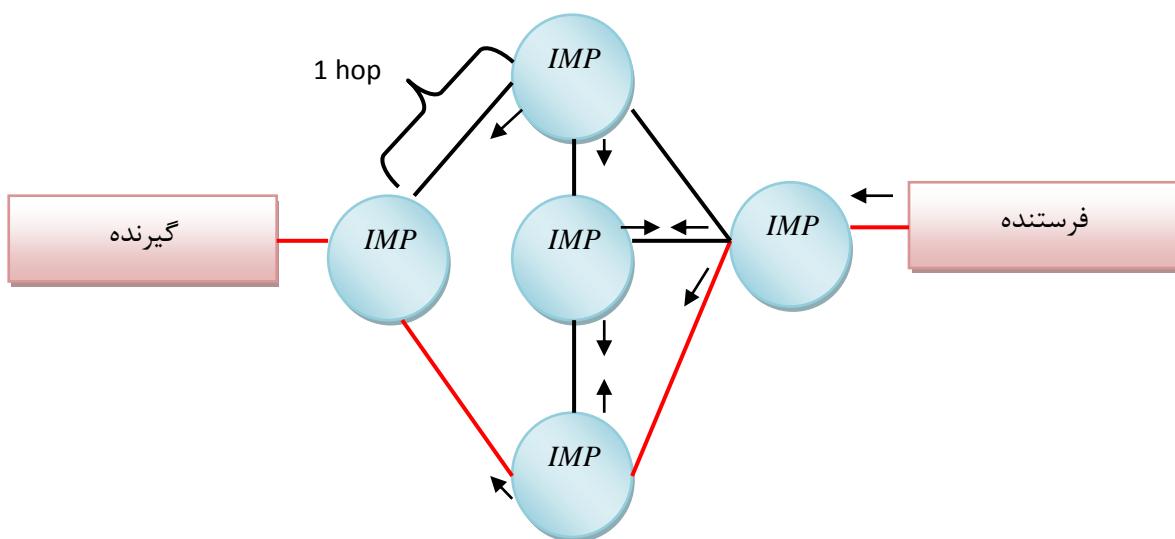
۲) وفقی یا *Adaptive*

الگوریتم هایی هستند که تغییرات به صورت خودکار در مسیریابی اعمال می شود و دیگر لارم نیست خودمان دستی تغییرات را به الگوریتم بدهیم.

۴-۶ دسته بندی الگوریتم های مسیریابی

در این روش فرستنده تعداد زیادی *Call setup* را به شبکه ارسال می کند تا در مسیرهای مختلف حرکت کنند. *Call setup* یی که زودتر به گیرنده برسد و برگردان نشان دهنده بهترین مسیر انتخاب شده است.

نکته : تمام دایره ها در این فصل مسیریاب لایه ۳ هستند چون در مورد شبکه است و باید بتوانند مسیریابی کنند.

نکته ۲ : مسیریابی فقط مختص به یک پیغام نیست ممکن است هزاران پیغام قرار باشد از این شبکه عبور کنند.

نکته ۳ : حفظ مسیر بر عهده لایه حمل است.

مشکل های سرگردان : *Call setup*

یک عدد است که حداقل تعداد *hop* هایی که یک پیغام می تواند از آن عبور کند را نشان *Time To Live: TTL* می دهد. *No-of-hop*.

: فاصله بین هر دو *IMP* لایه سه را *hop* می گوییم.

نکته ۱ : از هر *Router* که رد می شویم یک *hop* محسوب می شود.

نکته ۲ : همه پیغام ها *TTL* دارند.

نکته ۳ : هر بار که یک *IMP* از یک *Call setup* رد می شود عدد *TTL* آن یک واحد کم می شود تا زمانی که به *IMP* بسته را حذف می کند. در ضمن کار نداریم فاصله *hop* ها از یکدیگر یک متر یا صد کیلو متر باشند.

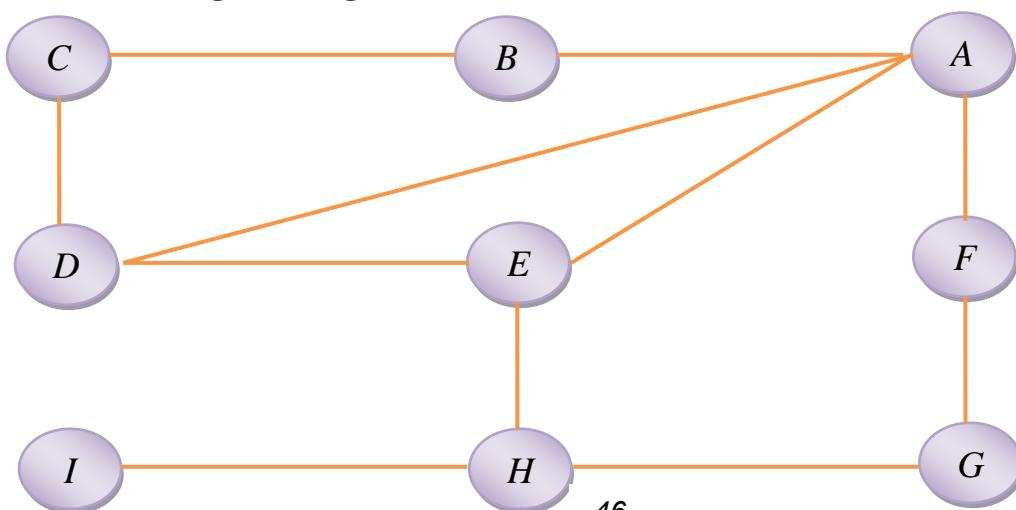
۲) الگوریتم *Static Routing*

در این روش هر *IMP* دارای یک جدول مسیریابی است که به صورت دستی توسط مدیر شبکه تنظیم می شود.

نکته ۱ : در هر *IMP* جدول هایی داریم که اول از همه باید مقصد های مورد نظر را تعیین کنیم سپس برای هر مقصد چند مسیر تعریف می کنیم .

مسیر: منظور از مسیر *IMP* هایی هستند که در آن مسیر وجود دارند.

مقصد : *IMP* هایی هستند که قرار است بیشتر با آنها سروکارداشته باشیم. یا *IMP* هایی که ارتباطاتمان با آنها نسبت به بقیه بیشتر است در ضمن این موارد را مدیر شبکه به صورت دستی مشخص می کند.

نکته ۲: تعداد مقصد ها محدودیت ندارد و شما می توانید همه IMP ها را به عنوان مقصد معرفی کنید اما نیازی نیست، IMP هایی که بیشتر با آنها ارتباط داریم را به عنوان مقصد در جدول set می کنیم و از طریق آنها به سایر IMP ها دسترسی پیدا می کنیم.

ساختار جدول مسیریابی برای همه IMP ها به فرم زیر است

مثلا جدول مسیریابی A ، IMP را در زیر مشاهده می کنید:

مقصد ها	مسیر ۱	مسیر ۲	مسیر ۳
E	B .9	D .7	H .6
C	B	F	H
D	D	B	H

نکته ۳: به این مسیر ها (مسیر ۳ و ۱) در شبکه اصطلاحاً گام بعدی یا $Next hop$ می گوییم.

نکته ۴: کنار هر مسیریاب یک عدد نوشته می شود که نشان دهنده اولویت مسیر است درواقع این عدد نشان می دهد که کدام مسیر خوب و کدام مسیر بد است. به این عدد وزن مسیر می گویند. در ضمن وزن مسیر یک عدد بین صفر و یک است و به دو عامل (طول مسیر - خلوت بودن مسیر) بستگی دارد که این فیلد وزن نیز توسط مدیر و به صورت دستی تعیین می شود نکته ای که باید بدان توجه شود این است که هر چه عدد وزن مسیر به یک نزدیک باشد مسیر بهتر و خلوت تر است.

نکته ۵: عیب این روش در این است که اگر تغییری در شبکه رخ داد باید به صورت دستی در همه جداول مسیریابی اعمال شود.

انواع الگوریتم های وفقی

(۱) *Centralized* : مرکز

یک روش وفقی است که بر اساس جدول مسیریابی کار می کند فرق این روش با روش های قبل در این است که یکی از IMP های شبکه مسئول ایجاد و به روز رسانی جداول مسیریابی در شبکه می شود این IMP ها هر چند وقت یکبار با ارسال پیغام در شبکه ساختار شبکه را دریافت می کند و توسط آن جداول مسیریابی را ایجاد و

بروزرسانی می کند (برای شبکه هایی که تعداد IMP های آن کم می باشد و تغییرات آن زیاد است کاربرد دارد یعنی شبکه اینترنت نمی تواند از آن استفاده کند).

۲) الگوریتم *Distributed*

این الگوریتم ها بیشترین استفاده را در شبکه های گستردۀ دارند منظور شبکه هایی است که تعداد IMP های آنها زیاد است . در این الگوریتم ها هر IMP برای ایجاد و بروزرسانی جداول فقط نیازمند اطلاعات همسایگان خود می باشد

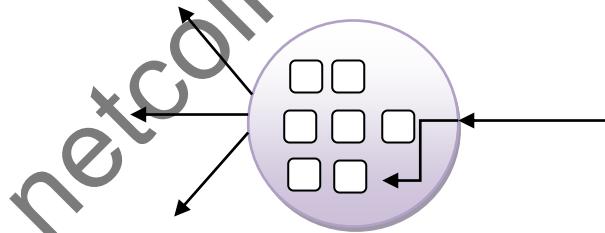
۳) الگوریتم *Isolated*

این الگوریتم ها فقط با استفاده از اطلاعات داخلی هر IMP مسیریابی را انجام می دهد

این الگوریتم به سه دسته زیر تقسیم می شود :

الف) *Hot potato*

طریقه کار این الگوریتم به این صورت است یک پیغام را به درون IMP می فرستد . تا آن را به یکی از ۳ مسیری که دارد هدایت کند. IMP پیغام را به مسیری می دهد که صف انتظارش از همه کمتر است.در اصل فقط می خواهد پیغام را عبور دهد تا بار ترافیک شبکه را کاهش دهد.

نکته ۱ : این الگوریتم فقط خلوت ترین مسیر را انتخاب می کند .اما همیشه خلوت ترین مسیر بهترین مسیر نیست زیرا بعضی از مواقع ممکن است این مسیر یک مشکلی داشته باشد که باقی IMP ها آن را انتخاب نکرده اند.

نکته ۲ : اشکالی که ممکن است در این روش به وجود بیاید این است که به جای اینکه شبکه خلوت شود بستر با شلوغی مواجه می شود چون وقتی یک بسته را سریع عبور می دهد باقی IMP ها فکر می کنند یک مسیر خوب است زیرا پیغام ها سریع رد شدنند.پس تعداد پیغام های بیشتری به این مسیر می فرستند.پس به جای اینکه مسیر خلوت شود بیشتر شلوغ می شود که به این مشکل *Burning with Hot potato* (سوختن با سیب زمینی داغ) می گویند.

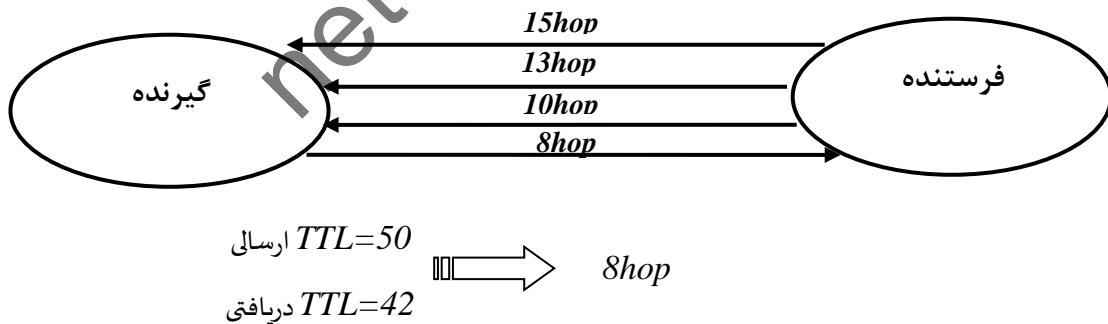
ب) *Hot potato + SR*

در این روش علاوه بر خلوت بودن مسیر وزن مسیر را نیز در نظر می‌گیریم. وزن مسیر عددی بین ۰ و ۱ است. این الگوریتم یک مسیر را انتخاب می‌کند که هم کوتاه باشد و هم زیاد شلوغ نباشد یعنی وزن مسیر مساعد باشد.

ج) آموزش از طریق بازخورد : *Back Ward Learning*

یک فرستنده با یک گیرنده پیغام رد و بدل می‌کند. فرستنده مثلا سه مسیر را می‌شناسد (یعنی در جدول مسیریابی خود تا گیرنده ذکر شده سه مسیر دارد) که به نظر خودش بهترین مسیرهایی بوده که می‌توانسته تا مقصد مورد نظر انتخاب کند. حالا گیرنده یک پاسخ می‌دهد. وقتی فرستنده پاسخ را دریافت می‌کند و مسیر آن را با مسیرهای ذخیره شده در جدول خود مقایسه می‌کند. می‌بیند این مسیراز سه مسیر قبلی کوتاه‌تر است پس این مسیر جدید را جایگزین یکی از مسیرهای خود می‌کند.

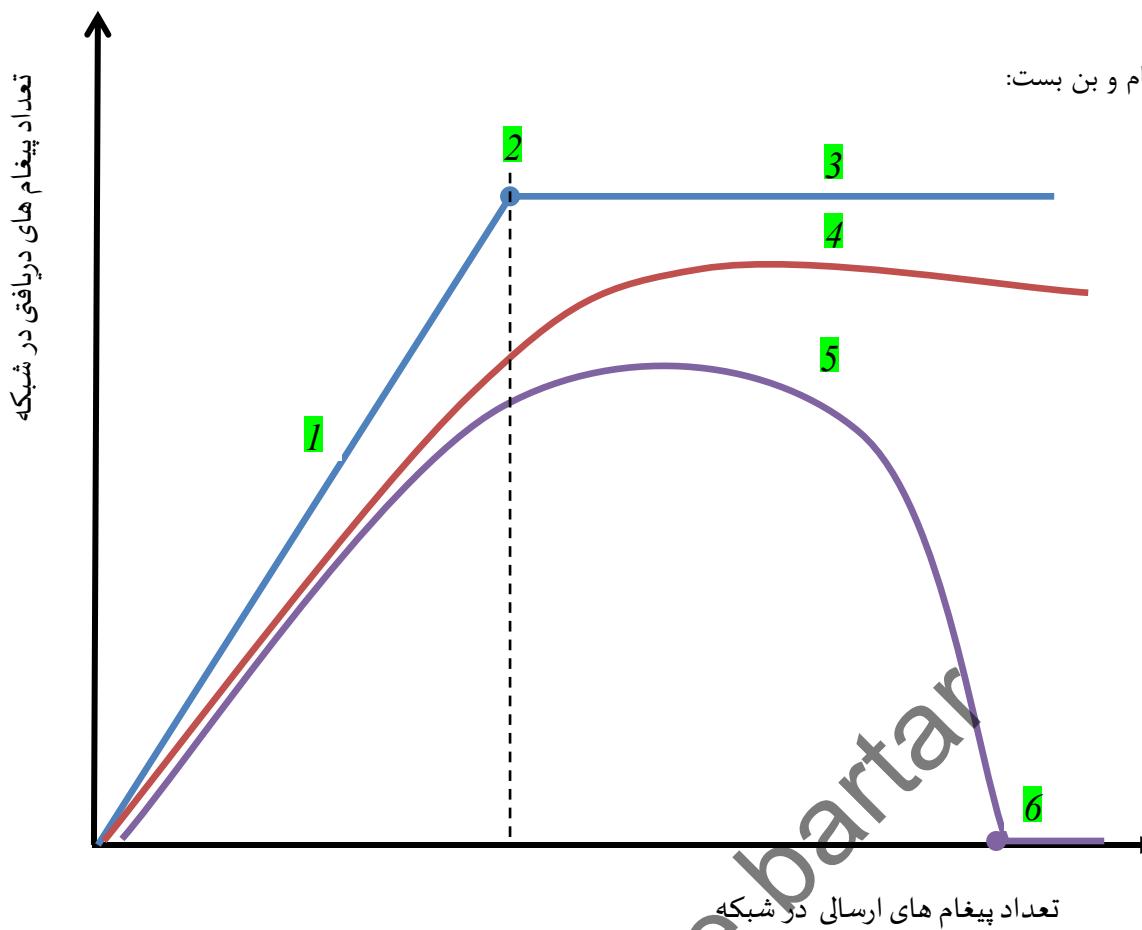
اما فرستنده از کجا متوجه می‌شود مسیر کوتاه‌تر بوده است؟ فرستنده طول تمام مسیرها را در جدول دارد یعنی علاوه بر وزن مسیر طول مسیر را هم بر حسب *hop* دارد. فرستنده با توجه به *TTL* پیغام دریافتی می‌فهمد که طول مسیر چند *hop* بوده است. مثلا اگر $TTL=50$ باشد و وقتی به فرستنده رسید $TTL=42$ شود یعنی طول آن ۸ بوده است.

توضیح خلاصه استاد: فرستنده پس از دریافت پیغام با توجه به *TTL* آن تعداد *hop* هایی که از گیرنده تا فرستنده طی کرده را محاسبه می‌کند با توجه به این عدد این مسیر را می‌تواند جایگزین یکی از مسیرهای قبلی کند.

نکته : آموزش از طریق بازخورد یعنی هنگامی که بسته را دریافت می‌بینیم از مسیر کوتاه‌تری آمده یا نه

کنترل ازدحام و بن بست:

بخش ۱ : در این بخش از نمودار یک روند رو به رشد را مشاهده می کنید. این بدین معنا است که هر تعداد پیغام ارسال شود همان مقدار دریافت می کند در واقع هیچگونه ازدحامی رخ نداده است . یعنی شبکه ازدحام ندارد در ضمن هیچ پیغامی در صفر نمی ماند. میزان رشد این نمودار بستگی به گنجایش شبکه دارد.

بخش ۲ : از این نقطه به بعد ازدحام رخ می دهد نقطه ازدحام به گنجایش شبکه و گنجایش شبکه به دو عامل پهنهای باند و سرعت IMP ها بستگی دارد

بخش ۳ : وقتی رشد نمودار تبدیل به خط صاف می شود یعنی همانقدر که ارسال داریم دریافت نداریم.

بخش ۴ : حالت عملی : منحنی می شود و یک نقطه ثابت و مشخص به عنوان نقطه ازدحام نداریم.

بخش ۵ : حال اگر حالتی پیش بیاید که آنقدر رشد آن کم شود تا دوباره به منحنی برسد به نقطه بن بست می رسیم.

بخش ۶ : نقطه بن بست است از این نقطه به بعد هر چه ارسال کنیم چیزی دریافت نمی کنیم .

۶-۵ عوامل بروز ازدحام :

۱- کند بودن IMP ها :

IMP هایی که در وسط است یک سری ورودی و خروجی دارد که اگر کند باشد باعث بروز ازدحام می شود.

وظایف IMP ها :

- ✓ انتقال داده
- ✓ کنترل خط
- ✓ مسیریابی

۲- ورودی بیش از گنجایش خروجی

اگر مثلاً ورودی 2Mbps ولی خروجی آن 1Mbps باشد یعنی اگر ورودی بیش از گنجایش خروجی باشد ازدحام رخ می دهد.

۳- خود ازدحام باعث تشدید ازدحام در بخش های دیگر می شود.

حافظه درون IMP شماره ۱ پر شده است پس IMP شماره ۲ نیز نمی تواند حافظه خود را خالی کند زیرا پیغام ها که نمی توانند در وسط راه بمانند. در شبکه زمانی که پیغام ارسال می شود باید توسط گیرنده دریافت شود و هیچ موقع پیام معلق نمی ماند بنابراین IMP شماره ۲ تا زمانی که در IMP شماره ۱ حافظه خالی نباشد پیغامی را ارسال نمی کند پس ازدحام در IMP شماره ۱ باعث ازدحام در IMP شماره ۲ شد و این روند ازدحام به صورت زنجیره ای در کل شبکه اتفاق می افتد.

۶- روش های جلوگیری از بروز ازدحام:

(۱) پیش تخصیص بافر ها: یعنی برای اینکه ازدحام به وجود نیاید فرستنده قبل از ارسال پیغام از وجود بافر خالی در گیرنده مطمئن شود

(۲) حذف اختیاری *packet* ها: هر جا که ازدحام به وجود آمد یه تعداد از پیغام هایی که در *IMP* هستند را حذف می کند. اما شاید این سوال به ذهن شما باید که از بین بسته ها کدام یک باید حذف شود؟ اولاً پیغام های *ACK* را حذف نمی کنیم زیرا حذف آن کمکی به کم کردن ازدحام نمی کند زیرا فرستنده در صورت عدم دریافت پاسخ *ACK* پیغام را مجدداً ارسال می کند. از بین پیغام ها پیغامی اولویتش حذف شد بیشتر است که *TTL* بزرگتر یعنی مسیری که باید طی کند بیشتر است پس باید آن را حذف کنید.

نکته: پیغامی که *TTL* بزرگتر دارد یعنی به مبدأ نزدیک تر است پس مقرر و به صرفه است آن را حذف کنیم.

(۳) کنترل جریان یا *Flow control*: این روش میگوید فرستنده بیش از گنجایش شبکه پیغام ارسال نکند. بن بست به چند طریق رخ می دهد؟

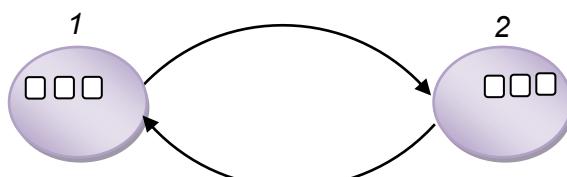
۶- ۷ بن بست به سه روش رخ می دهد ابتدا انواع آنها و سپس روش های کنترل آنها ذکر می شود :

- ۱- *Direct store & forward*
- ۲- *In Direct store & forward*
- ۳- بن بست بر اثر تقسیم پیغام

: *Direct store & forward* روش اول

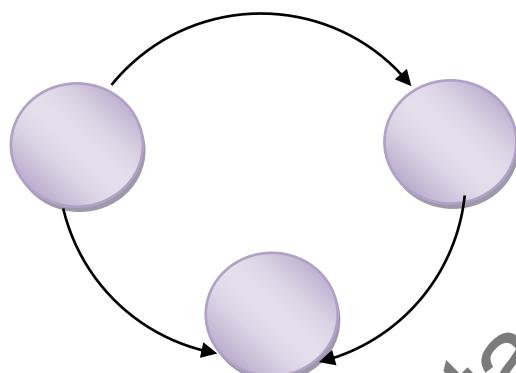
روش اول بین دو *IMP* مجاور اتفاق می افتد مثلاً *IMP* اول حافظه اش پر شده یعنی هر ۳ جای خالی اش پر شده و می خواهد داده ها را برای *IMP* دوم ارسال کند تا حافظه اش خالی شود . پس اولی منتظر است حافظه دومی خالی شود و دومی منتظر است حافظه اولی خالی شود و هیچ موقع هم ارسال و دریافت پیغام انجام نمی دهد بنابراین بن بست رخ داده است .

نکته: ما باید کاری کنیم که بن بست رخ ندهد زیرا معمولاً بن بست راه حل ندرد

روش دوم : *In Direct store & forward*

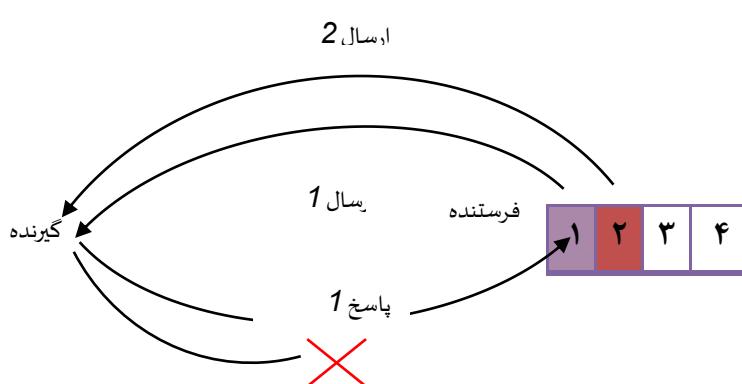
اولی منتظر دومی ، دومی منتظر سومی و سومی منتظر اولی خواهد بود (حالت چرخش دارند). یعنی به صورت غیر مستقیم دچار بن بست شده اند اصطلاحاً به این ها گراف انتظار می گویند یعنی می توان برای آنها گراف انتظار تشکیل داد و در ضمن این IMP ها با هم تشکیل LOOP می دهند .

روش سوم بن بست بر اثر تقسیم پیغام

زمانی رخ می دهد که فرستنده مثلاً پیغام را چند بخش تقسیم کرده تا به گیرنده ارسال کند یک بخش از پیغام را که ارسال کرد باید پاسخ دهد و همینطور تا آخر حال اگر یکی از پاسخ ها به فرستنده نرسد چه اتفاقی می افتد؟ اگر فرستنده تایمر نداشته باشد گیرنده می گوید من حواب ۲ را دادم و منتظر پیغام ۳ است . فرستنده هم می گوید هنوز حواب ۲ را نگرفته ام و منتظر جواب می ماند و بن بست به وجود می آید یعنی این دو منتظرهم می مانند.

البته این مشکل را می توان با یک تایمر در طرف فرستنده حل کرد که مثلاً اگر در یک زمان مشخص پاسخ خود را نگرفت مجدداً اطلاعات قبلی را ارسال کند.

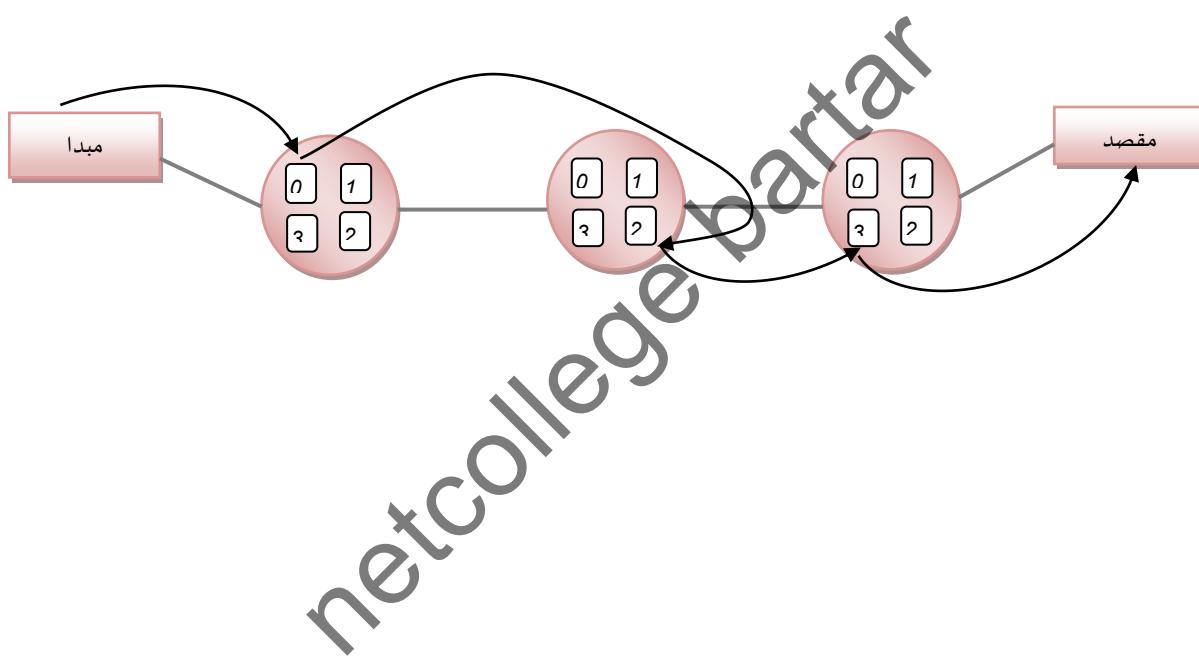

برای حل مشکل بن بست در روش های ۱ و ۲ به صورت زیر عمل می کنیم :

در این روش فرستنده پیغام خود را به اولین *IMP* در بافر شماره ۱ صفر که با آن در ارتباط است ارسال می کند شماره صفر در *IMP* فقط مربوط به *Host* خودش است اگر صفر اشغال بود باید صبر کند تا آزاد شود هر می تواند پیغام را به بافر شماره بزرگتر (در صورت وجود) ارسال کند یعنی *IMP* ای که بسته را دریافت کرد می تواند به بافر ۱ و ۲ بدهد.

نکته : مثلا اگر یک قبل اشغال شده باشد می تواند به ۲ و اگر ۲ اشغال شده باشد به ۳ بدهد ولی اگر ۳ اشغال بود با وجود اینکه ۱ و ۲ خالی باشند بسته را حذف می کند اما در اینجا ۳ پر نبوده

نکته ۲ : در صورتی که بافری با شماره بزرگتر وجود نداشته باشد پیغام را حذف می کند حذف به این دلیل انجام می شود که بن بست رخ ندهد.

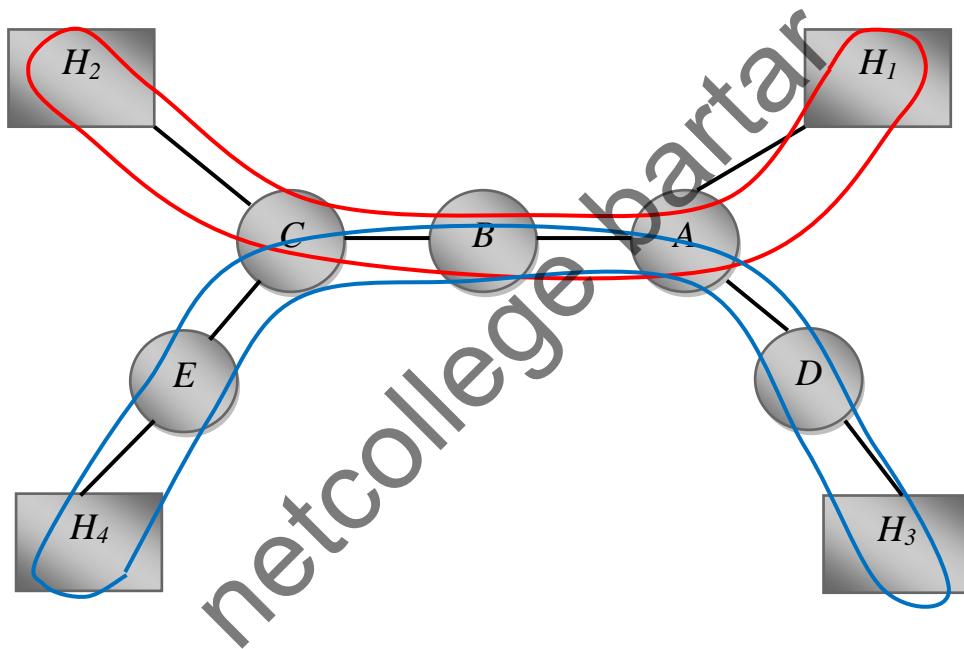
فصل هفتم:
لایه حمل
netcollege bartar

۱-۷ لایه حمل نحوه انتقال داده ها را به یکی از ۳ روش زیر مشخص می کند :

- ۱) مدار مجازی *Virtual circuit*: کanal دوطرفه و پیغام را تقسیم می کند .
- ۲) سوئیچینگ پیغام *Message switching*: کanal یکطرفه و پیغام تقسیم نمی شود.
- ۳) سوئیچینگ بسته *Packet switching* : کanal یکطرفه و پیغام تقسیم می شود .

۱-۱-۷ روش *Virtual circuit* یا روش *VC* :

از روشنی به نام *Circuit switching* گرفته شده و در مخابرات استفاده می شود بروی سوئیچینگ مداری یکسری اصلاحات انجام می شود و روش *VC* به وجود می آید.

در روش *Circuit switching* کاری که انجام می شود یک مسیر دوطرفه اختصاصی بین مبدأ و مقصد در نظر گرفته می شود اختصاصی یعنی H_4 و H_3 اگر خواستند با هم ارتباط داشته باشند باید صیر کنند کanal خالی شود. عیب این روش این است که استفاده اشتراکی از این روش امکانپذیر نیست این روش در شبکه قابل پیاده سازی نیست.

اصلاح این روش : میگوید با اینکه کanal رزرو شده می توان زمان سکوت را به H های دیگر داد پس مسیر اشتراکی می شود.

در روش های VC کانال ها کاملا اختصاصی نیستند. می توانند به صورت اشتراکی استفاده شوند

چرا روش VC نیازمند نگهداری مسیر است؟ چون مسیر دو طرفه است پیغام که می رود از همان مسیر هم پاسخش باید برگردد و برای پیغام های بعدی نیز باید از همان مسیر استفاده شود. چه کسی این مسیرها را نگهداری می کند؟ بر عهده IMP های لایه ۴ است که این کار را به کمک جدول های VC انجام می دهد جدول VC درون IMP ها قرار دارد. هر مسیری که تغییر کند جدول تغییر می کند.

نکته : بنابراین وظیفه جدول VC نگهداری مسیر ها است.

جدول ها VC شکل قبل :

C <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%;">H_2</td><td style="width: 33.33%;">15</td><td style="width: 33.33%;">B</td></tr> </table>	H_2	15	B	B <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%;">15</td><td style="width: 33.33%;">C</td><td style="width: 33.33%;">10</td></tr> <tr> <td>40</td><td>E</td><td>30</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>A</td></tr> </table>	15	C	10	40	E	30			A	A <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%;">10</td><td style="width: 33.33%;">B</td><td style="width: 33.33%;">$--$</td></tr> <tr> <td>30</td><td>B</td><td>20</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>H_1</td></tr> </table>	10	B	$--$	30	B	20			H_1
H_2	15	B																					
15	C	10																					
40	E	30																					
		A																					
10	B	$--$																					
30	B	20																					
		H_1																					
D <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%;">H_4</td><td style="width: 33.33%;">40</td><td style="width: 33.33%;">B</td></tr> </table>	H_4	40	B	D <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%;">20</td><td style="width: 33.33%;">A</td><td style="width: 33.33%;">$--$</td></tr> </table>	20	A	$--$	H_3 <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%;"></td><td style="width: 33.33%;"></td><td style="width: 33.33%;">H_3</td></tr> </table>			H_3												
H_4	40	B																					
20	A	$--$																					
		H_3																					

نکته مهم در B است : زیرا باید بفهمد که کدام بسته را به C و کدام را به E تحویل دهد لذا برای تشخیص مسیرها از عددی استفاده می کند که به آن برچسب می گویند.

نکته ۱: برای A (ورودی) برچسب نمی خواهد ولی لحظه ای که می گوید خروجی را به B تحویل بده یک عدد به عنوان $Table$ به آن می چسباند که این عدد $Random$ است.

نکته ۲ : شماره خروجی قبلی با ورودی بعدی باید یکی باشد.

نکته ۳ : در هر IMP در هر ستون نباید اعداد تکراری باشد.

نکته ۴ : IMP ها در روش VC پیچیده ترند. IMP های لایه ۴ این توانایی را دارند که جداول VC را نگهداری کنند اما لایه ۳ ندارند.

ویژگی های روش VC :

(۱) قابلیت اطمینان :

قابلیت اطمینان یکی از ویژگی های بارز این روش است چون در این روش همه IMP ها دارای پاسخ اند (از همان مسیر دو طرفه) یعنی فرستنده مطمئن می شود پیغام به دست گیرنده رسیده است نام دیگر این روش یا همان اتصال گرایاست یعنی پیغام ها باید حتماً پاسخ داشته باشند. پس قابلیت اطمینان بالا است.

عیب آنها این است که

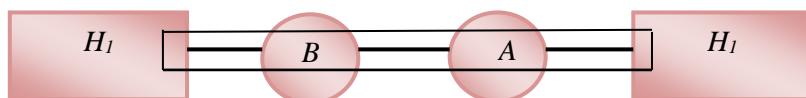
(۱) ترافیک بیشتر می شود.

(۲) IMP هایش پیچیده ترند.

نکته : همه IMP هایی که در اینترنت هستند لایه ۴ نیستند چون IMP های لایه ۴ گران هستند.

: نمودار زمانی روش VC

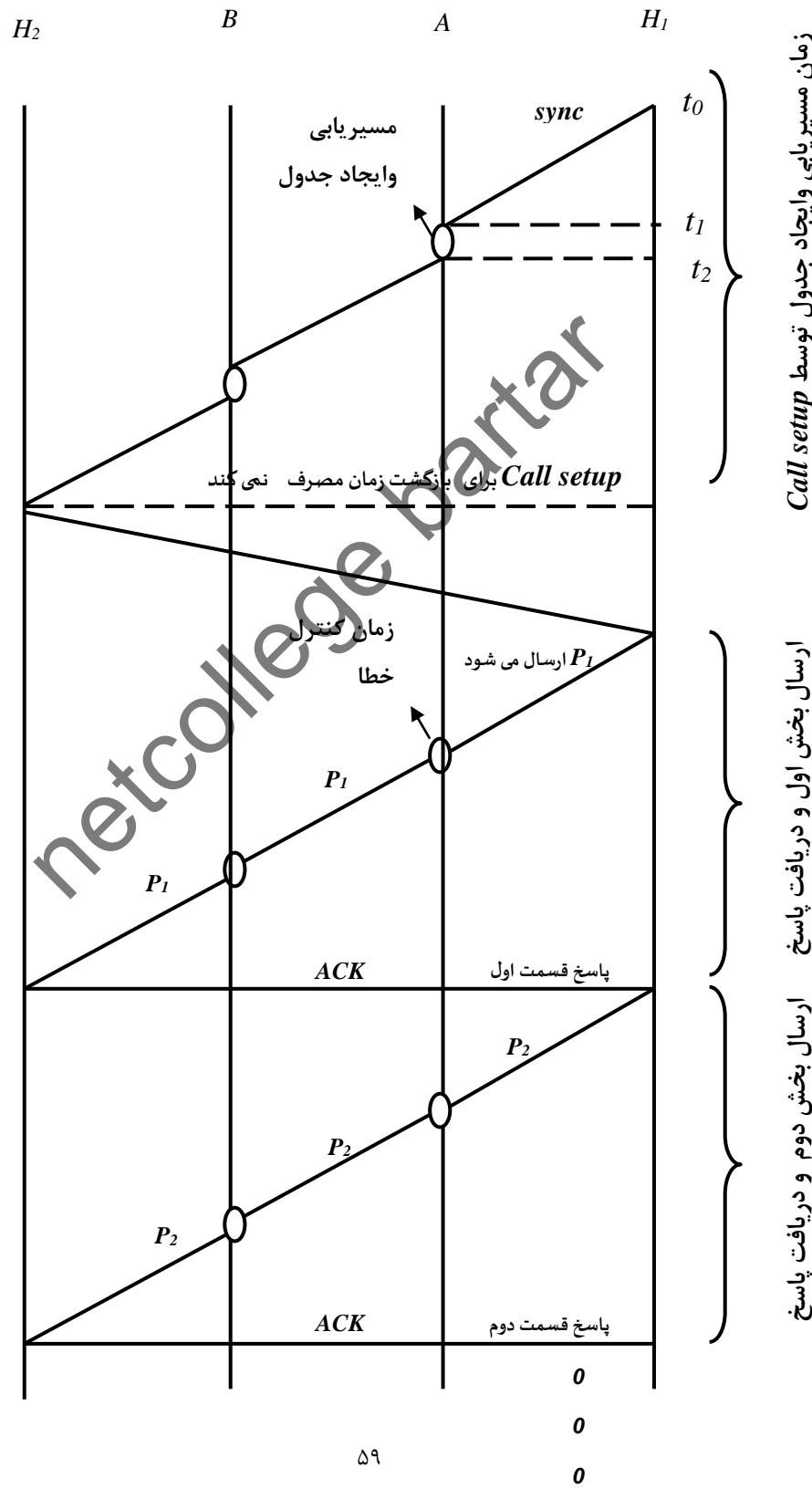
در روش VC اولین کاری که انجام می دهد این است که $Call setup$ مسیر را می رود و بر می گردد بعد این مسیر رزرو می شود حال پیغام ها یکی یکی می توانند ارسال شوند.

مراحل اتصال در روش VC

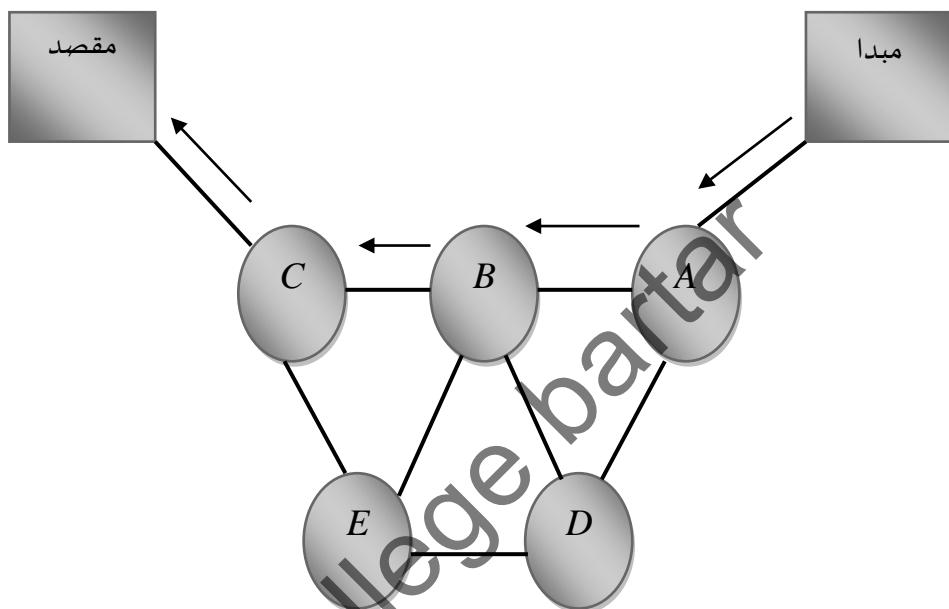
اول پیغام *Call setup* به A می‌رسد یه زمانی برای مسیریابی و ایجاد جدول مصرف می‌شود و بعد مسیر را طی می‌کند و به H_2 می‌رسد

Sync : پیغام همگانی است که مسیر را می‌شناسد ذخیره می‌کند و هماهنگ ایجاد می‌کند.

۲-۱-۷ روش : *Message Switching*

پیغام تقسیم می شود – کanal یکطرفه است . فرستنده کل پیغام خود را به اولین *IMP* ارسال می کند این *IMP* پیغام را از یک مسیر آزاد به *IMP* بعدی ارسال کرده و ارتباط قطع نمی شود این کار تا زمان رسیدن پیغام به مقصد ادامه پیدا می کند. در این روش مسیر نگهداری نمی شود.(چون برگشتی ندارد پس نیازی به نگهداری مسیر نیست) .

Packet

نکته : روش های *VC* لایه ۴ را به صورت سخت افزاری پیاده سازی می کنند . اما روش *switching ,Message switching* به صورت نرم افزاری.

ویژگی های : *Message switching*

محاسن:

(۱) *IMP* ها ساده هستند. چون نیاز به ساختن جدول *VC* ندارند

(۲) ترافیک کمتر . چون هیچ مسیر رزرو شده نیست: معمولاً پیغام ها در این روش پاسخ ندارند (بدون اتصالند چون نیاز به پاسخ ندارند و اگر هم داشتنند مطمئناً از مسیر رفت

نیست و از مسیر دیگری پاسخ می دهند . پاسخ و دریافت به صورت هم زمان نیست چون مسیر یکطرفه

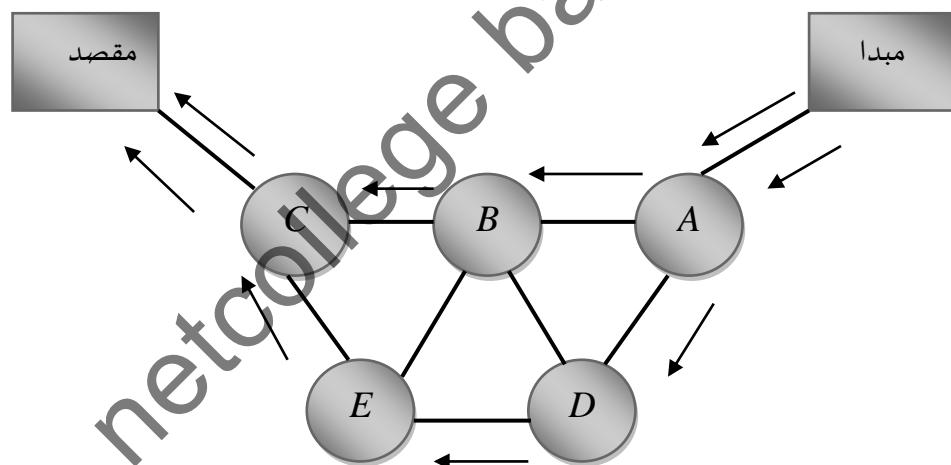
است.

عیب :

پیغام را تقسیم نمی کند . وقتی پیغام تقسیم نشود *IMP* ها باید بافر بزرگی برای نگهداری داشته باشند این عیب در *Packet switching* رفع شد

: *Packet switching* ۳-۱-۷ روش

همه ویژگی های روش قبل را دارد فقط در مبدأ پیغام تکه تکه می شود و سپس هر قطعه از یک مسیر می رود تا به مقصد برسد و در مقصد تمام تکه ها با هم یکی شده و پیغام اصلی را حاصل می کنند.

۲-۷ نمودار : *Packet switching ,Message switching*

۶۱

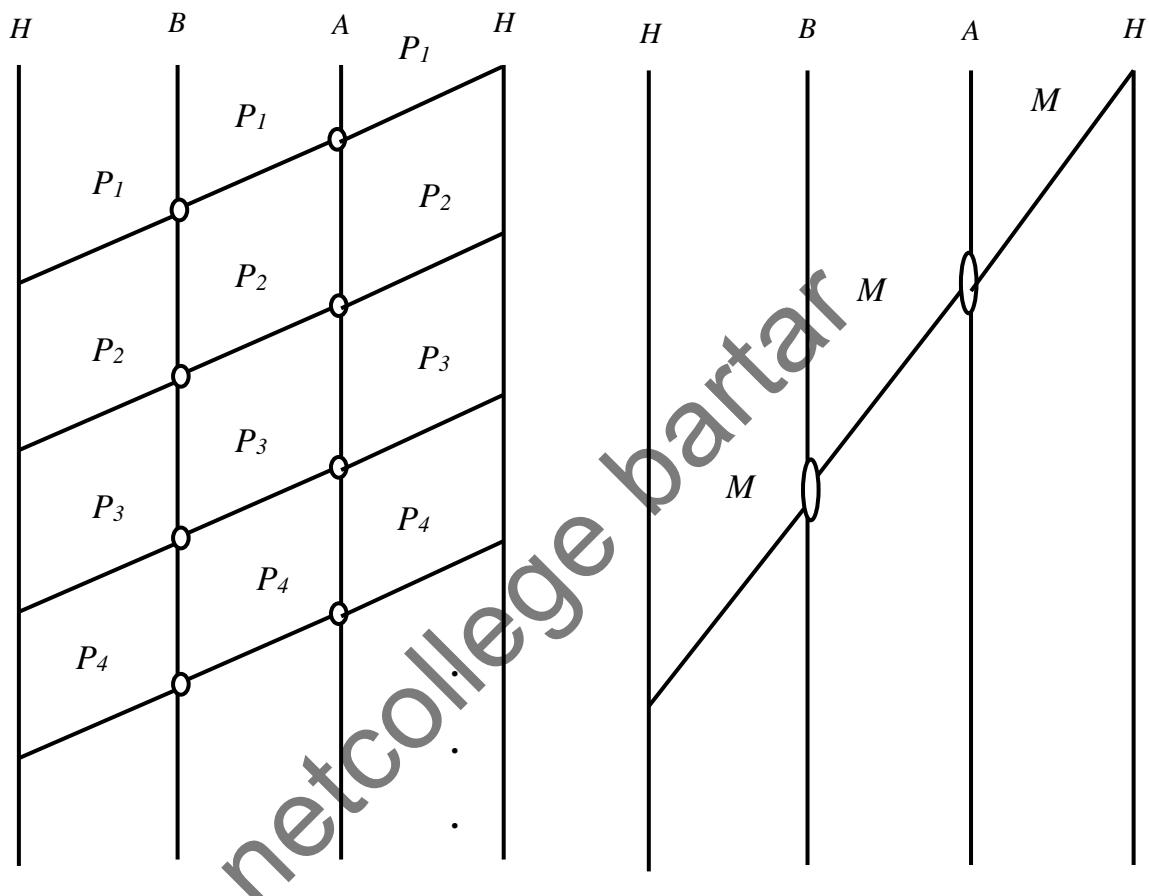
نکته : Packet switching : پیغام های به تکه های

کوچکتر تقسیم می شوند آنگاه ابتدا قسمت اول را

ارسال می کند و نیاز به پاسخ ندارد پس قسمت دوم

نکته : Call Setup : Message switching

او سال نمی کند از همان ابتدا پیغام را ارسال می کند

نکته ۱ : در روش *Packet switching* چون مسیر ها ذخیره نمی شوند هر بار مسیر یابی می شود.

نکته ۲ : روش های *Message Switching* و *Packet switching* برای پیغام هایی استفاده می شوند که نیاز به پاسخ ندارند مثل پیغام های *Broad cast* این روش ها قابلیت اطمینان ندارند. یعنی اصلا نمی توان یقین پیدا کرد که بسته به دست گیرنده رسیده است یا خیر

نکته ۳ : در روش *TCP/IP* از روش *Packet switching* استفاده می شود اینترنت یا (مدل *TCP/IP*) فاقد اطمینان در سطح *Router* ها می باشد (قابلیت اطمینان در مدل *TCP/IP* به صورت نرم افزاری توسط پروتکلی به نام *TCP* فراهم می شود)

فصل ششم:
شبکه های عجیب
netcollege bartar

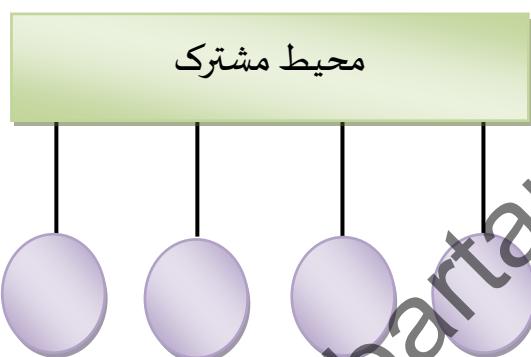
۱-۸ ویژگی های شبکه های محلی :

۱- توبولوژی *Broad cast* دارند

۲- مسیریابی ندارند

۳- *ACK* ندارند (نیاز به *ACK* نیست چون حتی اگر بخواهد مطمئن شود توسط روش دیگری به نام محیط

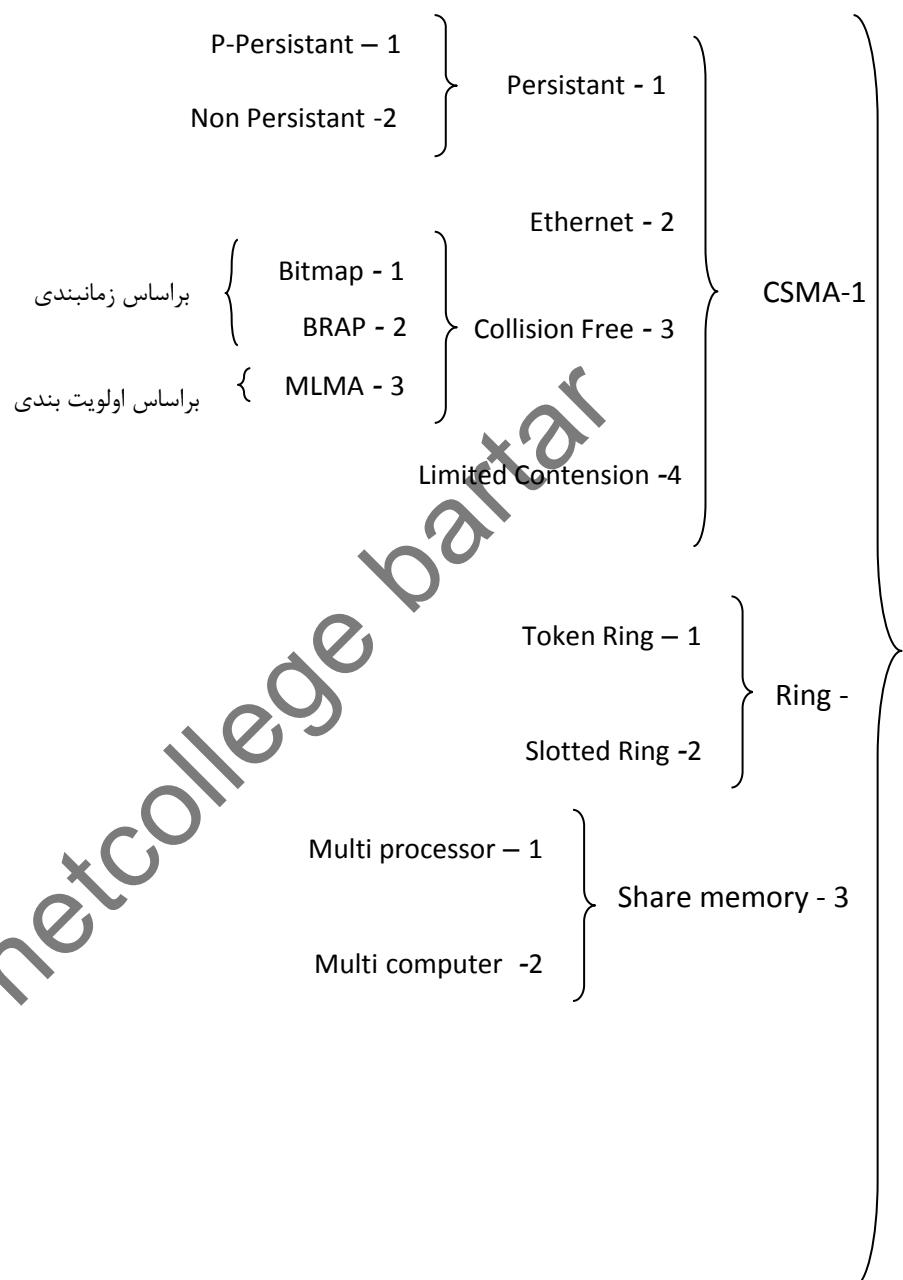
مشترک (*Hub/Switch*) می تواند بفهمد

۴- مالکیت خصوصی : یعنی می توان از استانداردهای مخصوص یک شبکه استفاده کرد استانداردهایی که در شبکه های دیگر وجود ندارد

۲-۸ انواع شبکه های محلی از نظر عملکرد :

شبکه های محلی به ۳ شکل بر اساس نوع عملکردشان تقسیم می شوند:

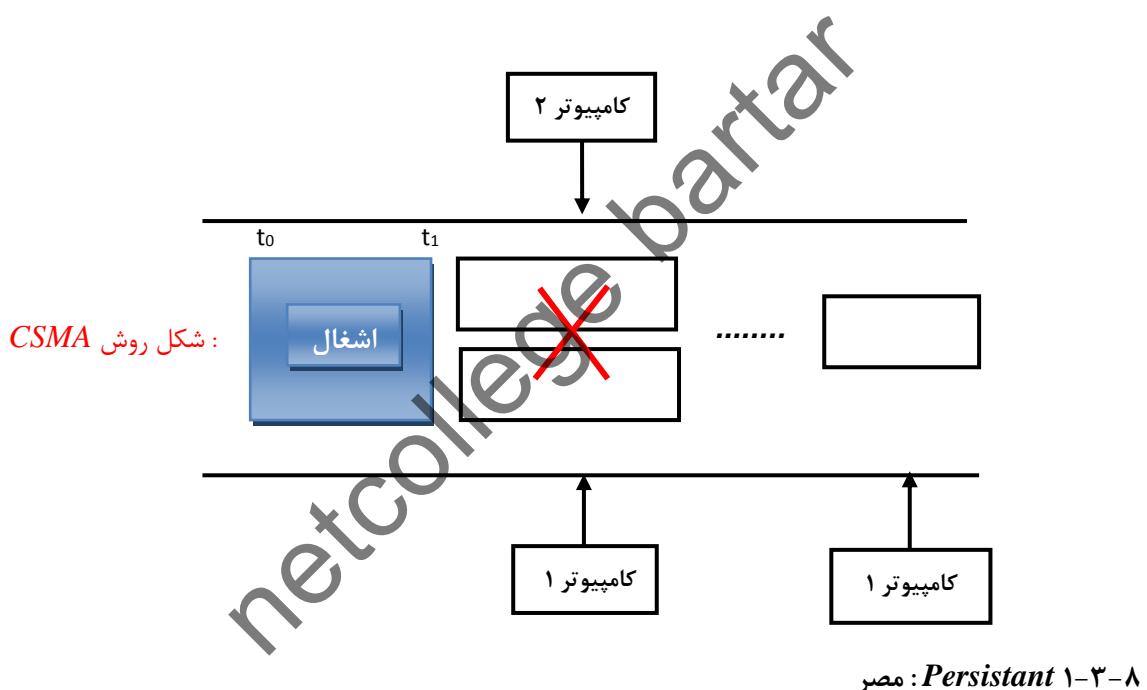

۳-۸ عملکرد CSMA در شبکه های محلی :

در این روش فرستنده ها (کامپیووترها) منتظر آزاد شدن کانال می مانند به محض آزاد شدن ، هر فرستنده پیغام خود را ارسال می کند فرستنده ای که زودتر پیغام خود ارسال کرده باشد کانال را در اختیار می گیرد. اگر هم زمان دو یا چند فرستنده با هم شروع به ارسال کنند پیغام همه از بین می رود و در این حالت ، یک زمان تصادفی صبر کرده دوباره شروع به ارسال می کند.

نمودار زمانی کانال مشترک :

عیب این روش این است که برای تشخیص تصادم باید کل پیغام را ارسال کند.

در صورتی که فرستنده در هنگام ارسال پیغام با اشغالی خط مواجه شود مرتباً گوش به زنگ می ماند تا به محض آزاد شدن خط پیغام خود را ارسال کند.

Non Persistant ۲-۳-۸ : غیر مصر

در این روش فرستنده اصراری برای گرفتن خط بلا فاصله پس از آزاد شدن آن ندارد یعنی در صورت اشغال شدن خط یک زمان تصادفی صبر کرده مجدداً شروع به ارسال پیغام می کند.

$$0 < p < 1$$

p : احتمال مصرف بودن فرستنده ها : هرچه مقدار آن به یک نزدیک تر باشد یعنی بیشتر مصرف است . اگر برابر یک شود یعنی همان *Persistent* و اگر برابر صفر شود ، می شود *Non Persistent*

نکته : در صورت اشغالی شبکه (خط) بهتر است که p به صفر نزدیک تر باشد یعنی همه مصرف نباشد کمتر مصرف باشد.

: (CSMA / CD) Ethernet ۴-۸

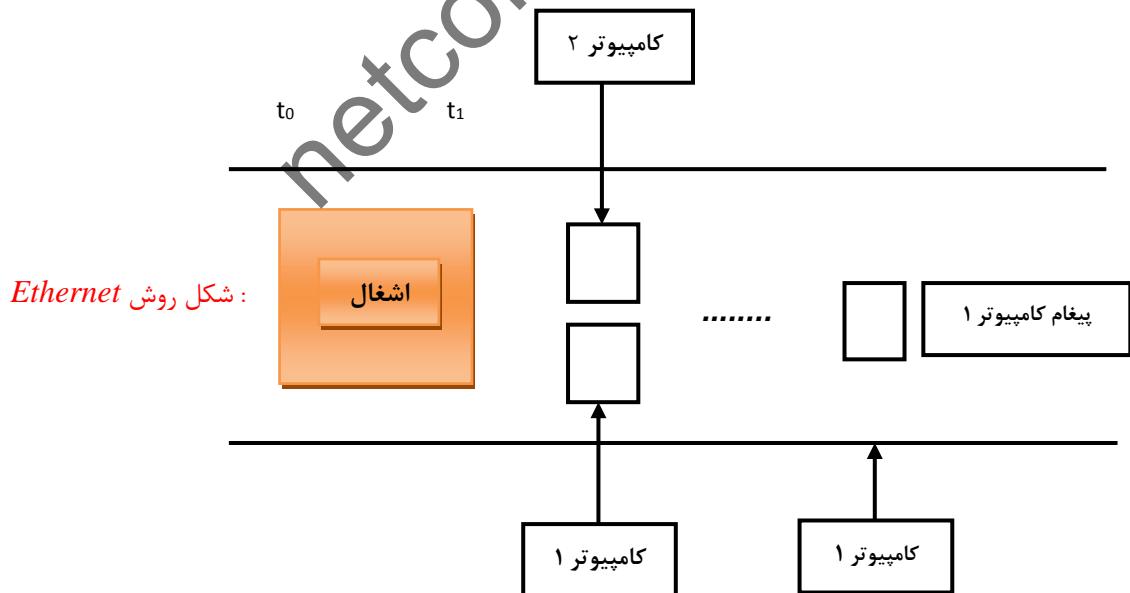
در روش *Ethernet* قبل از ارسال کل پیغام یک پیغام کوچک ارسال می شود تا تشخیص خط اتصال دهد.

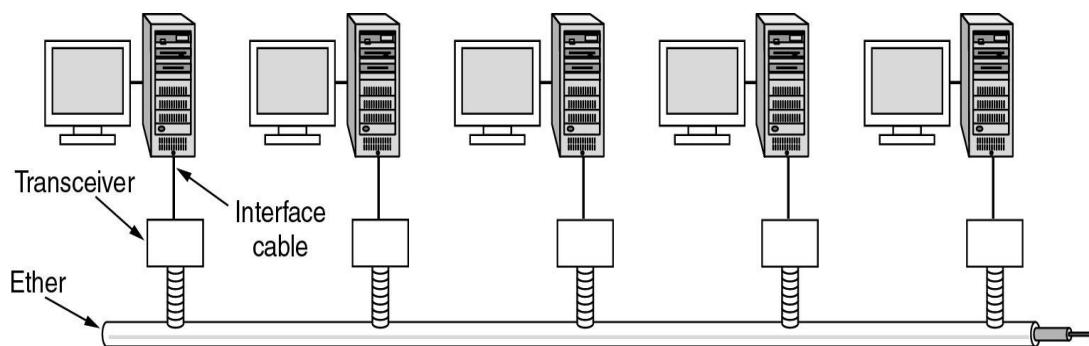
نکته : از زمان t_0 تا t_1 کانال اشغال و فرستنده ها گوش به زنگ هستند یعنی منتظر خالی شدن خط هستند.

نکته مهم : تفاوت روش CSMA و *Ethernet* در این می باشد که روش دوم یک پیغام کوچک جهت تشخیص خط اول ارسال می کند.

در این روش فرستنده ها ابتدا یک پیغام جهت تشخیص بر خورد در شبکه ارسال می کنند بقیه مراحل شبیه CSMA است .

پر کاربرد ترین روش در شبکه های محلی است .

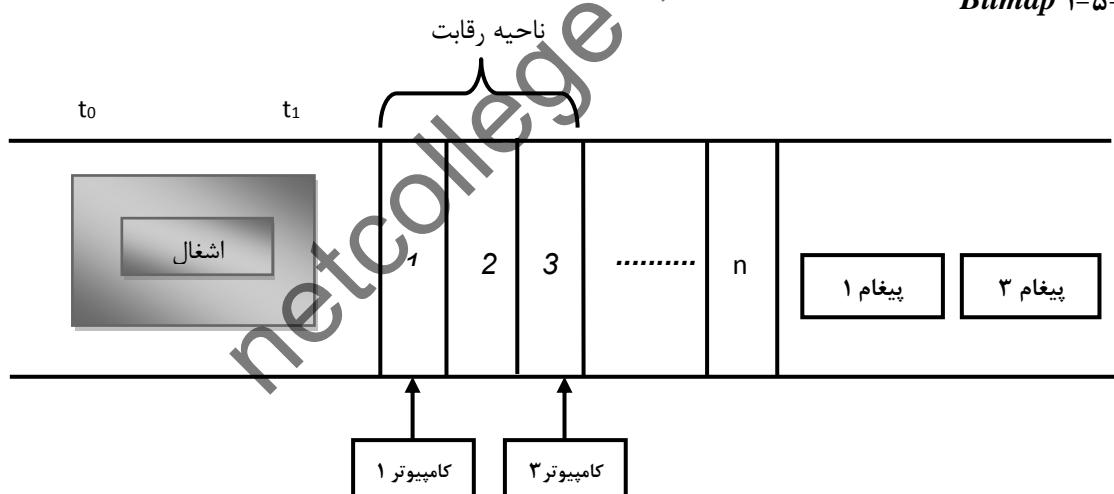

Architecture of the original Ethernet.

: (روش بدون برخورد) **Collision Free ۵-۸**

روش های که برخورد در آن نیست .

کاری می کنیم که اصلا برخورد پیش نیاید به وسیله ای زمان بندی و اولویت بندی می توان کاری کرد که رخداد Collision را ندهد.

Bitmap ۱-۵-۸

ناحیه رقابت : تقسیم بندی بین کامپیوترها یا فرستنده ها است . جایی که مشخص می شود کدام فرستنده باید کانال را در اختیار بگیرد.

n : تعداد کل کامپیوترهای شبکه .

در این روش هر فرستنده یک زمان مشخص جهت ارسال درخواست خود دارد. درخواست خودش را در ناحیه خودش ارسال می کند و در ضمن در این روش ابتدا تمام درخواست ها را دریافت می کند.

: BRAP ۲-۵-۸

در این روش به هر کامپیوتر بلافاصله پس از ارائه درخواست کanal تخصیص داده می شود.

نکته : در روش قبل همه باید صبر می کردند تا در خواست ها بیانند بعد پیغام بدنهند اما در این روش بلافاصله بعد از ارسال درخواست همان موقع پاسخ داده می شود (البته اگر در زمان خودش باشد).

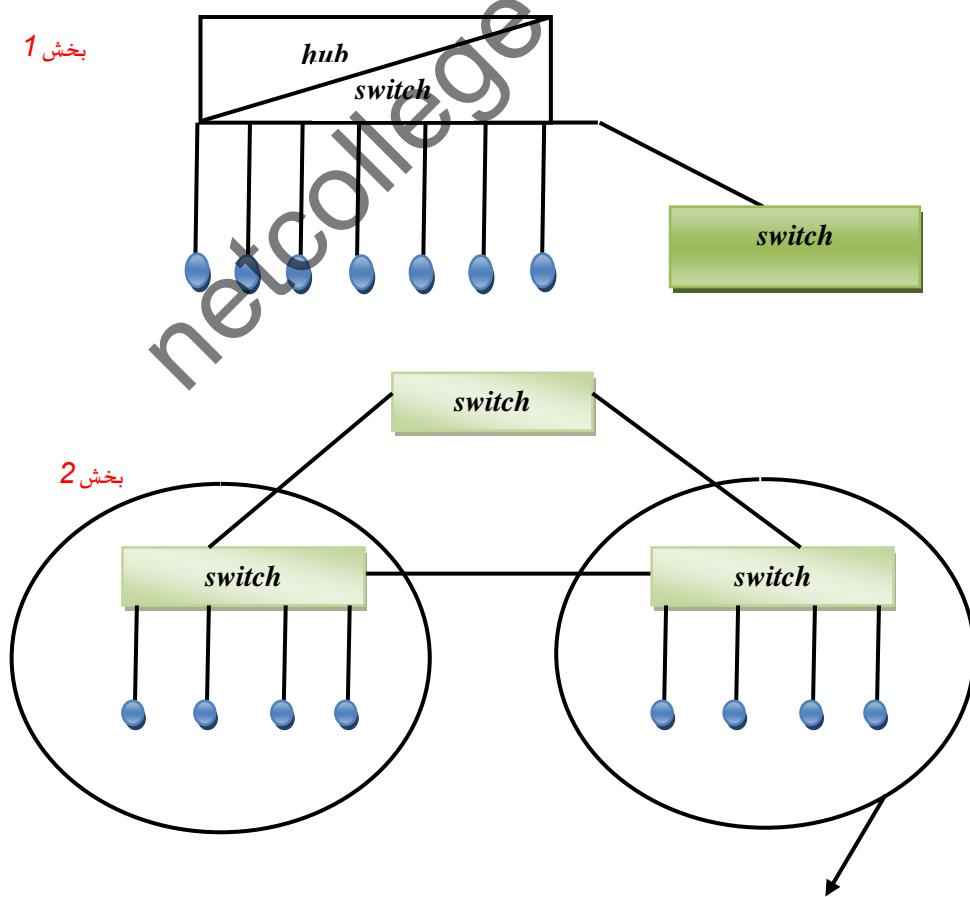
: Multi Level Multi Access : MLMA ۳-۵-۸

در این روش به هر فرستنده یک عدد اولویت داده می شود، در صورتی که پیغامی ارسال کند و با پیغام دیگری همزمان شود با توجه به اولویت فرستنده ها کanal اختصاص می یابد .

نکته : این سه روش را روش های بدون برخورد یا *Collision Free* یا *CSMA/CA* یا *Collision Free* می گویند.

: وقابت مجدد : Limited Contension ۶-۸

در این روش تعداد سوئیچ ها نشان دهنده تعداد ناحیه های برخورد متفاوت می باشد که رقابت بر سر گرفتن یک محیط مشترک بین کامپیوترها تقسیم می شود.

نکته : یک شبکه به دو محیط مشترک تقسیم شده که به آن تقسیم رقابت یا محدود کردن رقابت می گوئیم .

در بخش ۲ نمی توان از *hub* استفاده کرد و حتما باید سوئیچ باشد و در ضمن اگر دو *hub* بگذاریم یا یک مرکزی قرار دهیم فرقی نمی کند .

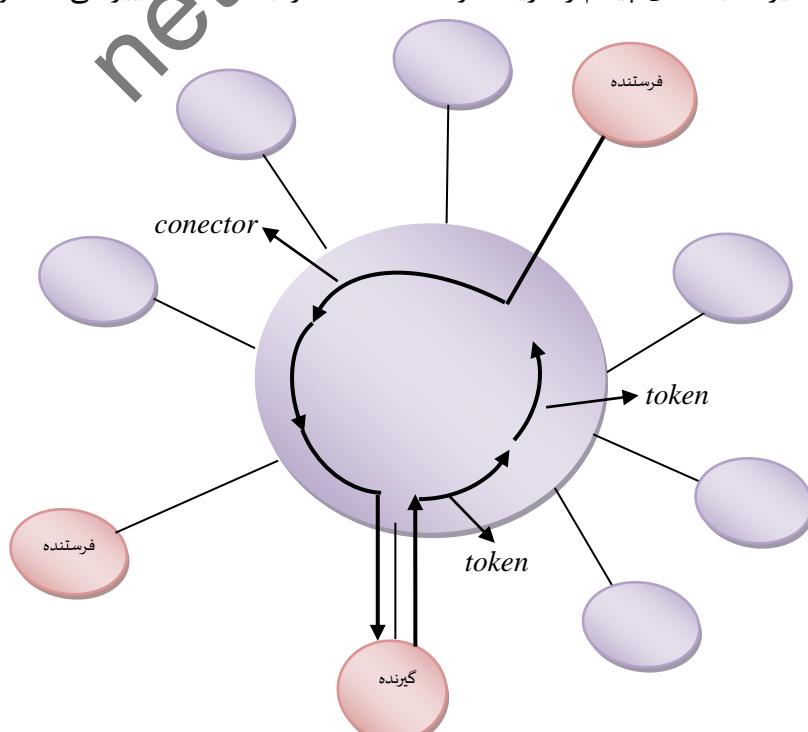
: Token Ring ۷-۸

در این روش یک پیغام به اسم *token* در شبکه در حال چرخش است . فرستنده پس از دریافت آن پیغام خود به همراه *token* تغییر شکل یافته یا همان (*connector*) را ارسال می کند .

نکات مهم :

- ۱- مساله برخورد پیش نمی آید .
- ۲- در شبکه ی محلی زیاد کاربرد ندارد اما در شبکه ی شهری و به کمک فیبر نوری گزینه ی خوبی است .
- ۳- حلقه ها را *hub / switch* ایجاد می کنند .

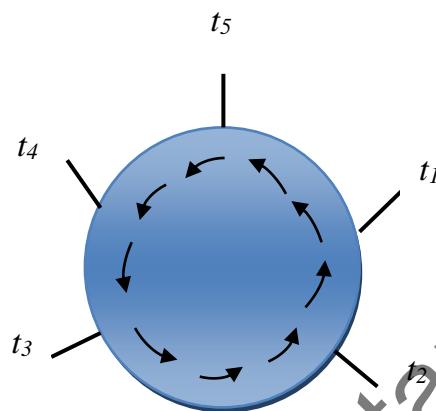
رونده کار *token Ring* : محیط مشترک یک حالت چرخشی دارد یک پیغام به اسم *token* در آن، در حال حرکت است . اگر یک کامپیوتر(فرستنده) *token* را دریافت کرد پیغام خود را با استفاده از *token* یی که عوض کرده و تحت عنوان *connector* قرار داده است در شبکه ارسال می کند . حال اگر یک فرستنده ی دیگر قصد ارسال پیغام را داشته باشد و حالت پیغام *connector* باشد مجاز به ارسال نیست تا زمانی که بسته به مقصد برسد . گیرنده بسته ی پیغام را دریافت و *token connector* را به *token* تغییر می دهد و ارسال می کند .

:Slotted Ring ۸-۸

در این روش حلقه به تعدادی بخش زمانی تقسیم می شود . در هر بخش زمانی ، یک پیغام قابل انتقال می باشد .

تقریبا این روش معادل روش *TDM* برای شبکه های محلی است .

تفاوت روش *TDM* با *Slotted Ring* : در روش *TDM* در هر زمان فقط یک بخش از پیغام ارسال می شود اما در روش *Slotted Ring* لزوماً بخشی از پیغام نیست ممکن است کل پیغام باشد.

نکته مهم : یکی از دلایل استفاده از *Token* این است که *Collision* ندارد.

: برای افزایش سرعت در اجرای برنامه ها استفاده می شود . ***Shared memory ۹-۸***

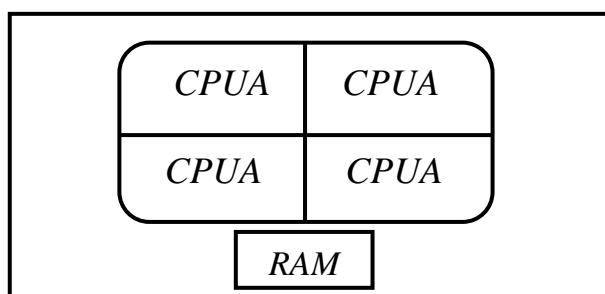
:Multi processor ۱-۹-۸

اشکالات روش *Multi processor*

(۱) قیمت بالا

(۲) محدودیت در تعداد *CPU*

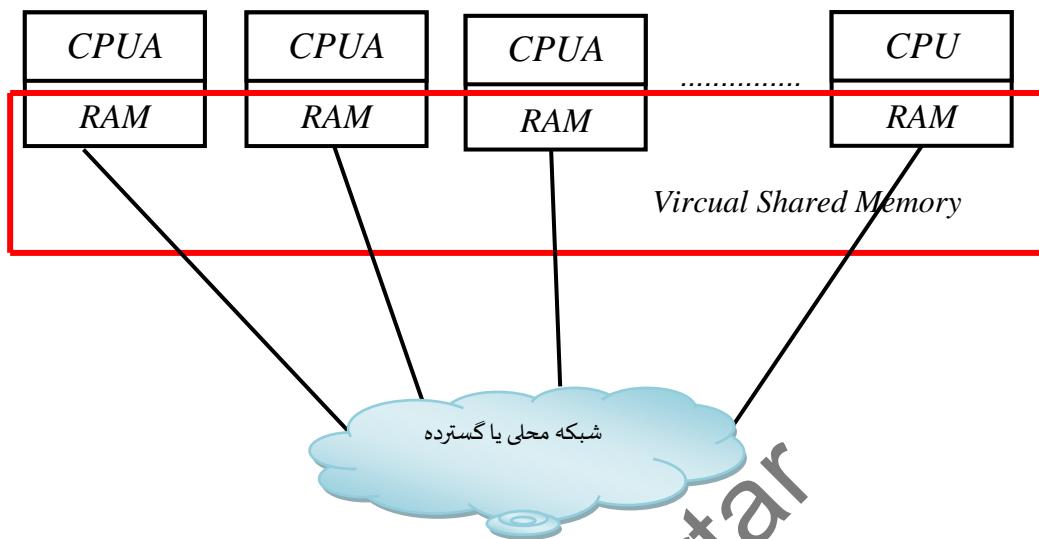
(۳) پیچیدگی سخت افزار

پردازش موازی بالا بین سرعت

مشکلات روشن فوق به کمک روش *Multi Computer* حل می شود.

: *Multi Computer* روش ۲-۹-۸

: *Multi Computer* روش محاسبن

(۱) قیمت پایین

(۲) تعداد *cpu* نامحدود

(۳) طراحی ساده

: *Multi Computer* روش عیب

نیاز به مدیریت نرم افزاری پیچیده‌ای دارد . یعنی باید کل *RAM* ها در یک برنامه اجرا شوند که به آن (حافظه مشترک مجازی) می گویند که درست کردن آن نیازمند نرم افزار *Vircual Shared Memory* پیچیده‌ای است .

نکته : به جای ساختن کامپیوتر با تعداد *CPU* بالا می توان از کامپیوتراهای موجود در شبکه برای پردازش موازی استفاده کرد.

۱۰-۸ آدرس های IP :

مهم ترین بخش در شبکه است

محدوده آدرس های IP :

آدرس های IP ۳۲ بیت یا ۸ بايت است.

آدرس های IP به ۵ دسته تقسیم می شوند که به آنها کلاس های IP می گویند.

۱۱-۸ کلاس های آدرس IP :

۱-۱۲۶.X.X.X

(۱) کلاس A

SM:255.0.0.0

: آدرس خصوصی 10.X.X.X

: تعداد کامپیوتر 254^3

(۲) کلاس B

128-191.X.X.X

SM:255.25.0.0

: آدرس خصوصی 172.16-32.X.X

: تعداد کامپیوتر 254^2

(۳) کلاس C

192-223.X.X.X

SM:255.25.255.0

: آدرس خصوصی 192.168.X.X

: تعداد کامپیوتر 254

(۴) کلاس D

224-239.X.X.X

(۵) کلاس E

240-255.X.X.X

نکته ۱: آدرس IP باید منحصر به فرد باشد.

نکته ۲: آدرس ها بر اساس اعداد اول تقسیم بندی می شوند.

نکته ۳: کلاس های A,B,C برای آدرس دهی هر IMP و هر End system لایه ۳ به بالا می باشند.

نکته ۴: کلاس D,E برای Test ,Broadcast استفاده می شوند.

Subnet Mask ۱۲-۸

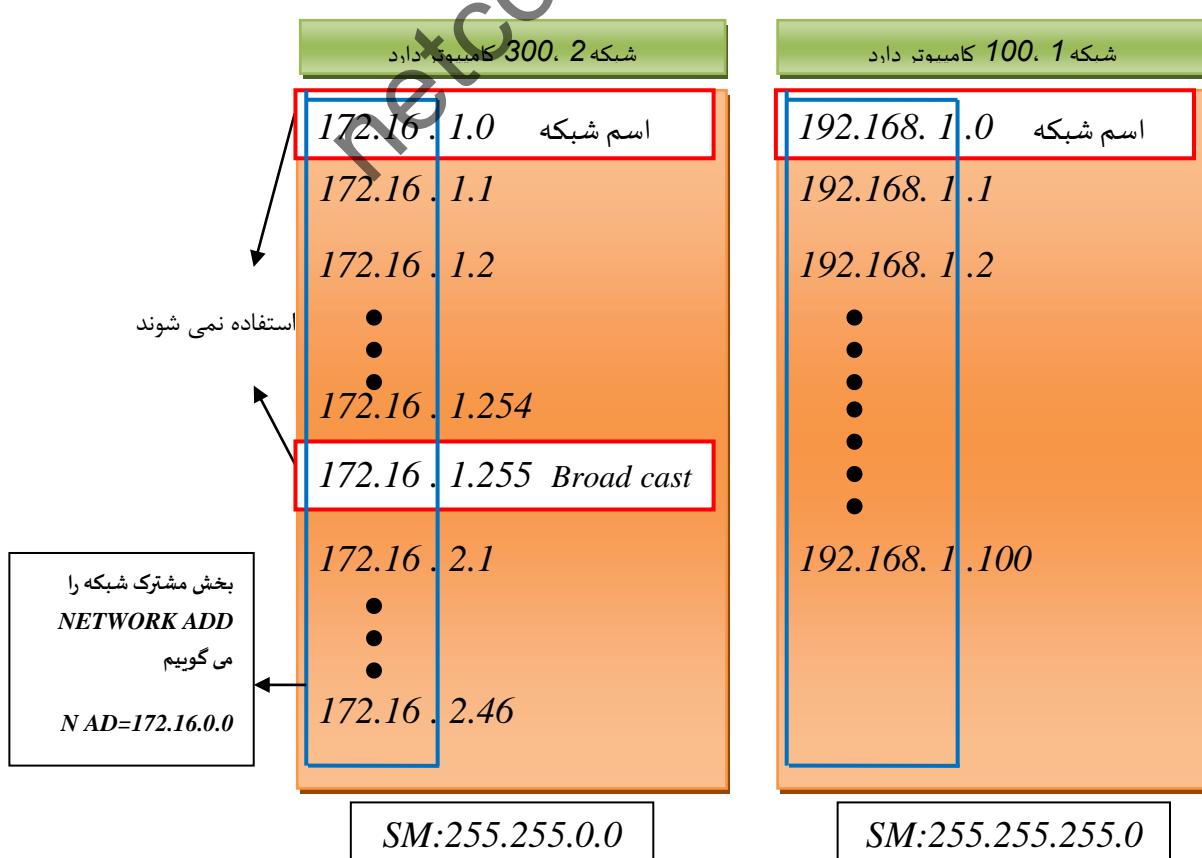
mekanizmi است که نشان می دهد گدام قسمت از آدرس IP ثابت و گدام بخش متغیر است

نکته ۱: برای اینکه آدرس شبکه با سایر آدرس ها یکسان شود آخر آن صفر می گذاریم.

نکته ۲: در آدرس دهی کامپیوتر ها حتماً آدرس ها پشت سر هم هستند.

نکته ۳: Network Address بخشی از آدرس است که در همه مشترک است.

برای درک بهتر مفهوم Subnet mask به مثال زیر دقت کنید:

۱۳-۸ آدرس های *Invalid*

در هر کلاس تعدادی از آدرس ها مشخص می شود و قرار داد می شود در شبکه اینترنت استفاد نشوند

(محدوده آنها در بخش کلاس های IP توضیح داده شدند)

از آدرس های *Invalid* در شبکه های محلی استفاده می شود دلیل آن این است که اگر این شبکه محلی به اینترنت وصل شد آدرس های آن با آدرسی در شبکه اینترنت تداخل نداشته باشد

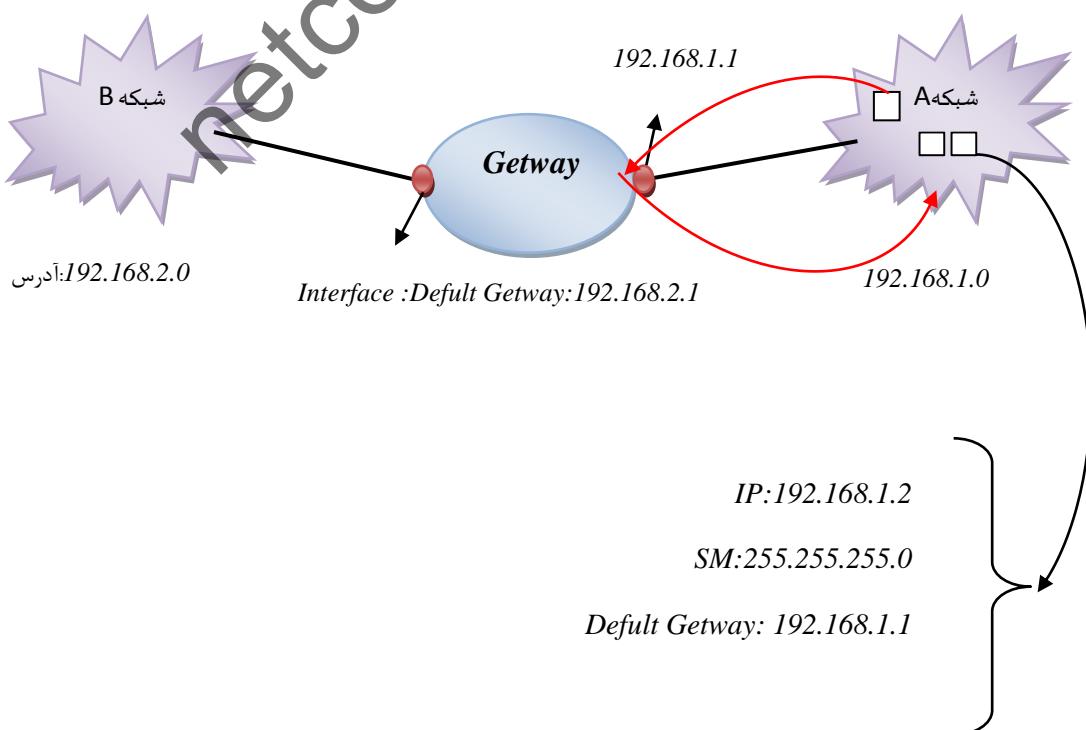
۱۴-۸ ارتباط بین شبکه های محلی :

دو شبکه جداگانه اگر داشته باشیم مثلا شبکه *Getway* (یا دروازه ارتباطی) به هم وصل می شوند *Getway* می تواند یک *IMP* لایه ۳ باشد مثل *Router* یا *switch* لایه ۳ یا یک کامپیوتری که ۲ تا کارت شبکه در دو سر خود دارد که به آن اصطلاحا *Multi home* گفته می شود.

آدرس IP ، *Getway* چطور است؟

نکته ۱ : دو تا *Interface* دارد *Getway*

نکته ۲ : معمولاً اولین آدرس IP مربوط به شبکه رابه *Getway* می دهیم.

۱۵-۸ وظایف *Getway* عبارتند از :

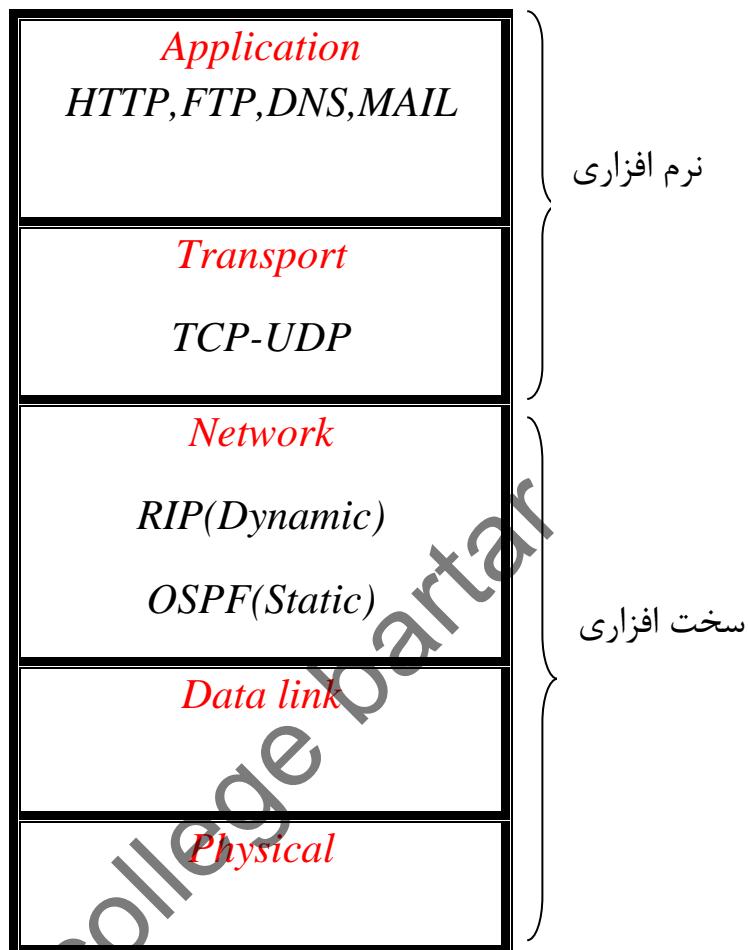
۱ - ایجاد ارتباط فیزیکی

۲ - مسیریابی

۳ - فیلترینگ ترافیک شبکه : یعنی اگر مبدا و مقصد یک پیغام در یک شبکه باشند *Getway* اجازه خروج به آن پیغام نمی دهد (یعنی پیغام از شبکه خارج نمی شود)

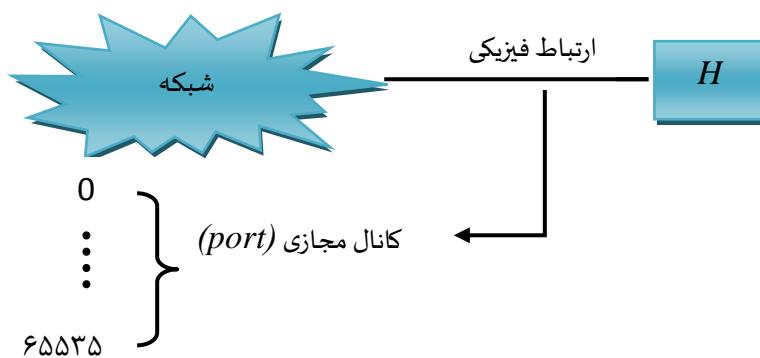
فصل نهم:

شبکه اینترنت
netcollege bartar

- پروتکل *HTTP*: وظیفه انتقال صفحات وب را بر عهده دارد هر پروتکل از یک پورت جداگانه جهت انتقال دده استفاده می کند

نکته ۱: مفهوم *port* (کانال مجازی) : هر *host* به شبکه با یک ارتباط فیزیکی وصل است ارتباط فیزیکی به تعدادی کانال مجازی تقسیم می شود به این کانال های مجازی اصطلاحا *port* گفته می شود که دارای شماره از ۰ تا ۶۵۵۳۵ است

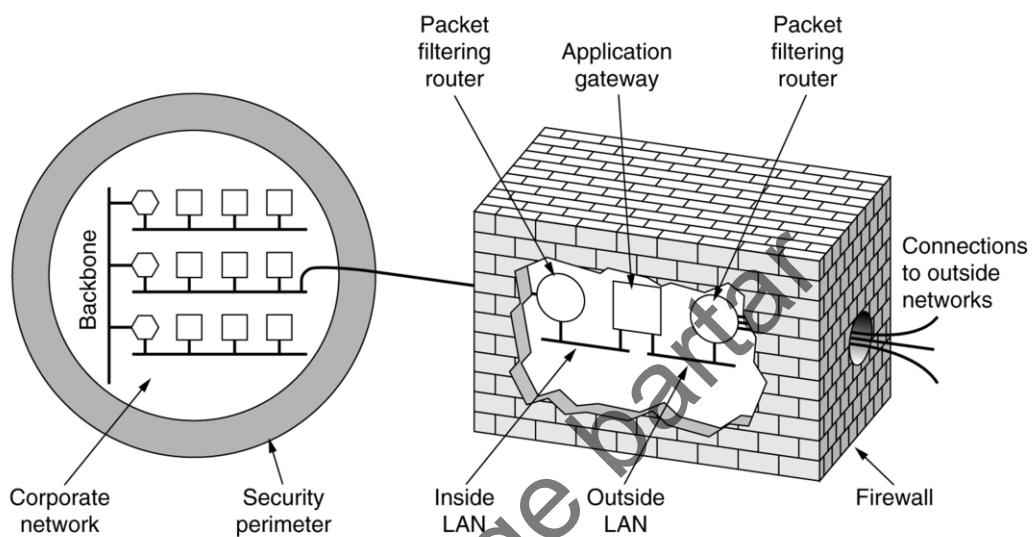

نکته ۲ : از ۰ تا ۱۰۲۳ پورت های استاندارد و مربوط به پروتکل های استاندارد هستند صفحات وب از پورت ۸۰

استفاده می کنند.

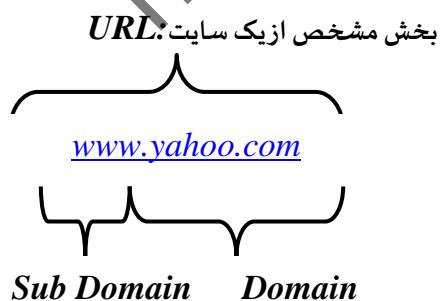
: همه پورت های بدون استفاده را می بندد به جز آنهایی که نیاز است باز باشند.

Firewalls

A firewall consisting of two packet filters and an application gateway.

نکته : در پروتکل *HTTP* با وب سایت ها سروکار داریم

محیط برنامه نویسی صفحات وب *HTML* است که به تنها ی قوی نیست و باید با زبانهای *Script* همراه شوند

: Client سمت

HTML+ Script

java Script

VB Script

⋮

: Server سمت

HTML+ASP

C#

VB.NET

J#

⋮

استاندارد *CGI* : امکان استفاده از برنامه های اجرایی را در داخل *HTML* می دهد یعنی امکان اجرای فایل *EXE* را در داخل *HTML* می دهد.

۲-۹ پسوند صفحات وب :

html

HTM

Asp

ASPX

PHP

هر وب سایت یکی از صفحات وب خود را به عنوان ^{۸۰} نام صفحه اصلی قرار می دهد و از طریق آن صفحه می توان به صفحات دیگر *link* زد نام صفحه اصلی می تواند نباید رمزورد زیرباشد :

defult -۱
Index -۲
Home -۳

- پروتکل *HTTPS* : جاهایی که قرار است در صفحات وب اطلاعات مهم منتقل شود از این پروتکل استفاده می کنیم مثل بانک ها ایمیل ها و

نکته *HTTP* فایل ها را به صورت رمزگاری نشده انتقال می دهد اما در *HTTPS* به صورت رمز شده منتقل می شوند.

- پروتکل *FTP* : دانلود و آپلود فایل ها توسط این پروتکل انجام می شود.
- پروتکل *FTPS* : دانلود و آپلود فایل ها به صورت رمز شده.

۳-۹ پروتکل های *Mail* دو دسته اند

- دسترسی به *Mail*
- انتقال *Mail*

۱-۳-۹ دسته اول پروتکل های دسترسی به *Mail*

- برای دسترسی به ایمیل جهت خواندن-نوشتن- یا ارسال ایمیل برای کاربر *POP3*
- همان کارهای *POP3* را انجام می دهد فقط محدودیت در میزان *Attachment* ندارد *IMAP*
- امکان استفاده از مولتی مدیا در داخل ایمیل *MIME*

۲-۳-۹ دسته دوم انتقال *Mail* در شبکه:

: برای انتقال بین کامپیوترها در شبکه استفاده می شود *SMTP*

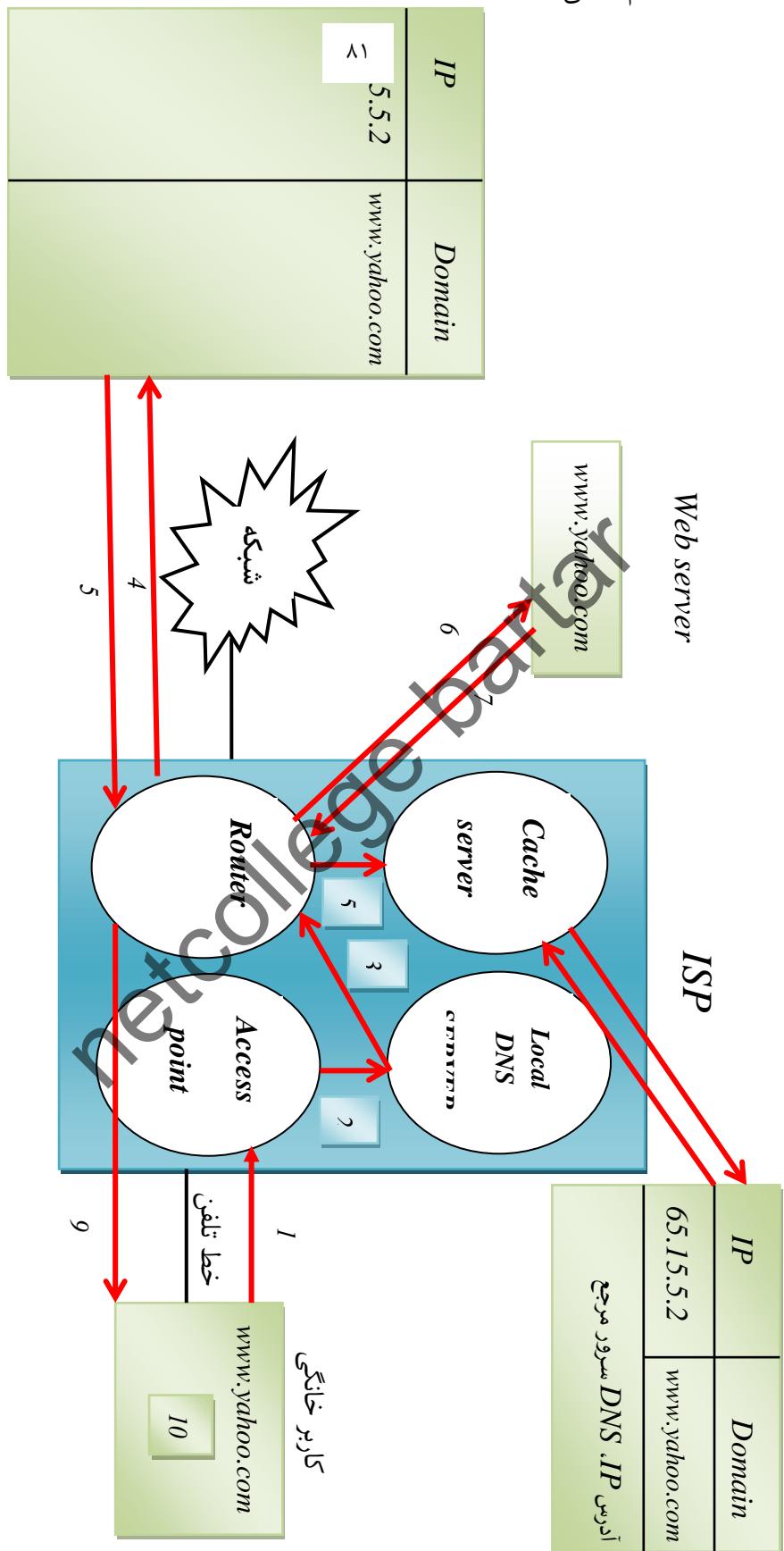
DNS :Domain Name System پروتکل

سرویس است که نام الفبایی را به عددی و بلعکس تبدیل می کند.

۱- نام الفبایی : *Domain Name*

هر وب سایت

۲- نام عددی :

مرحله ۱ : درخواست کاربر شامل نام وب سایت $I^{[5]}$ ارسال می شود

مرحله ۲ : این نام در DNS محلی بررسی شده در صورت عدم وجود به یک DNS سرور مرجع از طریق روتر ارجاع می شود (مرحله ۳ و ۴)

مرحله ۵ : آدرس IP معادل سایت به Router داده می شود

مرحله ۶ : از طریق این آدرس (Web server)IP و درخواست دریافت فایل های وب ارسال می شود.

مرحله ۷ : فایلهای وب سایت دریافت شده

مرحله ۸ : یک کپی از آن داخل Cache server قرار می گیرد

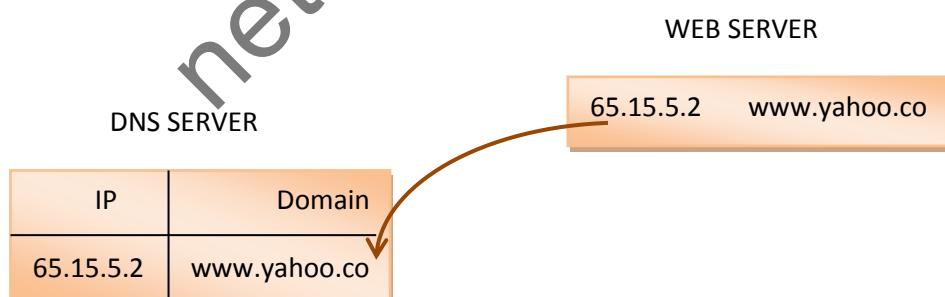
مرحله ۹ : به درخواست کننده جهت اجرای این وب سایت در مرحله ۱۰ داده می شود

۴-۹ مراحل ایجاد وب سایت :

(۱) اول برنامه نویسی سایت

(۲) تعیین نام و ثبت آن

(۳) تعیین یک سرور برای نگهداری سایت به آن Web hosting با میزبانی صفحات وب می گوییم

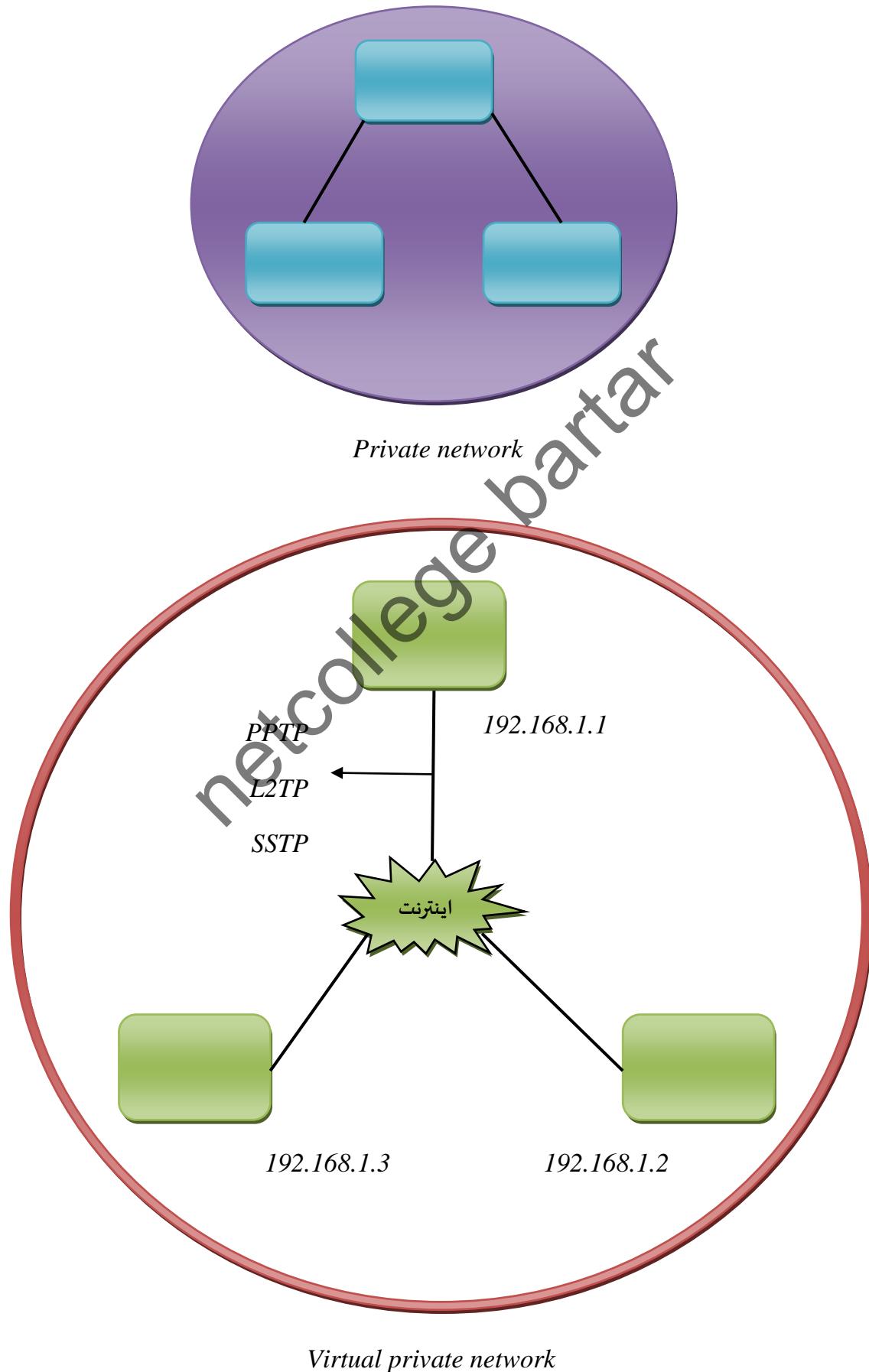

یک وب سرور پیدا می کنیم و سایت خودمان را روی آن قرار می دهیم این وب سرور یک آدرس IP به ما اختصاص می دهد مثلاً آدرس 65.15.5.2 و این آدرس IP را در DNS سرور نیز قرار می دهد و ثبت می کند.

۵-۹ سرویس VPN :

فرض کنید ۳ کامپیوتر در خانه دارید که با یک شبکه محلی به هم وصل هستند و امنیت دارند حالا می خواهیم این شبکه را گسترش دهیم یعنی به جای اینکه ۳ کامپیوتر در یک خانه باشند ۳ کامپیوتر را در ۳ جای مختلف کشور در

نظر می گیریم . می خواهیم از بستر اینترنت استفاده کنیم برای اینکه ارتباطات این ۳ کامپیوتر در ۳ نقطه مختلف را برقرار کنیم ولی بازهم این ۳ کامپیوتر هم دیگر را مثل یک شبکه محلی ببینند(با وجود اینکه در شبکه اینترنت هستند اما کانال های ارتباطی وجود داشته باشد که بخواهیم اینها را در یک شبکه ثابت حساب کنیم)

۸۴

در شکل قبل بین دو یا چند کامپیوتر ارتباطی از طریق شبکه گستردۀ فراهم می‌کنیم که بقیه از وجود چنین ارتباطی مطلع نباشند و پیغامی که رد و بدل می‌شود را هیچکس متوجه نمی‌شود. پروتکلی که این کانال را ایجاد می‌کند پروتکلی به نام *PPTP* می‌باشد.

Point to Point Tunnel Protocol : PPTP

پروتکل ایجاد *VPN* است (یعنی پروتکل تونل زنی) در این روش اطلاعات رمز نیستند ولی می‌توان آنها را رمز کرد این کار به کمک *SSTP,L2TP* صورت می‌گیرد. *L2TP* امنیت در لایه ۲ را تضمین می‌کند.

نکته : هرچه Security در لایه پایین قرار باشد امنیتش بیشتر است.

۶-۹ لایه حمل :

وظیفه لایه حمل تعیین نوع کانال ارتباطی می‌باشد. که در مدل *TCP/IP* به صورت نرم افزاری تعیین می‌شود. در مدل *TCP/IP* وظیفه انتقال اطلاعات و تعیین کانال ارتباطی بر عهده *End System* ها است نه *IMP* ها پس *IMP* های مدل *TCP/IP* ساده هستند.

۷-۹ لایه حمل به وسیله دو پروتکل کانال ارتباطی را مشخص می‌کند:

TCP - ۱

UDP - ۲

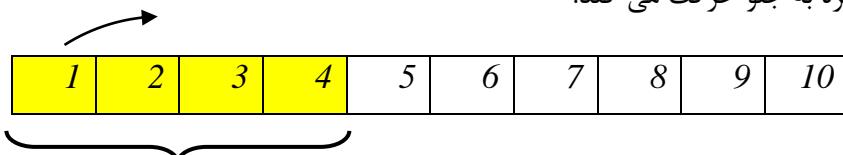
۱-۷-۹ *Transfer Control Protocol : TCP* (پروتکل کنترل انتقال) : یعنی انتقال اطلاعات را کنترل می‌کند چون دو طرفه است پس به آن کنترلی می‌گویند.

: *TCP* ویژگی های

- ۱) کانال دو طرفه : در این روش مسیر ارتباطی ذخیره نمی‌شود یعنی در *IMP* ها جدول *vc* نداریم و دو طرفه بودن کانال به این معنی است که پیغام ها حتماً دارای پاسخ هستند و در ضمن پاسخ ها لزوماً از همان مسیر ارسال شده دریافت نمی‌شود
- ۲) اتصال گرا است یعنی همه پیغام ها حتماً پاسخ دارند پس فرستنده مطمئن می‌شود پیغام به دست فرستنده رسیده یا نه

۳) قابلیت اطمینان : قابلیت اطمینان دارد زیرا می تواند مطمئن شود پیغام به دست گیرنده مورد نظر رسیده است.

۴) کنترل ازدحام : در مدل OSI وظیفه کنترل ازدحام بر عهده لایه سوم است اما در روش TCP/IP کنترل ازدحام به صورت نرم افزاری توسط لایه ۴ انجام می شود. طریقه کار بدین شکل است که یک پروتکل داریم به نام Sliding Window یا پنجره ^{۸۵} نه فرستنده به کمک آن به جای ارسال یک پیغام چندین پیغام (packet) هم زمان با هم ارسال می دندتا راندمان شبکه افزایش یابد پس از اینکه پاسخ این پیغام ها دریافت شد پنجره به جلو حرکت می کند.

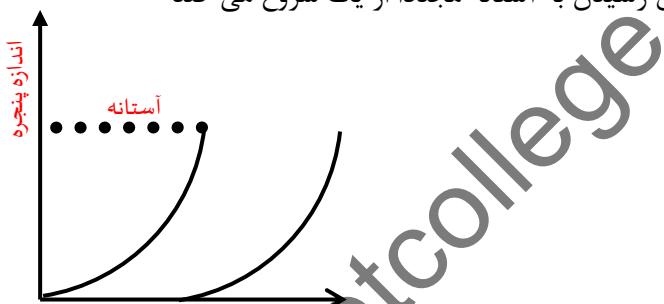

اندازه پنجره که در اینجا ۴ است اندازه آن باید

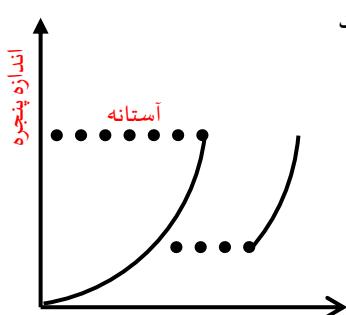
طوری انتخاب شود که ازدحام رخ ندهد

کنترل ازدحام به وسیله تعیین طول پنجره یا Window size به یک از دو روش زیر انجام می شود :

TCP Tahoe -۱ : ترافیک سنگین : نرخ رشد تعداد lost packet ها را مشخص می کند هرچه نرخ بیشتر ازدحام بیشتر است در این روش به محض رسیدن به آستانه مجددا از یک شروع می کند

TCP Reno -۲ : ترافیک سبک : وقتی به آستانه رسید به جای شروع از یک ، از نصف قبلی شروع می کند (نصف آستانه) در ضمن آستانه تعداد اندازه پنجره را مشخص می کند

در این دو روش اندازه پنجره لرزان مرتبا اضافه می شود تا به یک آستانه برسد (آستانه تعداد packet هایی که حذف شده اند) در روش اول به محض رسیدن به آستانه مجددا از یک شروع می شود ولی در روش دوم از نصف طول پنجره قبل

(۵) کاربرد *TCP* : در اکثر پروتکل های شبکه مثل *Mail* , *FTP* , *HTTP* و.... که رسیدن پیغام به مقصد مهم است از *TCP* استفاده می شود

ویژگی های *UDP*

- (۱) کانال یکطرفه است
- (۲) است یعنی پیغام ها بدون پاسخ می باشند.
- (۳) قابلیت اطمینان ندارند
- (۴) کنترل ازدحام ندارند : چون مسیر دو طرفه نیست و پیغام از یک مسیر آزاد ارسال می شود.
- (۵) کاربرد: کاربرد آن در تمام پیغام های *Broadcast* است همچنین پیغام هایی که رسیدن کل پیغام به گیرنده مهم نباشد مثل مولتی مدیا .

نکته ۱: *TCP* از پروتکلی استفاده می کند به نام *ARQ*پروتکل *Automatic Repeat request : ARQ*

در این روش کنترل خطای عهده دی فرستنده می باشد یعنی در صورتی که پیغام به گیرنده نرسد فرستنده مجددا آن را ارسال می کند

نکته ۲ : *UDP* از پروتکلی به نام *FEC* استفاده می کندپروتکل *Forward Error Control : FEC*

در این روش کنترل خطای عهده گیرنده است یعنی اگر پیغامی به دست گیرنده نرسد یا گیرنده نتواند خطای آن را برطرف کند فرستنده مجددا آن را ارسال نمی کند.

8-9 لایه شبکه :

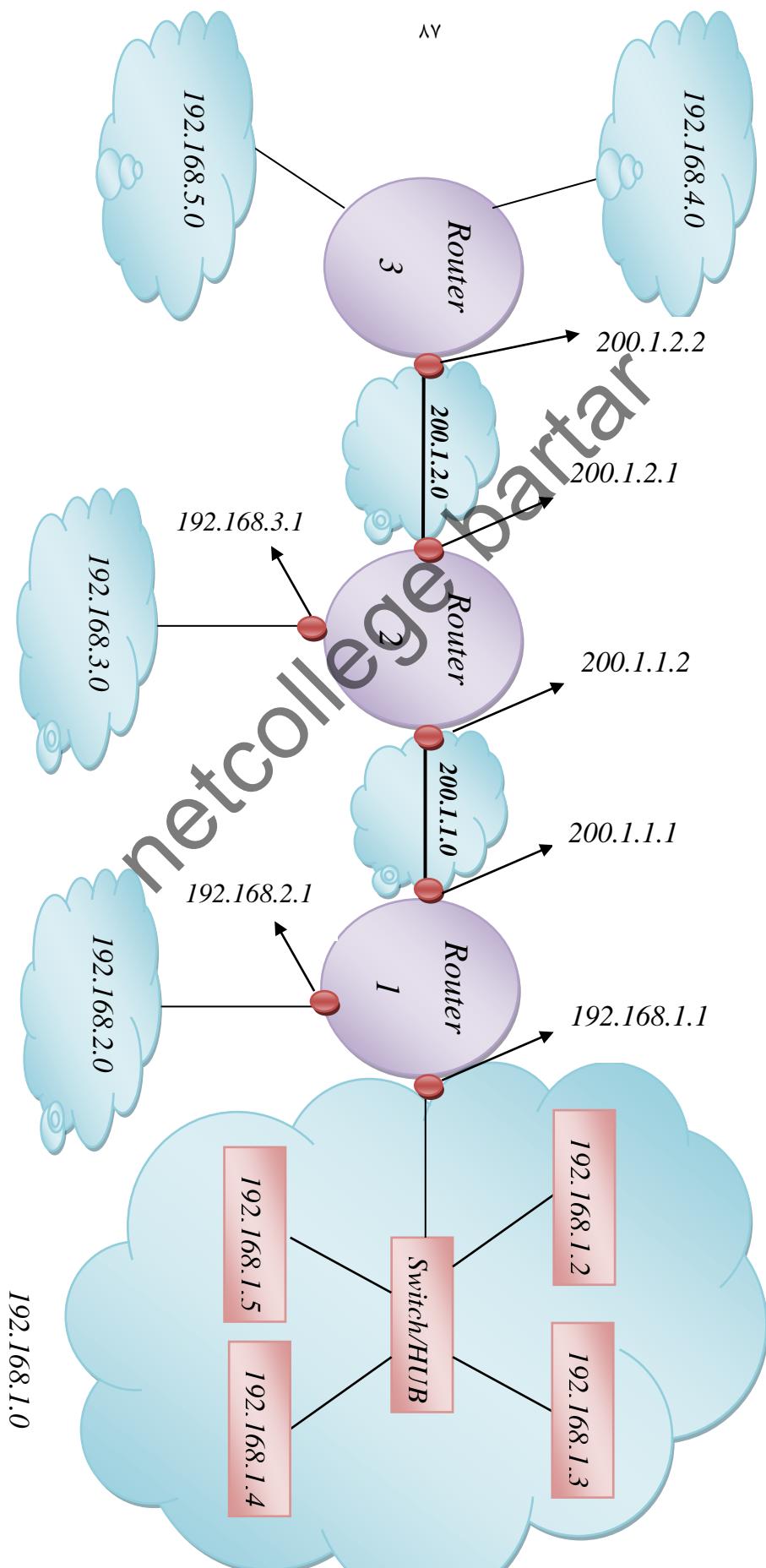
وظیفه لایه شبکه فقط مسیر یابی است.

مسیر یابی را توسط دو الگوریتم انجام می دهد :

- (۱) *link state Static* یا *OSPF* : نمونه ای از این الگوریتم *OSPF* می باشد. در روش *Static* یک پیغام به نام *LSP* به کل شبکه ارسال می شود تا ساختار شبکه را به دست آورد. *Static* به درد شبکه هایی می خورد که تغییراتشان کم است.

۲) *RIP* یا *Distance vector Dynamic IMP* است. هر *RIP* نمونه‌ای از این الگوریتم است. هر *RIP* فقط به کمک اطلاعات همسایگانش جدول مسیریابی را پر می‌کند.

(Forward Table) جدول مسیریابی ۹-۹

: **RIP** جدول ۱-۹-۹

فقط آدرس شبکه هایی که به آن متصل هستند را می نویسیم و ترتیب هم مهم نیست

۸۸

: Router1

RIP جدول

192.168.1.0
192.168.2.0
200.1.1.0

: Router2

RIP جدول

200.1.1.0
200.1.2.0
192.168.3.0

: Router3

RIP جدول

192.168.4.0
192.168.5.0
200.1.2.0

سوال: روشن **RIP** را توضیح دهید؟ روشنی است که با اطلاعات همسایگان کار می کند.

OSPF: جدول ۹-۲

به هر Router آدرس تمامی شبکه هایی که به آن وصل نیست را در جدول آن اضافه می کنیم
نکته: آدرس اولین Inter Face : Next hop

: Router1

OSPF جدول

<i>Next hop</i>
192.168.3.0/200.1.1.2
200.1.2.0/200.1.1.2
192.168.4.0/200.1.1.2
192.168.5.0/200.1.1.2

: Router2

OSPF جدول

192.168.1.0/200.1.1.1
192.168.2.0/200.1.1.1
192.168.4.0/200.1.2.2
192.168.5.0/200.1.2.2

: Router3

OSPF جدول

200.1.1.0/200.1.2.1
192.168.3.0/200.1.1.1
192.168.2.0/200.1.2.2
192.168.1.0/200.1.2.2